

BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 juni 2015

**WETSONTWERP**

**tot wijziging van de wet van 12 april 1965  
betreffende het vervoer van  
gasachtige produkten en andere  
door middel van leidingen**

**INHOUD**

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| Samenvatting .....                   | 3  |
| Memorie van toelichting .....        | 5  |
| Voorontwerp .....                    | 13 |
| Geïntegreerde impactanalyse .....    | 19 |
| Advies van de Raad van State .....   | 27 |
| Wetsontwerp .....                    | 37 |
| Bijlage: gecoördineerde versie ..... | 46 |

**DE SPOEDBEHANDELING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD  
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 51 VAN HET REGLEMENT.**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

2 juin 2015

**PROJET DE LOI**

**modifiant la loi du 12 avril 1965  
relative au transport de  
produits gazeux et autre  
par canalisations**

**SOMMAIRE**

|                                  |    |
|----------------------------------|----|
| Résumé .....                     | 3  |
| Exposé des motifs .....          | 5  |
| Avant-projet .....               | 13 |
| Analyse d'impact intégrée .....  | 19 |
| Avis du Conseil d'État .....     | 27 |
| Projet de loi .....              | 37 |
| Annexe: version coordonnée ..... | 56 |

**LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À  
L'ARTICLE 51 DU RÈGLEMENT.**

1873

*De regering heeft dit wetsontwerp op 2 juni 2015 ingediend.*

*Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 2 juin 2015.*

*De “goedkeuring tot drukken” werd op 4 juni 2015 door de Kamer ontvangen.*

*Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 4 juin 2015.*

|             |   |                                                                         |
|-------------|---|-------------------------------------------------------------------------|
| N-VA        | : | Nieuw-Vlaamse Alliantie                                                 |
| PS          | : | Parti Socialiste                                                        |
| MR          | : | Mouvement Réformateur                                                   |
| CD&V        | : | Christen-Democratisch en Vlaams                                         |
| Open Vld    | : | Open Vlaamse liberalen en democraten                                    |
| sp.a        | : | socialistische partij anders                                            |
| Ecolo-Groen | : | Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen |
| cdH         | : | centre démocrate Humaniste                                              |
| VB          | : | Vlaams Belang                                                           |
| PTB-GO!     | : | Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture                       |
| FDF         | : | Fédéralistes Démocrates Francophones                                    |
| PP          | : | Parti Populaire                                                         |

*Afkortingen bij de nummering van de publicaties:*

|                  |                                                                                                                                           |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DOC 54 0000/000: | Parlementair document van de 54 <sup>e</sup> zittingsperiode + basisnummer en volgnummer                                                  |
| QRVA:            | Schriftelijke Vragen en Antwoorden                                                                                                        |
| CRIV:            | Voorlopige versie van het Integraal Verslag                                                                                               |
| CRABV:           | Beknopt Verslag                                                                                                                           |
| CRIV:            | Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) |
| PLEN:            | Plenum                                                                                                                                    |
| COM:             | Commissievergadering                                                                                                                      |
| MOT:             | Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)                                                                               |

*Abréviations dans la numérotation des publications:*

|                  |                                                                                                                                                       |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DOC 54 0000/000: | Document parlementaire de la 54 <sup>e</sup> législature, suivi du n° de base et du n° consécutif                                                     |
| QRVA:            | Questions et Réponses écrites                                                                                                                         |
| CRIV:            | Version Provisoire du Compte Rendu intégral                                                                                                           |
| CRABV:           | Compte Rendu Analytique                                                                                                                               |
| CRIV:            | Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) |
| PLEN:            | Séance plénière                                                                                                                                       |
| COM:             | Réunion de commission                                                                                                                                 |
| MOT:             | Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)                                                                                       |

*Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers*

*Bestellingen:  
Natieplein 2  
1008 Brussel  
Tel. : 02/ 549 81 60  
Fax : 02/549 82 74  
www.dekamer.be  
e-mail : publicaties@dekamer.be*

*De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier*

*Publications officielles éditées par la Chambre des représentants*

*Commandes:  
Place de la Nation 2  
1008 Bruxelles  
Tél. : 02/ 549 81 60  
Fax : 02/549 82 74  
www.lachambre.be  
courriel : publications@lachambre.be*

*Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC*

## SAMENVATTING

*Dit wetsontwerp heeft tot doel de mogelijkheid te scheppen om een gemeenschappelijke onderneming op te richten door verschillende gastransmissienetbeheerders, zoals richtlijn 2009/73/EC van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot vaststelling van de gemeenschappelijke regels voor de interne aardgasmarkt en tot opheffing van richtlijn 2003/55/EC toelaat, om deze onderneming, indien nodig, het beheer van het commercieel evenwicht van verschillende balanceringszones toe te vertrouwen.*

*Dit wetsontwerp heeft tot doel om een nieuwe Afdeling 3 in Hoofdstuk IV van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen (hierna, "gaswet") genoemd "Afdeling 3: Gemeenschappelijke onderneming voor balanceringszones".*

*De ingevoegde bepalingen hebben tot doel om het regelgevend kader, toepasbaar op de potentieel op te richten gemeenschappelijke onderneming, te verduidelijken. Dit bevat onder andere het opstellen van garanties zoals:*

*— De voorafgaande goedkeuring door ACER van het verbintenissenprogramma van de gemeenschappelijke onderneming overeenkomstig artikel 7 van richtlijn 2009/73/EC;*

*— De goedkeuring door de CREG van de balanceringscontracten, de balanceringscode en de balanceringsstarieven van de gemeenschappelijke onderneming;*

*— De voorafgaande notificatie van elke wijziging of uitbreiding van de balanceringszone aan de Algemene Directie Energie die de SOS instantie is minstens zes maanden voor de uitvoering ervan;*

*— Voor wat de Belgische balanceringszone betreft, het behoud bij Fluxys van de verantwoordelijkheid over het fysieke evenwicht, essentieel voor de bevoorradingszekerheid;*

*— De aanduiding van de nalevingsfunctionaris door de gemeenschappelijke onderneming na goedkeuring door de CREG waarbij deze functionaris strikte voorwaarden van onafhankelijkheid en beroepsbekwaamheid moet naleven. Er is eveneens in voorzien dat de CREG het gezag heeft om instructie te geven aan de gemeenschappelijke onderneming*

## RÉSUMÉ

*Le présent projet de loi vise à permettre la création d'une entreprise commune par plusieurs gestionnaires de réseau de transport de gaz, comme la directive 2009/73/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 concernant des règles communes pour le marché intérieur du gaz naturel et abrogeant la directive 2003/55/CE l'autorise, afin de lui confier, le cas échéant, la gestion de l'équilibre commercial de plusieurs zones d'équilibrage.*

*Le présent projet de loi vise à insérer une nouvelle Section 3 dans le Chapitre IV de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (ci-après, "loi gaz") intitulée "Section 3: Entreprise commune d'équilibrage".*

*Les dispositions insérées visent à préciser le cadre réglementaire applicable à l'entreprise commune potentielle à créer. Ceci comprend, entre autres, la mise en place de garanties telles que:*

*— l'approbation préalable par l'ACER du programme d'engagements de l'entreprise commune conformément à l'article 7 de la directive 2009/73/CE;*

*— l'approbation par la CREG des contrats d'équilibrage du code d'équilibrage et des tarifs d'équilibrage de l'entreprise commune;*

*— la notification préalable de toute modification ou extension de la zone d'équilibrage à l'Administration de l'Energie qui est l'autorité SOS au moins six mois avant la mise en œuvre de celle-ci;*

*— le maintien de la responsabilité de l'équilibre physique, laquelle est essentielle à la sécurité d'approvisionnement, chez Fluxys en ce qui concerne la zone d'équilibrage belge;*

*— le cadre chargé du respect des engagements est désigné par l'entreprise commune après approbation de la CREG et doit respecter des conditions strictes en matière d'indépendance et de capacité professionnelle. Il est également prévu que la CREG ait un pouvoir de donner instruction à l'entreprise commune de démettre le cadre chargé du respect*

*om de nalevingsfunctionaris, in geval van gebrek aan onafhankelijkheid of beroepsbekwaamheid, te onthef-  
fen uit zijn functie.*

*In lijn met de Europese wetgeving die de integratie  
van de nationale markten vooropstelt, zou de oprich-  
ting van een gelijkaardige gezamenlijke onderneming  
bijdragen tot de ontwikkeling van de Europese interne  
aardgasmarkt.*

*des engagements en cas de manquement en matière  
d'indépendance ou de capacités professionnelles.*

*En ligne avec la législation européenne qui prône  
l'intégration des marchés nationaux, la création d'une  
entreprise commune contribuerait au développement  
du marché européen intérieur du gaz naturel.*

## MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

### I. — ALGEMENE TOELICHTING

Eén van de essentiële taken van de beheerder van het aardgasvervoersnet omvat het aardgasnet in evenwicht houden en over het evenwicht waken (artikel 15/1, § 3, 1° van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen (hierna: “de wet”)). Het gaat er om het evenwicht te verzekeren tussen enerzijds alle injecties van gas op het aardgasvervoersnet en anderzijds alle afnames. Dit globale evenwicht is het resultaat van de optelling van alle individuele situaties van evenwicht of onevenwicht waarin de verschillende netgebruikers, zoals de bevrachters (“shippers”), zich bevinden.

De beheerder van het aardgasvervoersnet, de N.V. Fluxys Belgium, en bepaalde transmissiesysteembeheerders van de omliggende landen van België hebben het plan opgevat om het beheer van het netevenwicht toe te vertrouwen aan een gemeenschappelijke onderneming waarvan zij de aandeelhouders zullen zijn. Deze gemeenschappelijke onderneming zal op een geïntegreerde wijze het netevenwicht beheren van de grensoverschrijdende balanceringszone, hetgeen in een eerste fase beperkt zal zijn tot de balanceringszone België-Luxemburg, enkel H-gas (hoogcalorisch gas).

Het beheer van het L-gas (laagcalorisch gas) binnen de balanceringszone blijft onder de volledige verantwoordelijkheid van de beheerder van het aardgasvervoersnet, van de Commissie en van de Belgische autoriteiten.

Zoals naar voor gebracht in het advies van de Raad van State nr. 57224/3 van 7 april 2015, werd de vraag naar de noodzaak van een eventuele certificering van de gemeenschappelijke onderneming opgericht door Fluxys Belgium en een andere vervoersnetbeheerder onderzocht.

Eerst en vooral heeft de geviseerde certificeringsprocedure in artikel 1, laatste lid, van de Verordening (EG) nr. 715/2009 betrekking op entiteiten die door lidstaten worden gecreëerd en niet die entiteiten die opgericht worden door de netbeheerders zelf. Ook kan aangegeven worden op basis van het werkdocument van de Europese Commissie ([http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/swd\\_2013\\_0177\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/swd_2013_0177_en.pdf)) dat certificering bedoeld is om “controle” van producenten- en/of leverancierszijde op de netbeheerders uit te sluiten, m.a.w. om elk “conflict of interest” tegen te gaan die

## EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

### I. — EXPOSÉ GÉNÉRAL

Le maintien et la surveillance de l'équilibre du réseau de gaz naturel est une des fonctions essentielles du gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel (article 15/1, § 3, 1° de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (ci-après, “la loi”)). Il s'agit de s'assurer de l'équilibre entre toutes les injections de gaz dans le réseau de gaz naturel, d'une part, et tous les prélèvements, d'autre part. Cet équilibre global résulte de la somme des situations individuelles d'équilibre ou de déséquilibre dans lesquelles se trouvent chacun des utilisateurs du réseau, comme les affréteurs (“shippers”).

Le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel, la S.A. Fluxys Belgium et certains des gestionnaires de système de transport des pays voisins de la Belgique, ont le projet de confier la gestion de l'équilibre du réseau à une entreprise commune dont ils seraient les actionnaires. Cette entreprise commune générerait d'une manière intégrée l'équilibre du réseau de la zone d'équilibrage transfrontalière, limité dans un premier temps à une zone d'équilibrage Belgique-Luxembourg, seul pour le gaz H (le gaz à haut pouvoir calorifique).

La gestion du gaz L (le gaz à faible pouvoir calorifique) dans la zone d'équilibrage demeure de la responsabilité complète du gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel, la Commission et les autorités Belges.

Comme relevé dans l'avis du Conseil d'État n° 57 224/3 du 7 avril 2015, la question de la nécessité d'une certification éventuelle de l'entreprise commune créée par Fluxys Belgium et un autre gestionnaire de réseau de transport a été examinée.

Tout d'abord, la procédure de certification visée à l'article 1<sup>er</sup>, dernier alinéa, du Règlement (CE) n° 715/2009 a trait à des entités qui sont créées par les États membres et non des entités qui sont créées par les gestionnaires de réseaux eux-mêmes. Aussi, il peut être souligné sur la base du document de travail de la Commission européenne ([http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/swd\\_2013\\_0177\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/swd_2013_0177_en.pdf)) que la certification a pour but d'exclure le contrôle des producteurs et/ou des producteurs sur les gestionnaires de réseaux; en d'autres termes, de prévenir de tout

ook maar enig vermoeden van controle kan teweeg brengen door producenten en leveranciers op het functioneren van de netbeheerder. Hiertoe wordt binnen het certificeringsproces niet enkel het rechtstreekse aandeelhouderschap bekeken, maar de hele economische entiteit van de groep waartoe de netbeheerder behoort (zowel naar boven in de boomstructuur als naar onder). Zo een onderzoek rond de gemeenschappelijke onderneming, waar het aandeelhouderschap zich beperkt tot zelf erkende netbeheerders, brengt totaal geen toegevoegde waarde.

Bovendien dient ook rekening gehouden te worden met de nationale keuzes die op basis van het proportionaliteitsprincipe door de lidstaten zijn gemaakt binnen het kader van de Europese regelgeving. Specifiek met betrekking tot de certificeringsprocedure heeft België op die manier bijvoorbeeld dan wel gekozen voor het Ownership Unbundling model, hiertegenover staat dat de netbeheerder in het Groot-Hertogdom-Luxemburg volledig ontheven is van certificering op basis van artikel 49 van de Richtlijn 2009/73/EG.

Tenslotte bestaan er precedentes op Europees niveau van entiteiten die gecreëerd zijn door meerdere netbeheerders en waarbij geen enkele van deze entiteiten onderworpen werd aan certificering. De voorbeelden zijn zowel in aardgas als in elektriciteit terug te vinden. Bijvoorbeeld: NCG (<https://www.net-connect-germany.de/en-gb/>) en Gaspool ([https://www.gaspool.de/index.php?id=home&no\\_cache=1&L=1](https://www.gaspool.de/index.php?id=home&no_cache=1&L=1)) voor gas in Duitsland en Casc (<http://www.casc.eu/en>) als Europees samenwerkingsverband binnen elektriciteit.

Voor het overige is de certificeringsprocedure bedoeld in artikel 10 van Richtlijn 2009/73/EC van toepassing, volgens de richtsnoeren van de Europese Commissie, als volgt:

“Een TSB kan enkel goedgekeurd en aangewezen worden als TSB op basis van de certificeringsprocedure vastgesteld in artikel 10 van Richtlijnen elektriciteit en gas, gelezen in combinatie met de bepalingen in artikel 3 van de elektriciteits- en gasverordeningen. Deze regels moeten toegepast worden op alle TSB's (...).”

In de zin van Richtlijn 2009/73/EC, wordt een TNB gedefinieerd als volgt:

““Transmissiesysteembeheerder”: natuurlijke persoon of rechtspersoon die de transmissiefunctie verricht en in een bepaald gebied verantwoordelijk is voor de exploitatie, het onderhoud en zo nodig de ontwikkeling van het transmissiesysteem alsook, indien van toepassing, de interconnecties ervan met andere systemen, en die

conflit d'intérêts qui pourrait de quelque manière que ce soit engendrer une suspicion de contrôle par les producteurs et les fournisseurs sur le fonctionnement du gestionnaire de réseau. A cet égard, il est, dans le cadre du processus de certification, non seulement examiné la participation directe, mais également l'intégralité de l'entité économique du groupe auquel le gestionnaire de réseau appartient (tant vers le haut dans la structure de type “arborescence” que vers le bas). Un tel examen portant sur l'entreprise commune où la participation se limite à des gestionnaires de réseaux eux-mêmes déjà reconnus, n'apporte absolument aucune plus-value.

Aussi, il doit également être tenu compte des choix nationaux qui ont été faits par les États membres sur la base du principe de proportionnalité dans le cadre de la réglementation européenne. Ainsi, par exemple, plus particulièrement en ce qui concerne la procédure de certification, la Belgique a alors choisi pour le modèle de l'Ownership Unbundling, *a contrario* le gestionnaire de réseau au Grand-Duché de Luxembourg est intégralement exempté de la certification sur la base de l'article 49 de la Directive 2009/72/CE.

Finalement, il y a des précédents, au niveau européen, d'entités créées par plusieurs gestionnaires de réseaux et où aucun de ces entités ont été soumises à la certification. Les exemples sont à retrouver tant en gaz naturel qu'en électricité. Par exemple: NCG (<https://www.net-connect-germany.de/en-gb/>) et Gaspool ([https://www.gaspool.de/index.php?id=home&no\\_cache=1&L=1](https://www.gaspool.de/index.php?id=home&no_cache=1&L=1)) pour le gaz en Allemagne et Casc (<http://www.casc.eu/en>) en tant que partenariat européen dans le domaine de l'électricité.

Pour le surplus, la procédure de certification visée à l'article 10 de la directive 2009/73/CE s'applique, selon les lignes directrices de la Commission européenne, comme suit:

“Un GRT peut uniquement être approuvé et désigné comme GRT sur la base de la procédure de certification établie à l'article 10 des directives électricité et gaz lu en combinaison avec les dispositions de l'article 3 des règlements électricité et gaz. Ces règles doivent être appliquées à tous les GRTs [...]”.

Au sens de la directive 2009/73/CE, un GRT est défini comme suit:

““Transmissiesysteembeheerder”: natuurlijke persoon of rechtspersoon die de transmissiefunctie verricht en in een bepaald gebied verantwoordelijk is voor de exploitatie, het onderhoud en zo nodig de ontwikkeling van het transmissiesysteem alsook, indien van toepassing, de interconnecties ervan met andere

ervoor moet zorgen dat het systeem op lange termijn kan voldoen aan een redelijke vraag naar transmissie van gas;”.

Uit deze definitie vloeit voort dat de gemeenschappelijke onderneming bedoeld door het onderhavige ontwerp van wet de definitie van een TNB niet tegemoet komt en, in die zin, niet gecertificeerd dient te worden.

Bovendien, zelfs al zou artikel 1, laatste lid, van verordening (EC) nr. 715/2009 een certificering impliceren bij de creatie van een entiteit of organisme om één of meerdere functies uit te oefenen die normaliter toevertrouwd worden aan TNB, dan dient nog opgemerkt te worden dat de bepaalde activiteit van beheer van het behoud van het evenwicht strikt commercieel gezien geen taak van de TNB is in de zin van artikel 13, (1), van Richtlijn 2009/73/EC. Helemaal anders zou het fysieke beheer van het evenwicht van het net door een gemeenschappelijke onderneming geweest zijn.

Gelet op deze elementen blijkt dus dat de gemeenschappelijke onderneming opgericht door twee of meerdere TSB — die gecertificeerd zijn of waar de certificering niet op geldt (artikel 49, (6), van Richtlijn 2009/73/EC) — niet onderworpen is aan een certificering, omdat deze strikt gericht is op de delegatie aan deze gemeenschappelijke onderneming van het beheer van het behoud van het commercieel evenwicht in een bepaalde zone. De Raad van State heeft deze lezing bevestigd.

De geïntegreerd beheer van netevenwicht moet leiden tot meer efficiëntie voor de desbetreffende transmissienetbeheerders, vermits een grotere zone gemakkelijker in balans te brengen is. Dit zal eveneens voordelig zijn voor de bevrachters en de traders die aldus in staat zullen zijn om hun klantenportefeuilles in de desbetreffende markten te delen, zodat de balanceeringskosten voor hen afnemen.

Het oprichten van zo’n gemeenschappelijke onderneming ligt geheel in lijn met de Europese wetgeving die het principe van de integratie van de nationale markten huldigt en draagt dus bij aan de ontwikkeling van de Europese interne markt voor aardgas.

Het gaat daarbij om een pioniersproject in de Europese Unie, waarbij België de voortrekkersrol kan spelen. Hierbij zou het, zoals de Raad van State meent in zijn advies nr. 57 224/3 van 7 april 2015, kunnen raken aan “de grote lijnen van het nationaal energiebeleid” als bedoeld in artikel 6, § 3, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (cf. pp. 4 en 13) en dit, zelfs als er geen enkele structurele invloed op de verantwoordelijkheid van het

*systemen, en die ervoor moet zorgen dat het systeem op lange termijn kan voldoen aan een redelijke vraag naar transmissie van gas;”.*

Il résulte de cette définition que l’entreprise commune envisagée par le présent projet de loi ne rencontre pas la définition d’un GRT et, en ce sens, ne doit pas être certifiée.

Aussi, à supposer même que l’article 1<sup>er</sup>, dernier alinéa, du règlement (CE) n° 715/2009, implique une certification lorsqu’une entité ou un organisme est créé afin d’exercer une ou plusieurs fonctions habituellement confiées au GRT, il y a lieu de relever que l’activité donnée de gestion du maintien de l’équilibre strictement commercial ne constitue pas au sens de l’article 13, (1), de la directive 2009/73/CE une tâche du GRT. Tout autre aurait été la gestion de l’équilibre physique du réseau par une entreprise commune.

Il apparaît donc au regard de ces éléments que l’entreprise commune créée par deux ou plusieurs GRT — qui eux sont certifiés ou auxquels la certification ne s’applique pas (article 49, (6), de la directive 2009/73/CE) — ne doit pas faire l’objet d’une certification en ce qu’elle vise strictement la délégation vers cette entreprise commune de la gestion du maintien de l’équilibre commercial d’une zone donnée. Le Conseil d’État a confirmé cette lecture.

La gestion intégrée de l’équilibre du réseau devrait conduire à plus d’efficacité pour les gestionnaires de réseaux de transport concernés, une zone plus grande étant plus facile à équilibrer. Ceci serait également bénéfique pour les affréteurs et les *traders* qui seraient ainsi en mesure de mutualiser leurs portefeuilles-clients dans les marchés concernés par l’intégration, entraînant ainsi une réduction des coûts de l’équilibrage pour eux.

En ligne avec la législation européenne qui prône l’intégration des marchés nationaux, la création d’une entreprise commune pareille contribuerait au développement du marché européen intérieur du gaz naturel.

Il s’agit, à cet égard, d’un projet pionnier dans l’Union européenne, et la Belgique aura un rôle de précurseur. A ce titre, il pourrait, comme le prétend le Conseil d’État dans son avis n° 57 224/3 du 7 avril 2015, toucher “aux grands axes de la politique énergétique nationale” visée à l’article 6, § 3, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (cf. pp. 4 et 13) et ce, même s’il n’a aucune influence structurelle sur la responsabilité de la gestion de l’équilibre. C’est pourquoi le présent

beheer van het evenwicht is. Dit is de reden waarom dit wetsontwerp voorgelegd werd aan het Overlegcomité van 27 mei 2015. Er werd geen enkele opmerking geformuleerd door de gefedereerde entiteiten over dit wetsontwerp.

Artikel 7 van de Richtlijn 2009/73/CE van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG (hierna: "Richtlijn 2009/73") moedigt zo een samenwerking van transmissiesysteembeheerders aan.

Onderhavig ontwerp van wet beoogt de wet te wijzigen teneinde de beheerder van het aardgasvervoersnet toe te laten zijn taak van commerciële balancerings toe te vertrouwen aan een gemeenschappelijke onderneming die zal opgericht worden samen met de andere transmissiesysteembeheerders.

De andere transmissiesysteembeheerders kunnen de transmissiesysteembeheerders zijn die overeenkomstig artikel 9 van de Richtlijn 2009/73 zijn ontvlecht en/of de transmissiesysteembeheerders van een lidstaat op wie artikel 9 van de Richtlijn 2003/73 niet van toepassing is overeenkomstig artikel 49, (6), van de Richtlijn 2009/73.

Omdat niet alle transmissiesysteembeheerders het ontvlechte statuut van "*Full Ownership Unbundling*" genieten, zoals de N.V. Fluxys Belgium, omvat het onderhavige ontwerp van wet maatregelen zoals een nalevingsprogramma, op te stellen door de gemeenschappelijke onderneming en goed te keuren door de CREG, zoals de benoeming door de gemeenschappelijke onderneming na goedkeuring door de CREG van een nalevingsfunctionaris, teneinde de onafhankelijkheid van de gemeenschappelijke onderneming te verzekeren.

## II. — ARTIKELSWIJZE TOELICHTING

### Artikel 1

Het huidige artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

### Art. 2

Met dit artikel wordt een nieuwe definitie ingevoegd, met name de netwerk code *Balancing* voor aardgas.

projet de loi a été soumis au Comité de concertation du 27 mai 2015. Aucune observation n'a été formulée par les entités fédérées sur le présent projet de loi.

L'article 7 de la Directive 2009/73/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 concernant des règles communes pour le marché intérieur du gaz naturel et abrogeant la Directive 2003/55/CE (ci-après, "*directive 2009/73*") promeut une telle coopération entre les gestionnaires de système de transport.

Le présent projet de loi vise à modifier la loi afin d'autoriser le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel à confier sa tâche d'équilibrage commercial du réseau à une entreprise commune à établir avec les autres gestionnaires du réseau de transport.

Les autres gestionnaires du réseau de transport peuvent être les gestionnaires du réseau de transport qui sont dissociés conformément à l'article 9 de la Directive 2009/73 et/ou les gestionnaires du réseau de transport d'un État membre auquel l'article 9 de la Directive 2003/73 ne s'applique pas, conformément à l'article 49, (6), de la Directive 2009/73.

Conformément à la directive 2009/73/EC, et notamment en raison du fait que tous les gestionnaires du réseau de transport ne bénéficient pas du statut dissocié de "*Full Ownership Unbundling*", comme la S.A. Fluxys Belgium, le présent projet de loi comporte des mesures, telles qu'un programme d'engagements à établir par l'entreprise commune et à approuver par la CREG, ainsi que la nomination par l'entreprise commune d'un cadre chargé du respect des engagements après approbation par la CREG, afin de garantir l'indépendance de l'entreprise commune.

## II. — COMMENTAIRE DES ARTICLES

### Article 1<sup>er</sup>

Le présent article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

### Art. 2

Cet article insère une nouvelle définition, à savoir celle du code de réseau Equilibrage du gaz naturel.

## Art. 3

Dit artikel voegt een nieuwe afdeling III toe aan hoofdstuk 4 van de wet, met opschrift “Gemeenschappelijke onderneming voor netevenwicht”.

Deze afdeling omvat vier nieuwe artikelen, zijnde de artikelen 15/2*bis*, 15/2*ter*, 15/2*quater* en 15/2*quinqües*.

In het nieuwe artikel 15/2*bis*, beoogt de eerste paragraaf om de beheerder van het aardgasvervoersnet toe te laten om het beheer voor het in evenwicht van het aardgasvervoersnet over te dragen aan een gemeenschappelijke onderneming. Enkel transmissiesysteembeheerders die ontlecht zijn conform artikel 9 van de Richtlijn 2009/73 of die ontheven zijn conform artikel 49,(6), van de Richtlijn 2009/73 kunnen aandeelhouder zijn van deze gemeenschappelijke onderneming. De verbetering van verwijzing voorgesteld door de Raad van State werd opgevolgd.

In zijn tweede paragraaf, bepaalt artikel 15/2*bis* dat de gemeenschappelijke onderneming de vorm van een naamloze vennootschap moet aannemen waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd moet zijn in de Europese Economische Ruimte. In het bijzonder geeft dit gevolg aan het advies van de Raad van State nr. 57 224/3 van 7 april 2015. Evenwel, voor zover het niet voorzien is dat de gemeenschappelijke onderneming aan de beurs genoteerd kan worden, kan artikel 8/2, 2°, van de gaswet niet opgelegd worden aan deze laatste. Dit punt van het advies van de Raad van State hoeft dus niet opgevolgd te worden.

De toepassing van artikel 8/3, § 1/1, leden 3 tot 5 en van artikel 8/5 van de wet op de NV Fluxys Belgium wordt *mutatis mutandis* toegepast op de gemeenschappelijke onderneming teneinde inmenging tussen beheer van het netevenwicht en een bedrijf dat één van de functies van productie of levering verricht maximaal te vermijden.

De derde paragraaf van artikel 15/2*bis* beoogt de onafhankelijkheid van de gemeenschappelijke onderneming te verzekeren ten aanzien van de aandeelhouders van de gemeenschappelijke onderneming die ontlecht zijn conform artikel 9,(8) en 9, (9) van de Richtlijn 2009/73 of die conform artikel 49, (6) van de Richtlijn 2009/73 ontheven zijn van de toepassing van artikel 9 van de Richtlijn 2009/73.

Aldus is de gemeenschappelijke onderneming gehouden tot het ontwerpen en toepassen van een nalevingsprogramma waarvan de inhoud in overeenstemming is met artikel 17 en volgende van Hoofdstuk

## Art. 3

Cet article ajoute une nouvelle section III au chapitre 4 de loi, intitulée “Entreprise commune pour l'équilibre de réseau”.

Cette section comporte quatre nouveaux articles, à savoir les articles 15/2*bis*, 15/2*ter*, 15/2*quater* et 15/2*quinqües*.

Dans le nouvel article 15/2*bis*, le premier paragraphe vise à permettre au gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel de confier la gestion du maintien en équilibre du réseau de transport de gaz naturel à une entreprise commune. Seuls les gestionnaires du réseau de transport dissociés conformément à l'article 9 de la directive 2009/73 ou bénéficiant d'une dérogation conformément à l'article 49, (6), de la directive 2009/73 peuvent être actionnaires de cette entreprise commune. La correction de renvoi proposée par le Conseil d'État a été suivie.

En son deuxième paragraphe, l'article 15/2*bis* prévoit que l'entreprise commune doit prendre la forme d'une société anonyme dont le siège social doit être établi dans l'Espace économique européen. Cela fait notamment suite à l'avis du Conseil d'État n° 57 224/3 du 7 avril 2015. Toutefois, dans la mesure où il n'est pas prévu que l'entreprise commune puisse être cotée en bourse, l'article 8/2, 2°, de la loi gaz n'a pas lieu d'être imposé à cette dernière. Il n'y a donc pas lieu de suivre l'avis du Conseil d'État sur ce point.

L'application de l'article 8/3, § 1<sup>er</sup>/1, alinéas 3 à 5 et de l'article 8/5 de la loi à la SA Fluxys Belgium est valable *mutatis mutandis* pour l'entreprise commune, afin d'éviter au maximum qu'une entreprise qui exerce une fonction de production ou de fourniture ne s'immisce dans la gestion de l'équilibre de réseau.

Le paragraphe 3 de l'article 15/2*bis* vise à garantir l'indépendance de l'entreprise commune à l'égard ses actionnaires dissociés conformément aux articles 9, (8), et 9, (9), de la directive 2009/73 ou bénéficiant d'une dérogation à l'application de l'article 9 de celle-ci conformément à son article 49, (6).

Ainsi, l'entreprise commune est tenue d'élaborer et d'appliquer un programme d'engagements, dont le contenu est conforme à l'article 17 et suivants du chapitre IV de la directive 2009/73. En particulier, le

IV van de Richtlijn 2009/73. In het bijzonder zal het nalevingsprogramma de nodige waarborgen moeten bevatten om de vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige gegevens van de bevrachters en de traders en waarvan de gemeenschappelijke onderneming kennis zal krijgen, te beschermen.

Het nalevingsprogramma wordt eveneens, overeenkomstig artikel 7 van de Richtlijn 2009/73/CE aan ACER ter goedkeuring voorgelegd, na advies van de CREG. Hetzelfde geldt voor elke wijziging die aan dit nalevingsprogramma aangebracht zou kunnen worden. Het laatste lid komt tegemoet aan de opmerking van de Raad van State in zijn advies nr. 57 224/3 van 7 april 2015 (pp.9 en 18).

Artikel 15/2<sup>ter</sup>, § 1, in ontwerp, bepaalt dat door de gemeenschappelijke onderneming een nalevingsfunctionaris wordt aangesteld na goedkeuring door de CREG. Er wordt eveneens voorzien dat de CREG de bevoegdheid krijgt om instructie te geven aan de gemeenschappelijke onderneming om de nalevingsfunctionaris te ontheffen van zijn functie in geval van gebrek aan onafhankelijkheid of beroepsbekwaamheid. Verder worden in deze paragraaf de voorwaarden opgesomd waaraan de nalevingsfunctionaris moet voldoen voor, tijdens en na zijn mandaat.

Daarnaast wordt ook uiteengezet welke rechten de nalevingsfunctionaris heeft ten aanzien van de gemeenschappelijke onderneming. Deze rechten zijn onder meer het recht om vergaderingen bij te wonen en het opvragen van informatie.

Paragraaf 3 van artikel 15/2<sup>ter</sup> somt de taken die de nalevingsfunctionaris moet uitvoeren op. Onder deze bevoegdheden verzekert de nalevingsfunctionaris onder meer de opvolging van het eerbiedigen van het nalevingsprogramma door de gemeenschappelijke onderneming, het formuleren van eventuele aanbevelingen en het opstellen van een jaarlijks verslag dat aan de CREG wordt meegedeeld omtrent de commerciële en financiële relaties tussen de gemeenschappelijke onderneming en haar aandeelhouders. De nalevingsfunctionaris moet elke inbreuk op de naleving van het nalevingsprogramma door de gemeenschappelijke onderneming aan de CREG melden.

Artikel 15/2<sup>quater</sup>, bepaalt in zijn eerste paragraaf dat de beheerder van het aardgasvervoersnet verantwoordelijk blijft voor de systeemintegriteit, het incidentenbeheer en de noodsituaties zoals voorzien in de wet en in de Verordening 994/2010.

Artikel 15/2<sup>quater</sup>, bepaalt in zijn tweede paragraaf met de bevoorradingszekerheid tot doel, dat elke

programma d'engagements devra comporter les garanties nécessaires pour protéger la confidentialité des données commercialement sensibles des affréteurs et des traders portées à la connaissance de l'entreprise commune.

Le programme d'engagements est également, conformément à l'article 7 de la Directive 2009/73/CE soumis à l'approbation de l'ACER, après avis de la CREG. Il en est de même pour toute modification susceptible d'être apportée à ce programme d'engagements. Le dernier alinéa rencontre l'observation du Conseil d'État dans son avis n° 57 224/3 du 7 avril 2015 (pp. 9 et 18).

L'article 15/2<sup>ter</sup>, § 1<sup>er</sup>, en projet, précise qu'un cadre chargé du respect des engagements est désigné par l'entreprise commune, après approbation de la CREG. Il est également prévu que la CREG ait un pouvoir de donner instruction à l'entreprise commune de démettre le cadre chargé du respect des engagements en cas de manquement en matière d'indépendance ou de capacités professionnelles. En outre, ce paragraphe énumère les conditions auxquelles le cadre chargé du respect des engagements doit répondre avant, pendant et après son mandat.

En son paragraphe 2, l'article 15/2<sup>ter</sup> expose les droits du cadre chargé du respect des engagements eu égard à l'entreprise commune. Il s'agit entre autres du droit à assister à des réunions et à demander des informations.

En son paragraphe 3, l'article 15/2<sup>ter</sup> énumère les tâches dont doit s'acquitter le cadre chargé du respect des engagements. Parmi ces compétences, le cadre chargé du respect des engagements assure notamment le suivi du respect du programme d'engagements par l'entreprise commune, formule des recommandations le cas échéant et rédige un rapport annuel communiqué à la CREG portant sur les relations commerciales et financières entre l'entreprise commune et ses actionnaires. Le cadre chargé du respect des engagements est tenu de notifier à la CREG toute infraction au respect du programme d'engagements par l'entreprise commune.

L'article 15/2<sup>quater</sup> spécifie, en son paragraphe 1<sup>er</sup>, que le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel demeure responsable de l'intégrité du système, de la gestion des incidents et des situations d'urgence, comme le prévoient la loi et le règlement 994/2010.

L'article 15/2<sup>quater</sup> prévoit en son paragraphe 2 à des fins de sécurité d'approvisionnement que toute

wijziging of uitbreiding van de balanceringszone waarvan het beheer voor het behoud van het evenwicht van het aardgasvervoersnet aan een gemeenschappelijke onderneming wordt overgedragen overeenkomstig artikel 15/2*bis*, § 1, slechts effectief is als ze genotificeerd is bij de Federale instantie voor de bevoorrading inzake aardgas (autoriteit SOS) bepaald in artikel 15/13, § 6, uiterlijk binnen een periode van zes maanden voor haar inwerkingtreding. De verschillende elementen die opgenomen moeten worden in de notificatie worden eveneens verduidelijkt in deze paragraaf. Deze beogen te verzekeren dat op elk ogenblik de Federale instantie voor de bevoorrading inzake aardgas bepaald in artikel 15/13, § 6, beschikt over de vereiste bevoegdheden om zijn controle uit te oefenen op de bevoorradingsveiligheid. De tekst van dit ontwerp van wet werd gewijzigd naargelang de opmerkingen geformuleerd door de Raad van State in zijn advies nr. 57 224/3 van 7 april 2015.

Artikel 15/2*quinquies* bepaalt in zijn eerste paragraaf dat de netcode inzake gasbalancing en alle relevante bepalingen van de wet en haar uitvoeringsbesluiten die verband houden met netevenwicht, alsook de bepalingen met betrekking tot de bevoegdheden van de CREG en de beroepsmogelijkheden tegen de beslissingen van de CREG, van toepassing verklaard op de gemeenschappelijke onderneming. Ten gevolge van het advies van de Raad van State wordt de bepaling vervolledigd met een verwijzing naar artikel 20/1*bis* van de gaswet, luidens welke bepaling elke overtreding op de door deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan uitgevaardigde vertrouwelijkheidsregels wordt bestraft met de straffen bepaald bij artikel 458 van het Strafwetboek.

Artikel 15/2*quinquies*, § 2, bepaalt eveneens dat de CREG bevoegd verklaard wordt voor de goedkeuring van het balanceringscontract, de balanceringscode, en de balanceringsstarieven van de gemeenschappelijke onderneming. Verder wordt inhoudelijk gedetailleerd wat opgenomen moet worden in het balanceringscontract.

Ook wordt voorzien dat alvorens het balanceringscontract, de balanceringscode en het balanceringsprogramma door de CREG kan worden goedgekeurd, de gemeenschappelijke onderneming over deze regulatorische documenten de markt moet raadplegen.

De gemeenschappelijke onderneming richt hiervoor een overlegstructuur op.

Deze bepaling is naar analogie met wat voor de beheerder van het aardgasvervoersnet geldt.

In paragraaf 3 herinnert het artikel 15/2*quinquies* aan de noodzaak van samenwerking tussen de CREG

modification ou extension de la zone d'équilibrage dont la gestion du maintien de l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel est déléguée à une entreprise commune conformément à l'article 15/2*bis*, alinéa 1<sup>er</sup>, n'est effective que pour autant qu'elle ait été notifiée au plus tard six mois avant son entrée en vigueur à l'Autorité fédérale pour la sécurité d'approvisionnement en gaz (autorité SOS) visée à l'article 15/13, § 6, de la loi gaz. Les différents éléments devant être repris dans la notification sont également précisées par ce paragraphe. Ceux-ci visent à garantir qu'à tout moment, l'Autorité fédérale pour la sécurité d'approvisionnement en gaz visée à l'article 15/13, § 6, de la loi gaz dispose des compétences nécessaires pour exercer son contrôle au regard de la sécurité d'approvisionnement. Le texte de ce projet de loi a été adapté aux observations formulées par le Conseil d'État dans son avis n° 57 224/3 du 7 avril 2015.

L'article 15/2*quinquies* prévoit, en son paragraphe 1<sup>er</sup>, que le code de réseau relatif à l'équilibrage du gaz et toutes les dispositions pertinentes de la loi et de ses arrêtés d'exécution concernant l'équilibre de réseau, ainsi que les dispositions relatives aux compétences de la CREG et les possibilités de recours contre les décisions de la CREG sont déclarés applicables à l'entreprise commune. A la suite de l'avis du Conseil d'État, la disposition est complétée d'un renvoi à l'article 20/1*bis* de la loi gaz, en vertu duquel toute infraction aux règles de confidentialité énoncées par cette loi et ses arrêtés d'exécution est punie des peines prévues par l'article 458 du Code pénal.

L'article 15/2*quinquies*, § 2, précise également que la CREG est déclarée compétente pour l'approbation du contrat d'équilibrage, du code d'équilibrage et des tarifs d'équilibrage de l'entreprise commune. De plus, les dispositions à prévoir dans le contrat d'équilibrage y sont détaillées.

Il est également prévu qu'avant que le contrat d'équilibrage, le code d'équilibrage et le programme d'équilibrage puissent être approuvés par la CREG, l'entreprise commune est tenue de consulter au sujet de ces documents réglementaires.

L'entreprise commune crée, à cet effet, une structure de concertation.

Cette disposition s'applique par analogie avec ce qui est prévu pour le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel.

En son paragraphe 3, l'article 15/2*quinquies* rappelle la nécessité d'une collaboration entre la CREG et les

en de regulerende instanties van de desbetreffende lidstaten en met Acer. Met toepassing wat reeds in de wet voorzien is, is de CREG bevoegd om met deze regulerende instanties samenwerkingsakkoorden af te sluiten met het oog op regulering van de gemeenschappelijk onderneming.

*De minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame  
Ontwikkeling,*

Marie-Christine MARGHEM

autorités de régulation des États membres concernés et avec l'ACER. En application de ce que la loi prévoit déjà, la CREG est habilitée à conclure avec ces autorités de régulation des accords de collaboration en vue de la régulation de l'entreprise commune.

*La ministre de l'Énergie, de l'Environnement et du  
Développement durable,*

Marie-Christine MARGHEM

**VOORONTWERP VAN WET****onderworpen aan het advies van de Raad van State****Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

**Art. 2**

In artikel 1 van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, laatst gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014 wordt een 25<sup>sexies</sup> ingevoegd, luidende als volgt:

“25<sup>sexies</sup>: “Verordening (EU) nr.312/2014”: de Verordening (EU)nr. 312/2014 van de Commissie van 26 maart 2014 tot vaststelling van een netcode inzake gasbalancerings van transmissienetten.”.

**Art. 3**

In hoofdstuk IV van dezelfde wet, laatst gewijzigd door de wet van 8 mei 2014, wordt een afdeling 3, bevattende een artikel 15/2bis, 15/2ter, 15/2quater en 15/2quinquies ingevoegd, luidende als volgt:

“Afdeling 3. Gemeenschappelijke balanceringsonderneming

Art. 15/2bis. § 1. Onverminderd paragraaf 6 kan de beheerder van het aardgasvervoersnet het beheer voor het in evenwicht houden van het aardgasvervoersnet aan een gemeenschappelijke onderneming, opgericht met één of meerdere beheerders van aardgasvervoersnetten van andere lidstaten, overdragen. Enkel de beheerder van het aardgasvervoersnet en de beheerders van de aardgasvervoersnetten van één of meerdere lidstaten, die gecertificeerd zijn overeenkomstig de artikelen 9 en 10, van de Richtlijn 2009/73/EG of die ontheven zijn van certificering overeenkomstig artikel 49, (6), van de Richtlijn 2009/73/EG, kunnen deelnemen aan de bedoelde gemeenschappelijke onderneming.

§ 2. De gemeenschappelijke onderneming wordt opgericht onder de vorm van een handelsvennootschap met maatschappelijke zetel gevestigd in een lidstaat van de Europese Unie.

De artikelen 8/3, § 1/1, leden 3 tot 5, 8/4 en 8/5 zijn van toepassing op de gemeenschappelijke onderneming.

§ 3. De gemeenschappelijke onderneming ontwerpt en implementeert een nalevingsprogramma met de maatregelen die moeten worden genomen om discriminerend en concurrentieverstorend gedrag uit te sluiten. Dit programma noemt de specifieke verplichtingen op, die opgelegd zijn aan de

**AVANT-PROJET DE LOI****soumis à l'avis du Conseil d'État****Avant-projet de loi modifiant la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations****Article 1<sup>er</sup>**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

**Art. 2**

A l'article 1<sup>er</sup> de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations, modifiée en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, il est inséré un 25<sup>sexies</sup>, rédigé comme suit:

“25<sup>sexies</sup>: “Règlement (UE) n° 312/2014”: le Règlement (UE) n° 312/2014 de la Commission du 26 mars 2014 relatif à l'établissement d'un code de réseau sur l'équilibrage des réseaux de transport de gaz”.

**Art. 3**

Dans le chapitre IV de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, il est inséré une section 3, comportant un article 15/2bis, 15/2ter, 15/2quater et 15/2quinquies, rédigée comme suit:

“Section 3. Entreprise commune d'équilibrage

Art. 15/2bis. § 1<sup>er</sup>. Sans préjudice du paragraphe 6, le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel peut déléguer la gestion du maintien de l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel à une entreprise commune, établie avec un ou plusieurs gestionnaires de réseaux de transport de gaz naturel d'autres États membres. Seuls le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel et les gestionnaires des réseaux de transport de gaz naturel d'un ou de plusieurs États membres, qui sont certifiés conformément aux articles 9 et 10 de la Directive 2009/73/CE, ou qui sont exemptés de certification par l'article 49, (6), de la Directive 2009/73/CE, peuvent participer à ladite entreprise commune.

§ 2. L'entreprise commune est constituée sous la forme d'une société commerciale, ayant son siège social dans un État membre de l'Union européenne.

Les articles 8/3, § 1<sup>er</sup>/1, alinéas 3 à 5, 8/4 et 8/5 s'appliquent à l'entreprise commune.

§ 3. L'entreprise commune établit et met en œuvre un programme d'engagements qui contient les mesures à prendre pour garantir que les pratiques discriminatoires et anticoncurrentielles sont exclues. Ce programme d'engagements énumère les obligations spécifiques imposées aux employés

werknemers, opdat de doelstelling van uitsluiting van discriminerend en concurrentieverstorend gedrag behaald wordt.

Het nalevingsprogramma bepaalt eveneens de te nemen voorzorgen door de gemeenschappelijke onderneming teneinde de vertrouwelijkheid te bewaren van de commerciële gegevens betreffende de netgebruikers actief in de balanceringszone waarvoor de gemeenschappelijke onderneming de verantwoordelijkheid draagt.

Het nalevingsprogramma wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het ACER na advies van de CREG.

Art. 15/2<sup>ter</sup>. § 1. De gemeenschappelijke onderneming als bedoeld in artikel 15/2<sup>bis</sup> benoemt, na goedkeuring van de commissie, een natuurlijke of rechtspersoon, "nalevingsfunctionaris" genoemd.

De commissie kan de goedkeuring, als bedoeld in het eerste lid, weigeren vanwege een gebrek aan onafhankelijkheid of aan beroepsbekwaamheid.

Indien een aandeelhouder van de gemeenschappelijke onderneming een beheerder van een aardgasvervoersnet in een andere lidstaat is, die deel uitmaakt van een verticaal geïntegreerd bedrijf, mag de nalevingsfunctionaris in het jaar voor zijn benoeming door de gemeenschappelijke onderneming, direct noch indirect, geen professionele activiteit of verantwoordelijkheid uitgeoefend hebben, geen belang of zakelijke betrekkingen gehad hebben met een vestiging van het verticaal geïntegreerd bedrijf dat functies van productie of levering verricht of een onderdeel daarvan en/of met de aandeelhouders die er zeggenschap over uitoefenen, andere dan de beheerder van een aardgasvervoersnet. Dit verbod geldt ook na beëindiging van de benoeming gedurende ten minste achttien maanden.

Betreffende het mandaat of de arbeidsvoorwaarden, met inbegrip van de duur van zijn mandaat, van de nalevingsfunctionaris worden de voorwaarden voor goedkeuring voorgelegd aan de Commissie. Deze voorwaarden waarborgen de onafhankelijkheid van de nalevingsfunctionaris, onder meer door hem te voorzien van alle middelen die nodig zijn om zijn taken te vervullen. Het mandaat van de nalevingsfunctionaris kan drie jaar niet overschrijden en mag hernieuwd worden.

Tijdens de volledige duur van zijn mandaat mag de nalevingsfunctionaris — direct noch indirect — geen professionele positie, verantwoordelijkheid of belang hebben in de aandeelhouders van de gemeenschappelijke onderneming of met de aandeelhouders die er zeggenschap over uitoefenen.

De commissie geeft instructie aan de gemeenschappelijke onderneming om de nalevingsfunctionaris in geval van gebrek aan onafhankelijkheid of beroepsbekwaamheid te ontheffen van zijn functie.

§ 2. De nalevingsfunctionaris woont alle relevante vergaderingen van de gemeenschappelijke onderneming bij, in het bijzonder wanneer het balanceringsmodel wordt behandeld, specifiek betreffende de tarieven, het balanceringscontract,

pour que l'objectif d'exclusion des pratiques discriminatoires et anticoncurrentielles soit atteint.

Le programme d'engagements détermine aussi les précautions à prendre par l'entreprise commune en vue de préserver la confidentialité des données commerciales relatives aux utilisateurs du réseau actifs dans la zone d'équilibrage dont l'entreprise commune assume la responsabilité.

Le programme d'engagements est soumis pour approbation à l'ACER, après avis de la CREG.

Art. 15/2 *ter*. § 1<sup>er</sup>. L'entreprise commune visée à l'article 15/2<sup>bis</sup> nomme, après approbation de la commission, une personne physique ou morale, dénommée "cadre chargé du respect des engagements".

La commission peut refuser l'approbation visée à l'alinéa 1<sup>er</sup> au motif d'un manque d'indépendance ou de capacités professionnelles.

Si un actionnaire de l'entreprise commune est un gestionnaire d'un réseau de transport de gaz naturel dans un autre État membre qui fait partie d'une entreprise verticalement intégrée, le cadre chargé du respect des engagements ne peut pas, directement ou indirectement, dans l'année précédant sa désignation par l'entreprise commune, avoir exercé une activité ou une responsabilité professionnelle, avoir détenu un intérêt ou avoir entretenu une relation commerciale auprès de ou avec l'entreprise verticalement intégrée, une partie de celle-ci et/ou ses actionnaires qui la contrôlent, autres que le gestionnaire de réseau de transport de gaz naturel. Cette interdiction vaut aussi après la cessation des fonctions, durant au moins dix-huit mois.

Les conditions régissant le mandat ou les conditions d'emploi, y compris la durée de son mandat, du cadre chargé du respect des engagements sont soumises à l'approbation de la Commission. Ces conditions garantissent l'indépendance du cadre chargé du respect des engagements, notamment en lui fournissant toutes les ressources nécessaires à l'exercice de ses fonctions. Le mandat du cadre chargé du respect des engagements n'excède pas une durée de trois ans et peut être renouvelé.

Pendant toute la durée de son mandat, le cadre chargé du respect des engagements ne peut — directement ou indirectement — exercer d'emploi ou de responsabilité professionnelle ou avoir un intérêt dans les actionnaires de l'entreprise commune ou dans les actionnaires qui les contrôlent.

La commission donne instruction à l'entreprise commune de démettre le cadre chargé du respect des engagements en cas de manquement en matière d'indépendance ou de capacités professionnelles.

§ 2. Le cadre chargé du respect des engagements assiste à toutes les réunions pertinentes de l'entreprise commune, en particulier lorsqu'il est question du modèle d'équilibrage, spécialement pour ce qui concerne les tarifs, le contrat

de transparantie, de balancerings, aankoop en verkoop van energie die nodig is voor het netevenwicht van de balanceringszone waarvoor de gemeenschappelijke onderneming verantwoordelijk is.

De nalevingsfunctionaris heeft zonder voorafgaande aankondiging toegang tot alle relevante gegevens, de kantoren van de gemeenschappelijke onderneming en tot alle informatie die voor de uitvoering van zijn taken noodzakelijk is.

§ 3. De nalevingsfunctionaris wordt belast met de volgende taken:

1° toezien op de tenuitvoerlegging van het nalevingsprogramma door de gemeenschappelijke onderneming;

2° opstellen van een verslag over de commerciële en financiële betrekkingen tussen de gemeenschappelijke onderneming en het verticaal geïntegreerde bedrijf of een onderdeel ervan en/of met de aandeelhouders die er zeggenschap over uitoefenen, anders dan de vervoersnetbeheerder. Zo nodig formuleert de nalevingsfunctionaris aanbevelingen over het nalevingsprogramma en somt de maatregelen op die zijn genomen in uitvoering van het nalevingsprogramma. Dit verslag wordt uiterlijk op één maart van elk jaar aan de commissie meegedeeld;

3° onverwijld in kennis stellen van de commissie van elke inbreuk bij de uitvoering van het nalevingsprogramma.

Art. 15/2<sup>quater</sup>. § 1<sup>er</sup>. In het geval dat de beheerder van het aardgasvervoersnet het beheer voor het in evenwicht houden van het aardgasvervoersnet aan een gemeenschappelijke onderneming overdraagt, overeenkomstig artikel 15/2<sup>bis</sup>, blijft de beheerder van het aardgasvervoersnet verantwoordelijk voor de systeemintegriteit en het operationeel beheer van zijn net inbegrepen de incidenten en de noodsituaties, waarvoor hij specifieke maatregelen ten uitvoer legt die voorzien zijn in de wet, de Verordening (EU) nr. 994/2010 en de uitvoeringsbesluiten.

§ 2. Elke wijziging of uitbreiding van de balanceringszone als bedoeld in artikel 15/2<sup>bis</sup>, eerste lid, is slechts effectief als ze door de netbeheerder genotificeerd is bij de Federale instantie voor de bevoorrading inzake aardgas bepaald in artikel 15/13, § 6, uiterlijk binnen een periode van zes maanden voor haar inwerkingtreding.

Deze kennisgeving omvat ten minste de volgende elementen:

1° een volledige beschrijving van de wijziging of uitbreiding van de voorgestelde balanceringszone;

2° het detail van de impact van deze wijziging op de rol, de taken en verantwoordelijkheden van de vervoersnetbeheerder; en

3° een volledige beoordeling van de gevolgen van deze wijziging voor de bevoorradingsszekerheid van het land en het

d'équilibrage, la transparence, l'équilibrage, l'achat et la vente d'énergie qui est nécessaire pour l'équilibre du réseau de la zone d'équilibrage pour laquelle l'entreprise commune est responsable.

Le cadre chargé du respect des engagements a accès à toutes les données pertinentes, aux locaux de l'entreprise commune et à toutes les informations qui sont nécessaires pour l'exécution de ses tâches, sans annonce préalable.

§ 3. Le cadre chargé du respect des engagements s'acquitte des tâches suivantes:

1° surveiller la mise en œuvre du programme d'engagements par l'entreprise commune;

2° établir un rapport sur les relations commerciales et financières entre l'entreprise commune et l'entreprise verticalement intégrée ou une partie de celle-ci et/ou avec les actionnaires qui exercent un contrôle, autres que le gestionnaire du réseau de transport. Le cas échéant, le cadre chargé du respect des engagements formule des recommandations concernant le programme d'engagements et énonce les mesures qui ont été prises en exécution du programme d'engagements. Ce rapport est communiqué au plus tard le 1<sup>er</sup> mars de chaque année à la commission;

3° porter à la connaissance de la commission sans délai tout manquement dans la mise en œuvre du programme d'engagements.

Art. 15/2<sup>quater</sup>. § 1<sup>er</sup>. Dans l'hypothèse où le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel délègue la gestion du maintien de l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel à une entreprise commune conformément à l'article 15/2<sup>bis</sup>, le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel garde la responsabilité de l'intégrité du système et de la gestion opérationnelle de son réseau en ce compris les incidents et les situations d'urgence, pour lesquels il exécute les mesures spécifiques prévues par la loi, le Règlement (UE) n° 994/2010 et les arrêtés d'exécution.

§ 2. Toute modification ou extension de la zone d'équilibrage visée à l'article 15/2<sup>bis</sup>, alinéa 1<sup>er</sup> est effective que pour autant qu'elle ait été notifiée par le gestionnaire de réseau à l'Autorité fédérale pour la sécurité de l'approvisionnement en gaz visée à l'article 15/13, § 6, au plus tard dans un délai de six mois avant son entrée en vigueur.

Cette notification comprend au moins les éléments suivants:

1° une description complète de la modification ou de l'extension de la zone d'équilibrage envisagée;

2° le détail de l'impact de cette modification sur le rôle, les tâches et les responsabilités du gestionnaire du réseau de transport; et

3° une évaluation complète des conséquences de cette modification sur la sécurité d'approvisionnement du pays et

werk van monitoring hiervan dat continu moet kunnen worden uitgevoerd door de bevoegde autoriteit.

De tenuitvoerlegging door de gemeenschappelijke onderneming van een balanceringszone die de grenzen van België overschrijdt, alsook elke wijziging of uitbreiding van een dergelijke grensoverschrijdende balanceringszone, mag de bevoorradingszekerheid van België op geen enkele wijze negatief beïnvloeden, geen afbreuk doen aan de ter beschikking stelling door de vervoersnetbeheerder van real-time data, die het de bevoegde overheid mogelijk maken om om een constante monitoring van de bevoorradingszekerheid te garanderen, noch de soevereine uitoefening door de Federale instantie voor de bevoorrading inzake aardgas bepaald in artikel 15/13, § 6, van zijn bevoegdheden beperken in de domeinen als bedoeld in de wet en de Verordening (EU) nr. 994/2010.

Art. 15/2<sup>quiquies</sup>. § 1<sup>er</sup>. Op de gemeenschappelijke onderneming zijn van toepassing de Verordening (EU) nr. 312/2014, evenals alle bepalingen van de wet en haar uitvoeringsbesluiten die verband houden met balanceringsactiviteiten van de gemeenschappelijke onderneming als bedoeld in artikel 15/2<sup>bis</sup>, voor zover deze niet strijdig zijn met de Verordening (EU) nr. 312/2014.

Op de gemeenschappelijk onderneming zijn in het bijzonder van toepassing de artikelen 15/16, 15/18, 15/18<sup>bis</sup>, 15/20, 15/20<sup>bis</sup>, 15/21, 15/22, 18, 19, 19<sup>bis</sup>, 20, 20/1, 20/2 en 23.

§ 2. De commissie is, ten aanzien van de gemeenschappelijk onderneming, als bedoeld in artikel 15/2 bis, bevoegd voor de uitvoering van de taken opgenoemd in artikel 15/14, § 2, tweede lid, met uitzondering van punten 26°, 30°, 31°, 32° en 33°, voor zover zij verband houden met balanceringsactiviteiten uit te voeren door de gemeenschappelijke onderneming.

De commissie bekrachtigt, op voorstel van de gemeenschappelijke onderneming:

1° het balanceringscontract en, in voorkomend geval, de balanceringscode dat de rechten en verplichtingen van de gemeenschappelijke onderneming en de netgebruikers in het kader van de balanceringsactiviteit beheerst.

Het balanceringscontract en, in voorkomend geval, de balanceringscode bevatten in elk geval op gedetailleerde wijze:

- a) de definities van de in het balanceringscontract gebruikte terminologie;
- b) het voorwerp van het balanceringscontract;
- c) de voorwaarden waaraan de balanceringsactiviteit door de gemeenschappelijke onderneming geleverd wordt;
- d) de rechten en plichten verbonden aan de geleverde balanceringsactiviteit;
- e) de facturatie en betalingsmodaliteiten;
- f) de financiële garanties en andere waarborgen;

le travail de monitoring de celle-ci devant pouvoir être réalisé en continu par l'autorité compétente.

La mise en oeuvre par l'entreprise commune d'une zone d'équilibrage dépassant les frontières de la Belgique, de même que toute modification ou extension d'une telle zone d'équilibrage transfrontalière, ne peut d'aucune manière affecter négativement la sécurité d'approvisionnement de la Belgique, porter préjudice à la mise à disposition par le gestionnaire du réseau de transport de données en temps réels permettant à l'autorité de compétence d'assurer le monitoring constant de la sécurité d'approvisionnement, ni restreindre l'exercice souverain par l'Autorité fédérale pour la sécurité de l'approvisionnement en gaz visée à l'article 15/13, § 6, de ses compétences dans les domaines visés par la loi et le Règlement (UE) n° 994/2010.

Art. 15/2<sup>quiquies</sup>. § 1<sup>er</sup>. Le Règlement (UE) n° 312/2014, ainsi que toutes les dispositions de la loi et de ses arrêtés d'exécution, qui concernent les activités d'équilibrage de l'entreprise commune visée à l'article 15/2 <sup>bis</sup>, dans la mesure où elles ne sont pas en contradiction avec le Règlement (UE) n° 312/2014, s'appliquent à l'entreprise commune.

Plus spécialement, les articles 15/16, 15/18, 15/18<sup>bis</sup>, 15/20, 15/20<sup>bis</sup>, 15/21, 15/22, 18, 19, 19<sup>bis</sup>, 20, 20/1, 20/2 et 23 s'appliquent à l'entreprise commune.

§ 2. La commission est compétente pour exercer, à l'égard de l'entreprise commune visée à l'article 15/2 <sup>bis</sup>, les tâches énoncées à l'article 15/14, § 2, alinéa 2, à l'exception des points 26°, 30°, 31°, 32° et 33°, dans la mesure où elles sont en rapport avec les activités d'équilibrage à exercer par l'entreprise commune.

La commission approuve, sur la proposition de l'entreprise commune:

1° le contrat d'équilibrage et, le cas échéant, le code d'équilibrage qui régit les droits et obligations de l'entreprise commune et des utilisateurs du réseau dans le cadre de l'activité d'équilibrage.

Le contrat d'équilibrage et, le cas échéant, le code d'équilibrage contiennent en tout cas d'une manière détaillée:

- a) les définitions de la terminologie utilisée dans le contrat d'équilibrage;
- b) l'objet du contrat d'équilibrage;
- c) les conditions auxquelles l'activité d'équilibrage est fournie par l'entreprise commune;
- d) les droits et obligations liés à l'activité d'équilibrage fournie;
- e) la facturation et les modalités de paiement;
- f) les garanties financières et autres garanties;

g) de bepalingen inzake de aansprakelijkheid van de gemeenschappelijke onderneming en de netgebruikers;

h) de impact van situaties van overmacht op de rechten en plichten van de partijen;

i) de bepalingen in verband met de verhandelbaarheid en overdracht van het balanceringscontract;

j) de duur van het balanceringscontract;

k) de bepalingen inzake opschorting en opzeg van het balanceringscontract, met uitzondering van uitdrukkelijk ontbindende bedingen in hoofde van de gemeenschappelijke onderneming;

l) overeengekomen vormen inzake kennisgevingen tussen partijen;

m) de bepalingen die van toepassing zijn wanneer de netgebruiker foutieve en onvolledige informatie geeft;

n) het stelsel van geschillenregeling;

o) het toepasselijke recht;

p) de regels en procedures die van toepassing zijn op de geïntegreerde balanceringszone en het balanceringsmodel.

2° het balanceringsprogramma, dat het balanceringsmodel beschrijft.

3° de balanceringsstarieven.

Het voorstel van het balanceringscontract, van het balanceringsprogramma en van de balanceringscode, evenals de eventuele wijzigingen ervan, worden door de gemeenschappelijke onderneming opgesteld na raadpleging door deze laatste van de netgebruikers. Daartoe richt de gemeenschappelijke onderneming een overlegstructuur op binnen dewelke zij de netgebruikers kan ontmoeten. De gemeenschappelijke onderneming stelt een verslag op over de raadpleging dat zij toevoegt aan de documenten die ter goedkeuring worden voorgelegd. Voor zover dat de gemeenschappelijke onderneming nog niet zou zijn opgericht ten tijde van de eerste raadpleging van de netgebruikers inzake het balanceringscontract, het balanceringsprogramma en de balanceringscode, zal deze raadpleging worden uitgevoerd door de beheerder van het aardgasvervoersnet. De commissie kan, rekening houdend met gewijzigde marktomstandigheden, met inbegrip van nieuwe of gewijzigde wet- of regelgeving, en/of met haar evaluatie van de marktwerking, de gemeenschappelijke onderneming de opdracht geven het goedgekeurde balanceringscontract, het balanceringsprogramma en de balanceringscode aan te passen en daartoe een voorstel tot wijziging ter goedkeuring voor te leggen aan haar.

Artikel 15/5bis, §§ 1, 7 en 8, 10 en 11, 13 en 14, is *mutatis mutandis* van toepassing op het tariefvoorstel ingediend door de gemeenschappelijke onderneming, op de balanceringsstarieven en op hun goedkeuring door de commissie.

g) les dispositions relatives à la responsabilité de l'entreprise commune et des utilisateurs du réseau;

h) l'impact des cas de force majeure sur les droits et obligations des parties;

i) les dispositions relatives à la négociabilité et à la cession du contrat d'équilibrage;

j) la durée du contrat d'équilibrage;

k) les dispositions relatives à la suspension et à la résiliation du contrat d'équilibrage, à l'exception des clauses résolutoires expresses dans le chef de l'entreprise commune;

l) les modes de notification convenus entre les parties;

m) les dispositions applicables lorsque l'utilisateur du réseau fournit des informations erronées ou incomplètes;

n) le régime de résolution de conflits;

o) le droit applicable;

p) les règles et procédures qui s'appliquent à la zone d'équilibrage intégrée et au modèle d'équilibrage.

2° le programme d'équilibrage, qui décrit le modèle d'équilibrage.

3° les tarifs d'équilibrage.

La proposition du contrat d'équilibrage, du programme d'équilibrage et du code d'équilibrage, de même que leurs éventuelles modifications, sont établis par l'entreprise commune après consultation par celle-ci des utilisateurs du réseau. A cet effet, l'entreprise commune crée une structure de concertation au sein de laquelle elle peut rencontrer les utilisateurs du réseau. L'entreprise commune rédige un rapport sur cette consultation qu'elle joint aux documents soumis à approbation. Dans la mesure où l'entreprise commune ne serait pas encore constituée au moment de la consultation initiale des utilisateurs du réseau sur le contrat d'équilibrage, le programme d'équilibrage et le code d'équilibrage, cette consultation sera effectuée par le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel. La commission peut, compte tenu des modifications des circonstances du marché, en ce compris une législation ou réglementation nouvelle ou modifiée, et/ou compte tenu de son évaluation du fonctionnement du marché, charger l'entreprise commune d'adapter le contrat d'équilibrage, le programme d'équilibrage et le code d'équilibrage approuvés et de lui soumettre pour approbation une proposition de modification.

L'article 15/5bis, §§ 1<sup>er</sup>, 7 et 8, 10 et 11, 13 et 14, est applicable *mutatis mutandis* à la proposition tarifaire introduite par l'entreprise commune, aux tarifs d'équilibrage et à leur approbation par la commission.

§ 3. Wanneer een balanceringszone de grenzen van België overschrijdt, werkt de commissie onderling samen met ACER en met de regulerende instanties van de betrokken lidstaten om toezicht te houden op het in evenwicht houden van deze balanceringszone.

De commissie en de bevoegde regulerende instanties van de andere betrokken lidstaten kunnen een akkoord afsluiten in toepassing van artikel 15/14<sup>quater</sup>, § 1, lid 4 met het oog op de regulering van de voornoemde gemeenschappelijke onderneming.”.

§ 3. Lorsque la zone d'équilibrage dépasse les frontières de la Belgique, la commission coopère avec l'ACER et avec les autorités de régulation des États membres concernés pour contrôler le maintien à l'équilibre de cette zone d'équilibrage.

La commission et les autorités de régulation compétentes des autres États membres concernés peuvent convenir d'un accord en application de l'article 15/14<sup>quater</sup>, § 1<sup>er</sup>, alinéa 4, pour la régulation de ladite entreprise commune.”.

VOORONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 12 APRIL 1965 BETREFFENDE HET VERVOER  
VAN GASACHTIGE PRODUCTEN EN ANDERE DOOR MIDDEL VAN LEIDINGEN - (v6) - 10/02/2015 11:28

## Geïntegreerde impactanalyse

### Beschrijvende fiche

#### A. Auteur

Bevoegd regeringslid

Marie Christine MARGHEM, Minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling

Contactpersoon beleidscel

Naam : COZIGOU Liana

E-mail : liana.cozigou@marghem.fed.be

Tel. Nr. : 32 (0)2 790 57 75

Overheidsdienst

Federale overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Contactpersoon overheidsdienst

Naam : MAHIEU Nancy

E-mail : nancy.mahieu@economie.fgov.be

Tel. Nr. : 32 (0) 2 277 82 87

#### B. Ontwerp

Titel van de regelgeving

VOORONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 12 APRIL 1965 BETREFFENDE HET  
VERVOER VAN GASACHTIGE PRODUCTEN EN ANDERE DOOR MIDDEL VAN LEIDINGEN

Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.

Het ontwerp van wet beoogt de wet te wijzigen teneinde de beheerder van het aardgasvervoersnet toe te laten zijn taak van commerciële balancerings toe te vertrouwen aan een gemeenschappelijke onderneming die zal opgericht worden samen met de andere transmissiesysteembeheerders.

Impactanalyses reeds uitgevoerd:

☐ Ja ☒ Nee

#### C. Raadpleging over het ontwerp van regelgeving

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen

Raad van State (verplicht)  
Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (informele)

#### D. Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en referentiepersonen

N.V. Fluxys Belgium

VOORONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 12 APRIL 1965 BETREFFENDE HET VERVOER  
VAN GASACHTIGE PRODUCTEN EN ANDERE DOOR MIDDEL VAN LEIDINGEN - (v6) - 10/02/2015 11:28

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

1. Kansarmoedebestrijding

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

2. Gelijke kansen en sociale cohesie

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

3. Gelijkheid van vrouwen en mannen

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

☐ Er zijn personen betrokken. | ☒ Personen zijn niet betrokken.

Leg uit waarom:

de wet is alleen van toepassing voor de bedrijven NV Fluxys Belgium en de gemeenschappelijke onderneming

4. Gezondheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

5. Werkgelegenheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

6. Consumptie- en productiepatronen

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

7. Economische ontwikkeling

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

8. Investerings

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

9. Onderzoek en ontwikkeling

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

10. Kmo's

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

☒ Er zijn ondernemingen (inclusief kmo's) betrokken. | ☐ Ondernemingen zijn niet betrokken.

Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (

Gas - NV Fluxys Belgium en de gemeenschappelijke onderneming zullen betreffen worden, 0% van PME

2. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.

VOORONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 12 APRIL 1965 BETREFFENDE HET VERVOER  
VAN GASACHTIGE PRODUCTEN EN ANDERE DOOR MIDDEL VAN LEIDINGEN - (v6) - 10/02/2015 11:28

N.B. de impact op de administratieve lasten moet bij het punt 11 gedetailleerd worden

geen impact

☐ Er is een negatieve impact.

#### 11. Administratieve lasten

☐ Ondernemingen of burgers zijn betrokken. ☒ Ondernemingen of burgers zijn niet betrokken.

#### 12. Energie

☒ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☐ Geen impact

Leg uit

Eén van de essentiële taken van de beheerder van het aardgasvervoersnet omvat het aardgasnet in evenwicht houden en over het evenwicht waken. Het gaat er om het evenwicht te verzekeren tussen enerzijds alle injecties van gas op het aardgasvervoersnet en anderzijds alle afnames. Dit globale evenwicht is het resultaat van de optelling van alle individuele situaties van evenwicht of onevenwicht waarin de verschillende netgebruikers, zoals de bevrachters ("shippers"), zich bevinden.

#### 13. Mobiliteit

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

#### 14. Voeding

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

#### 15. Klimaatverandering

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

#### 16. Natuurlijke hulpbronnen

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

#### 17. Buiten- en binnenlucht

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

#### 18. Biodiversiteit

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

#### 19. Hinder

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

#### 20. Overheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

#### 21. Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van: voedselveiligheid, gezondheid en toegang tot geneesmiddelen, waardig werk, lokale en internationale handel, inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie), mobiliteit van personen, leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling), vrede en veiligheid.

3/4

VOORONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 12 APRIL 1965 BETREFFENDE HET VERVOER  
VAN GASACHTIGE PRODUCTEN EN ANDERE DOOR MIDDEL VAN LEIDINGEN - (v6) - 10/02/2015 11:28

☐ Impact op ontwikkelingslanden. | ☒ Geen impact op ontwikkelingslanden.

Leg uit waarom:

De mogelijkheden van beheer door een gemeenschappelijke onderneming is beperkt aan Lidstaten van de Europese Unie en in praktijk voor het moment tot de balanceringszone België-Luxemburg.

AVANT-PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 12 AVRIL 1965 RELATIVE AU TRANSPORT DE PRODUITS GAZEUX  
ET AUTRES PAR CANALISATIONS - (v6) - 10/02/2015 11:28

## Analyse d'impact intégrée

### Fiche signalétique

#### A. Auteur

Membre du Gouvernement compétent

Marie Christine MARGHEM, Ministre de l'Energie, de l'Environnement et du Développement Durable

Contact cellule stratégique

Nom : COZIGOU Liana

E-mail : liana.cozigou@marghem.fed.be

Téléphone : 32 (0)2 790 57 75

Administration

Service public fédéral Economie, P.M.E., Classes moyennes et Energie

Contact administration

Nom : MAHIEU Nancy

E-mail : nancy.mahieu@economie.fgov.be

Téléphone : 32 (0) 2 277 82 87

#### B. Projet

Titre de la réglementation

AVANT-PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 12 AVRIL 1965 RELATIVE AU TRANSPORT DE  
PRODUITS GAZEUX ET AUTRES PAR CANALISATIONS

Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, ...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.

Le projet de loi vise à modifier la loi afin d'autoriser le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel à confier sa tâche d'équilibrage commercial du réseau à une entreprise commune à établir avec les autres gestionnaires du réseau de transport.

Analyses d'impact déjà réalisées :

☐ Oui ☒ Non

#### C. Consultations sur le projet de réglementation

Consultation obligatoire, facultative ou informelle

Conseil d'Etat (obligatoire)  
Commission de régulation de l'électricité et du gaz (informel)

#### D. Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact

Statistiques, documents, institutions et personnes de référence

S.A. Fluxys Belgium

AVANT-PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 12 AVRIL 1965 RELATIVE AU TRANSPORT DE PRODUITS GAZEUX  
ET AUTRES PAR CANALISATIONS - (v6) - 10/02/2015 11:28

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

1. Lutte contre la pauvreté

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

2. Égalité des chances et cohésion sociale

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

3. Égalité des femmes et des hommes

1. Quelles personnes sont (directement et indirectement) concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

☐ Des personnes sont concernées. | ☒ Aucune personne n'est concernée.

Expliquez pourquoi :

la loi est applicable seulement aux entreprises Fluxys Belgium SA et à l'entreprise commune

4. Santé

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

5. Emploi

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

6. Modes de consommation et production

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

7. Développement économique

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

8. Investissements

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

9. Recherche et développement

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

10. PME

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées ?

☒ Des entreprises (dont des PME) sont concernées. | ☐ Aucune entreprise n'est concernée.

Détaillez le(s) secteur(s), le nombre d'entreprises, le % de PME (

Gaz - Fluxys Belgium SA et l'entreprise commune seront concernées, 0 % de PME.

2. Identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur les PME.

N.B. les impacts sur les charges administratives doivent être détaillés au thème 11

pas d'impact

AVANT-PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 12 AVRIL 1965 RELATIVE AU TRANSPORT DE PRODUITS GAZEUX  
ET AUTRES PAR CANALISATIONS - (v6) - 10/02/2015 11:28

☐ Il y a des impacts négatifs.

### 11. Charges administratives

☐ Des entreprises/citoyens sont concernés. ☒ Les entreprises/citoyens ne sont pas concernés.

### 12. Énergie

☒ Impact positif ☐ Impact négatif | ☐ Pas d'impact

Expliquez

Le maintien et la surveillance de l'équilibre du réseau de gaz naturel est une des fonctions essentielles du gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel. Il s'agit de s'assurer de l'équilibre entre toutes les injections de gaz dans le réseau de gaz naturel, d'une part, et tous les prélèvements, d'autre part. Cet équilibre global résulte de la somme des situations individuelles d'équilibre ou de déséquilibre dans lesquelles se trouvent chacun des utilisateurs du réseau, comme les affréteurs (« shippers »).

### 13. Mobilité

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

### 14. Alimentation

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

### 15. Changements climatiques

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

### 16. Ressources naturelles

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

### 17. Air intérieur et extérieur

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

### 18. Biodiversité

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

### 19. Nuisances

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

### 20. Autorités publiques

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

### 21. Cohérence des politiques en faveur du développement

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants : sécurité alimentaire, santé et accès aux médicaments, travail décent, commerce local et international, revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation), mobilité des personnes, environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre), paix et sécurité.

☐ Impact sur les pays en développement. | ☒ Pas d'impact sur les pays en développement.

AVANT-PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 12 AVRIL 1965 RELATIVE AU TRANSPORT DE PRODUITS GAZEUX  
ET AUTRES PAR CANALISATIONS - (v6) - 10/02/2015 11:28

Expliquez pourquoi :

Les possibilités de gestion par une entreprise commune est limitée aux Etats membres de l'Union européenne et en pratique, pour le moment, à la zone d'équilibrage Belgique - Luxembourg.

## ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 57 224/3 VAN 7 APRIL 2015

Op 6 maart 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet “tot wijziging van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen”.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 31 maart 2015. De kamer was samengesteld uit Jo Baert, kamervoorzitter, Jeroen Van Nieuwenhove en Koen Muylle, staatsraden, Jan Velaers en Johan Put, assessoren, en Greet Verberckmoes, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim Corthaut, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Koen Muylle, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 april 2015.

\*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond<sup>1</sup>, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

\*

### STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt tot het opzetten van een wettelijk kader dat de beheerder van het aardgasvervoersnet in België toelaat om het beheer van het netevenwicht van het aardgasvervoersnet over te dragen aan een gemeenschappelijke onderneming, die zal worden opgericht samen met één of meerdere beheerders van aardgasvervoersnetten in andere lidstaten van de Europese Unie. De gemeenschappelijke onderneming zal op een geïntegreerde wijze het netevenwicht beheren van de grensoverschrijdende balanceringszone.

### BEVOEGDHEID

3. Gelet op artikel 6 § 1, VII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 “tot hervorming der instellingen” heeft de bijzondere wetgever het energiebeleid opgevat als een gedeelde exclusieve bevoegdheid, waarbij de gasdistributie

<sup>1</sup> Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

## AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 57 224/3 DU 7 AVRIL 2015

Le 6 mars 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le ministre de l'Energie, de l'Environnement et du Développement durable à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi “modifiant la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations”.

L'avant-projet a été examiné par la troisième chambre le 31 mars 2015. La chambre était composée de Jo Baert, président de chambre, Jeroen Van Nieuwenhove et Koen Muylle, conseillers d'État, Jan Velaers et Johan Put, assesseurs, et Greet Verberckmoes, greffier.

Le rapport a été présenté par Tim Corthaut, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Koen Muylle, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 7 avril 2015.

\*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1<sup>er</sup>, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique<sup>1</sup> et l'accomplissement des formalités prescrites.

\*

### PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

2. L'avant-projet de loi soumis pour avis vise à créer un cadre légal permettant au gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel en Belgique de déléguer la gestion de l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel à une entreprise commune, qui sera établie avec un ou plusieurs gestionnaires de réseaux de transport de gaz naturel d'autres États membres de l'Union européenne. L'entreprise commune gèrera l'équilibre du réseau de la zone d'équilibrage transfrontalière d'une manière intégrée.

### COMPÉTENCE

3. Compte tenu de l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, de la loi spéciale du 8 août 1980 “de réformes institutionnelles”, le législateur spécial a conçu la politique de l'énergie comme une compétence exclusive partagée, dans le cadre de laquelle la distribution

<sup>1</sup> S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par “fondement juridique” la conformité aux normes supérieures.

aan de gewesten is toevertrouwd, terwijl het (niet-plaatselijk) vervoer van gas, zonder levering, tot de bevoegdheid van de federale wetgever is blijven behoren.<sup>2</sup> In zoverre het netevenwicht van het aardgasvervoersnet het vervoer van energie betreft, behoort die aangelegenheid, overeenkomstig het voormelde artikel 6, § 1, VII, tweede lid, c), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, tot de bevoegdheid van de federale overheid.

## VORMVEREISTEN

4.1. Artikel 6, § 3, 2° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 voorziet evenwel in een verplicht overleg tussen de betrokken gewestregeringen en de federale overheid, respectievelijk over iedere maatregel op het gebied van het energiebeleid, met uitzondering van de bevoegdheden opgesomd in artikel 6, § 1, VII, en over de grote lijnen van het nationale energiebeleid.

Het bij het voormelde artikel 6, § 3, voorgeschreven overleg dient te worden beschouwd als een bevoegdheidverdelende regel in de zin van artikel 30bis van de bijzondere wet van 6 januari 1989 “op het Grondwettelijk Hof”.<sup>3</sup> Het overleg heeft tot doel de overheid die de beslissingsmacht heeft, te verplichten rekening te houden met de opvatting van de andere overheid, zonder dat evenwel de beslissende overheid haar vrijheid van handelen verliest. Het overleg heeft enkel zin indien het plaatsvindt vóór het nemen van de beslissing.

4.2. Uit de aan de Raad van State voorgelegde stukken blijkt niet dat zulk een overleg heeft plaatsgevonden over het ontwerp. Hieromtrent ondervraagd, heeft de gemachtigde verklaard dat de verplichte overlegvereiste volgens hem niet van toepassing was om de volgende redenen:

“Met betrekking tot het vervoer van aardgas, is het netevenwicht een transmissienetbeheerder (hierna: “TNB”) activiteit dat uitsluitend te maken heeft met het beheer van de grote infrastructuur voor het vervoer en dus niets te maken heeft met de regionale bevoegdheden (bedoeld in artikel 6, § 3, 2°).

Bovendien werd zorg besteed aan het feit dat de grote lijnen van het nationaal energiebeleid (bedoeld in artikel 6, § 3, 3°) niet gewijzigd zouden worden. Zelfs indien, en ondanks het feit dat, er een pioniersrol is weggelegd voor het integratieproject van de Belgische en Luxemburgse gasmarkten, door de creatie van een gemeenschappelijke onderneming, toch verandert dit niks aan de grote lijnen van het nationaal energiebeleid. Het wetsontwerp draagt enkel de commerciële activiteit van het netevenwicht over aan een gemeenschappelijke onderneming, opgericht door één of meerdere aardgasvervoernetbeheerders uit verschillende lidstaten van de Europese Unie, met het oog op het leveren van enkele voordelen aan de marktpelers (zijnde een schaalvoordeel, mogelijkheden tot een grotere en meer stabiele portefeuille, ...).

<sup>2</sup> GwH 9 juli 2013, nr. 98/2013, B.6.3 en B.11.3.

<sup>3</sup> GwH 5 december 2006, nr. 193/2006, B.13.1 en GwH 8 juli 2010, nr. 84/2010, B.14.

du gaz est confiée aux régions, tandis que le transport (non local) de gaz, sans fourniture, continue à relever de la compétence du législateur fédéral<sup>2</sup>. Dans la mesure où l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel concerne le transport de l'énergie, cette matière relève de la compétence de l'autorité fédérale, conformément à l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, alinéa 2, c), précité, de la loi spéciale du 8 août 1980.

## FORMALITÉS

4.1. L'article 6, § 3, 2° et 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 prévoit toutefois une obligation de concertation entre les gouvernements régionaux concernés et l'autorité fédérale, respectivement pour toute mesure au sujet de la politique de l'énergie, en dehors des compétences énumérées à l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, et pour les grands axes de la politique énergétique nationale.

La concertation prescrite par l'article 6, § 3, précité, doit être considérée comme une règle répartitrice de compétences au sens de l'article 30bis de la loi spéciale du 6 janvier 1989 “sur la Cour constitutionnelle”<sup>3</sup>. La concertation a pour but d'obliger l'autorité investie du pouvoir de décision à prendre en considération l'opinion d'une autre autorité, sans toutefois que l'autorité compétente pour décider perde sa liberté d'agir. Elle n'a de sens que si elle intervient avant la décision.

4.2. Il ne ressort pas des documents soumis au Conseil d'État que le projet a fait l'objet d'une telle concertation. Interrogé à ce sujet, le délégué a déclaré que, selon lui, l'obligation de concertation n'était pas applicable pour les motifs suivants:

“Met betrekking tot het vervoer van aardgas, is het netevenwicht een transmissienetbeheerder (hierna: “TNB”) activiteit dat uitsluitend te maken heeft met het beheer van de grote infrastructuur voor het vervoer en dus niets te maken heeft met de regionale bevoegdheden (bedoeld in artikel 6, § 3, 2°).

Bovendien werd zorg besteed aan het feit dat de grote lijnen van het nationaal energiebeleid (bedoeld in artikel 6, § 3, 3°) niet gewijzigd zouden worden. Zelfs indien, en ondanks het feit dat, er een pioniersrol is weggelegd voor het integratieproject van de Belgische en Luxemburgse gasmarkten, door de creatie van een gemeenschappelijke onderneming, toch verandert dit niks aan de grote lijnen van het nationaal energiebeleid. Het wetsontwerp draagt enkel de commerciële activiteit van het netevenwicht over aan een gemeenschappelijke onderneming, opgericht door één of meerdere aardgasvervoernetbeheerders uit verschillende lidstaten van de Europese Unie, met het oog op het leveren van enkele voordelen aan de marktpelers (zijnde een schaalvoordeel, mogelijkheden tot een grotere en meer stabiele portefeuille, ...).

<sup>2</sup> C.C., 9 juillet 2013, n° 98/2013, B.6.3 et B.11.3.

<sup>3</sup> C.C. 5 décembre 2006, n° 193/2006, B.13.1 et C.C. 8 juillet 2010, n° 84/2010, B.14.

Er dient op gewezen te worden dat dit project de grote lijnen betreffende de globale energiemix niet beïnvloed en neutraal blijft ten aanzien van de bevoorradingszekerheid voor België (dit in tegenstelling tot haar bijdrage aan de verbetering van de bevoorradingszekerheid in het Groothertogdom Luxemburg. Beide landen zijn afhankelijk voor 100 % van de invoer van aardgas. Vanwege de creatie van een grotere zone kan het Groothertogdom Luxemburg genieten van bijkomende bevoorradingspunten, terwijl vanuit Belgische zijde de Luxemburgse markt eerder als een verbruikszone, en dus niet als een aanvoerzone, dient beschouwd te worden). Het samenvoegen van het commerciële evenwicht verandert niks aan de bestaande situatie met het oog op de bewaking van de systeemintegriteit. Beide TNBs (Fluxys Belgium en Creos Luxembourg) blijven hiervoor bevoegd binnen hun eigen land (cf. artikel 15/2<sup>quater</sup> van het wetsontwerp)."

4.3. In zoverre het ontwerp een aangelegenheid regelt als bedoeld in artikel 6, § 1, VII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, is de overlegvereiste waarin artikel 6, § 3, 2°, van diezelfde bijzondere wet voorziet, inderdaad niet van toepassing.

Het voorgaande verhindert evenwel niet dat overleg noodzakelijk zou zijn wanneer het ontwerp zou raken aan "de grote lijnen van het nationaal energiebeleid" als bedoeld in artikel 6, § 3, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Dat lijkt hier effectief het geval te zijn. Zoals in de memorie van toelichting bij het ontwerp wordt beklemtoond, is "één van de essentiële taken van de beheerder van het aardgasvervoersnet" in het geding, namelijk "het aardgasnet in evenwicht houden en over het evenwicht waken". Bovendien "gaat het (...) om een pioniersproject in de Europese Unie, waarbij België de voortrekkersrol kan spelen".

Het ontwerp heeft een structurele weerslag op het beheer van het aardgasvervoersnet in België. Uit artikel 8, § 1, 1°, van de wet van 12 april 1965 "betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen" vloeit immers voort dat het beheer van het aardgasvervoersnet *alleen* door de beheerder van het aardgasvervoersnet wordt verzekerd. Het ontwerp heeft tot gevolg dat één aspect van het beheer van het aardgasvervoersnet, weze het een deelaspect, zal kunnen worden overgedragen aan een andere onderneming dan de onderneming die als enige tot beheerder van het aardgasvervoersnet wordt aangewezen. Zodoende wordt afbreuk gedaan aan het unieke karakter van de beheerder van het aardgasvervoersnet.

Het gaat derhalve om meer dan een loutere precisering of verduidelijking<sup>4</sup> van bestaande wetteksten. Het gegeven dat, zoals in de memorie van toelichting van het ontwerp wordt vermeld, het oprichten van een gemeenschappelijke onderneming "in lijn [ligt] met de Europese wetgeving die het principe van de integratie van de nationale markten huldigt en dus [bijdraagt] aan de ontwikkeling van de Europese interne markt voor aardgas", doet hieraan geen afbreuk. Artikel 7, leden 1 en 4, van richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 "betreffende gemeenschappelijke

*Er dient op gewezen te worden dat dit project de grote lijnen betreffende de globale energiemix niet beïnvloed en neutraal blijft ten aanzien van de bevoorradingszekerheid voor België (dit in tegenstelling tot haar bijdrage aan de verbetering van de bevoorradingszekerheid in het Groothertogdom Luxemburg. Beide landen zijn afhankelijk voor 100 % van de invoer van aardgas. Vanwege de creatie van een grotere zone kan het Groothertogdom Luxemburg genieten van bijkomende bevoorradingspunten, terwijl vanuit Belgische zijde de Luxemburgse markt eerder als een verbruikszone, en dus niet als een aanvoerzone, dient beschouwd te worden). Het samenvoegen van het commerciële evenwicht verandert niks aan de bestaande situatie met het oog op de bewaking van de systeemintegriteit. Beide TNBs (Fluxys Belgium en Creos Luxembourg) blijven hiervoor bevoegd binnen hun eigen land (cf. artikel 15/2<sup>quater</sup> van het wetsontwerp)".*

4.3. Dans la mesure où le projet règle une matière visée à l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, de la loi spéciale du 8 août 1980, la concertation requise par l'article 6, § 3, 2°, de cette même loi spéciale n'est effectivement pas applicable.

Cette règle n'empêche toutefois pas que la concertation s'impose si le projet touche aux "grands axes de la politique énergétique nationale" visés à l'article 6, § 3, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980.

Tel semble effectivement être le cas en l'espèce. Comme le souligne l'exposé des motifs du projet, "une des fonctions essentielles du gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel" est en jeu, à savoir "[l]e maintien et la surv[e]illance de l'équilibre du réseau de gaz naturel". Il s'agit en outre "d'un projet pionnier dans l'Union européenne, et la Belgique aura un rôle de précurseur".

Le projet a une incidence structurelle sur la gestion du réseau de transport de gaz naturel en Belgique. En effet, il se déduit de l'article 8, § 1<sup>er</sup>, 1°, de la loi du 12 avril 1965 "relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations" que la gestion du réseau de transport de gaz naturel est assurée *uniquement* par le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel. Le projet emporte qu'un aspect de la gestion du réseau de transport de gaz naturel, fût-il partiel, pourra être délégué à une autre entreprise que l'entreprise désignée comme unique gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel. Ce faisant, il est porté atteinte au caractère unique du gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel.

Le projet ne se limite donc pas à une simple précision ou clarification<sup>4</sup> de textes légaux existants. Le fait que, comme il est mentionné dans l'exposé des motifs du projet, la création d'une entreprise commune "[e]n ligne avec la législation européenne qui prône l'intégration des marchés nationaux, contribuerait au développement du marché européen intérieur du gaz naturel" n'y change rien. L'article 7, paragraphes 1 et 4, de la directive 2009/73/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 "concernant des règles communes pour le marché intérieur du gaz naturel et abrogeant la directive

<sup>4</sup> Vgl. GwH 8 juli 2010, nr. 84/2010, B.15.4.

<sup>4</sup> Voir C.C., 8 juillet 2010, n° 84/2010, B.15.4.

regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG" bepalen weliswaar dat de lidstaten de samenwerking van transmissiesysteembeheerders op regionaal niveau aanmoedigen en faciliteren en dat ter uitvoering van zulke samenwerking een gemeenschappelijke onderneming kan worden opgericht, maar de oprichting van een dergelijke onderneming is niet verplicht en de activiteiten ervan worden in de richtlijn niet nader omschreven.

Het ontwerp heeft tevens een algemene draagwijdte. Ofschoon in de memorie van toelichting van het ontwerp wordt vermeld dat de activiteiten van de op te richten gemeenschappelijke onderneming de commerciële balanceringszone betreffen, blijkt dit niet uit het ontwerp zelf. Het ontworpen artikel 15/2bis, § 1, en het ontworpen artikel 15/2quater, § 1, van de wet van 12 april 1965 bepalen dat de beheerder van het aardgasvervoersnet "het beheer voor het in evenwicht houden van het aardgasvervoersnet" aan een gemeenschappelijke onderneming kan overdragen, zonder dat gepreciseerd wordt welke taken kunnen worden overgedragen.

Hetzelfde geldt in zoverre de memorie van toelichting van het ontwerp vermeldt dat de grensoverschrijdende balanceringszone "in een eerste fase beperkt zal zijn tot de balanceringszone België-Luxemburg enkel H-gas (hoogcalorisch gas)". Beheerders van aardgasvervoersnetten van andere lidstaten van de Europese Unie zullen aan de gemeenschappelijke onderneming kunnen deelnemen, voor zover ze voldoen aan de voorwaarden bepaald in het ontworpen artikel 15/2bis, § 1, van de wet van 12 april 1965. Het ontwerp sluit ook niet uit dat (ook) wat L-gas (laagcalorisch gas) betreft, het beheer van het netevenwicht aan een gemeenschappelijk onderneming wordt overgedragen.

4.4. De conclusie is dat over het ontwerp alsnog overleg moet worden gepleegd met de gewesten. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van dit overleg nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

#### ALGEMENE OPMERKINGEN

5. Artikel 1, laatste alinea, van verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 "betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005" bepaalt:

"De lidstaten kunnen overeenkomstig richtlijn 2009/73/EG een entiteit of instantie instellen voor de uitoefening van een of meer normaliter aan de transmissiesysteembeheerder toegevoegde functies; de eisen van deze verordening zijn daarop van toepassing. Deze entiteit of instantie wordt overeenkomstig artikel 3 van deze verordening gecertificeerd en overeenkomstig artikel 10 van richtlijn 2009/73/EG aangewezen."

2003/55/CE" disposent certes que les États membres facilitent et favorisent la coopération des gestionnaires de réseau de transport à l'échelon régional et qu'une entreprise commune peut être établie pour mettre en œuvre cette coopération, mais la création d'une telle entreprise n'est pas obligatoire et la directive n'en définit pas les activités.

Le projet a également une portée générale. Bien que l'exposé des motifs du projet mentionne que les activités de l'entreprise commune à créer concernent l'équilibrage commercial, le projet proprement dit ne permet pas cette conclusion. L'article 15/2bis, § 1<sup>er</sup>, en projet et l'article 15/2quater, § 1<sup>er</sup>, en projet, de la loi du 12 avril 1965 disposent que le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel peut déléguer "la gestion du maintien de l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel" à une entreprise commune, sans préciser les tâches qui peuvent être déléguées.

La même constatation s'impose dans la mesure où l'exposé des motifs du projet indique que la zone d'équilibrage transfrontalière sera "limité[e] dans un premier temps à une zone d'équilibrage Belgique-Luxembourg, seul[ement] pour le gaz H (le gaz à haut pouvoir calorifique)". Les gestionnaires des réseaux de transport de gaz naturel d'autres États membres de l'Union européenne pourront participer à l'entreprise commune, pour autant qu'ils remplissent les conditions énoncées à l'article 15/2bis, § 1<sup>er</sup>, en projet, de la loi du 12 avril 1965. Le projet n'exclut pas non plus que la gestion de l'équilibre du réseau soit déléguée à une entreprise commune en ce qui concerne (également) le gaz L (gaz à faible pouvoir calorifique).

4.4. En conclusion, le projet doit encore faire l'objet d'une concertation avec les régions. Si cette concertation devait encore donner lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État, les dispositions modifiées ou ajoutées devraient être soumises à la section de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>, des lois sur le Conseil d'État.

#### OBSERVATIONS GÉNÉRALES

5. L'article premier, dernier alinéa, du règlement (CE) n° 715/2009 du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 "concernant les conditions d'accès aux réseaux de transport de gaz naturel et abrogeant le règlement (CE) n° 1775/2005" dispose:

"Les États membres peuvent mettre en place, conformément à la directive 2009/73/CE, une entité ou un organisme soumis aux prescriptions du présent règlement afin d'exercer une ou plusieurs fonctions habituellement confiées au gestionnaire de réseau de transport. Cette entité ou cet organisme est soumis à la procédure de certification conformément à l'article 3 du présent règlement et à la procédure de désignation conformément à l'article 10 de la directive 2009/73/CE".

Uit het ontworpen artikel 15/2bis, § 1, van de wet van 12 april 1965 vloeit voort dat enkel beheerders van de aardgasvervoersnetten van één of meerdere lidstaten die gecertificeerd zijn overeenkomstig de artikelen 9 en 10 van de richtlijn 2009/73/EG, of die ontheven zijn van certificering overeenkomstig artikel 49, lid 6, van die richtlijn, kunnen deelnemen aan de gemeenschappelijke onderneming. Er wordt evenwel niet voorzien in een certificering van de gemeenschappelijke onderneming. Nochtans zal die “een of meer normaliter aan de transmissiesysteembeheerder toegewezen functies” uitoefenen. In antwoord op de vraag of die certificering niet nodig zou zijn, verklaarde de gemachtigde:

“De vraag naar de noodzaak van een eventuele certificering van de gemeenschappelijke onderneming opgericht door Fluxys Belgium en Creos Luxembourg, kwam inderdaad aan bod tijdens de initiële besprekingen van dit integratieproject. Deze discussie ging samen met het feit of de gemeenschappelijke onderneming zelf als een netbeheerder diende beschouwd te worden. Hiertoe hebben de CREG en ILR (de nationale energieregulator in het Groot-Hertogdom-Luxemburg) op informele basis de vraag gesteld aan de Europese Commissie tijdens een vergadering van 15 mei 2014, waaruit bleek dat een certificering van de gemeenschappelijke onderneming niet vereist was.

Uit deze gesprekken bleek dat het geviseerde artikel 1, laatste lid, van de Verordening (EG) nr. 715/2009 entiteiten bedoeld die door lidstaten worden gecreëerd en niet die entiteiten die opgericht worden door de netbeheerders zelf. Ook kan aangegeven worden op basis van het werkdokument van de Europese Commissie ([http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/swd\\_2013\\_0177\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/swd_2013_0177_en.pdf)) dat certificering bedoeld is om “controle” van producenten en/of leverancierszijde op de netbeheerders uit te sluiten, m.a.w. om elk “conflict of interest” tegen te gaan die ook maar enig vermoeden van controle kan teweeg brengen door producenten en leveranciers op het functioneren van de netbeheerder. Hiertoe wordt binnen het certificeringsproces niet enkel het rechtstreekse aandeelhouderschap bekeken, maar de hele economische entiteit van de groep waartoe de netbeheerder behoort (zowel naar boven in de boomstructuur als naar onder). Zo een onderzoek rond de gemeenschappelijke onderneming, waar het aandeelhouderschap zich beperkt tot zelf erkende netbeheerders, brengt totaal geen toegevoegde waarde.

Bovendien dient ook rekening gehouden te worden met de nationale keuzes die op basis van het proportionaliteitsprincipe door de lidstaten zijn gemaakt binnen het kader van de Europese regelgeving. Specifiek met betrekking tot de certificeringsprocedure, heeft België dan wel gekozen voor het *Ownership Unbundling model*, hiertegenover staat dat de netbeheerder in het Groot-Hertogdom-Luxemburg volledig ontheven is van certificering op basis van artikel 49 van de Richtlijn 2009/73/EG.

Tenslotte bestaan er precedentes op Europees niveau van entiteiten die gecreëerd zijn door meerdere netbeheerders en waarbij geen enkele van deze entiteiten onderworpen werd aan certificering. De voorbeelden zijn zowel in aardgas als in elektriciteit terug te vinden. Bijvoorbeeld: NCG (<https://www>.

Il résulte de l'article 15/2bis, § 1<sup>er</sup>, en projet, de la loi du 12 avril 1965 que seuls les gestionnaires des réseaux de transport de gaz naturel d'un ou de plusieurs États membres, qui sont certifiés conformément aux articles 9 et 10 de la directive 2009/73/CE, ou qui sont exemptés de certification conformément à l'article 49, paragraphe 6, de cette directive, peuvent participer à une entreprise commune. Il n'est toutefois pas prévu de certification de l'entreprise commune. Néanmoins, celle-ci exercera “une ou plusieurs fonctions habituellement confiées au gestionnaire de réseau de transport”. En réponse à la question de la nécessité d'une telle certification, le délégué a déclaré ce qui suit:

“De vraag naar de noodzaak van een eventuele certificering van de gemeenschappelijke onderneming opgericht door Fluxys Belgium en Creos Luxembourg, kwam inderdaad aan bod tijdens de initiële besprekingen van dit integratieproject. Deze discussie ging samen met het feit of de gemeenschappelijke onderneming zelf als een netbeheerder diende beschouwd te worden. Hiertoe hebben de CREG en ILR (de nationale energieregulator in het Groot-Hertogdom-Luxemburg) op informele basis de vraag gesteld aan de Europese Commissie tijdens een vergadering van 15 mei 2014, waaruit bleek dat een certificering van de gemeenschappelijke onderneming niet vereist was.

Uit deze gesprekken bleek dat het geviseerde artikel 1, laatste lid, van de Verordening (EG) nr. 715/2009 entiteiten bedoeld die door lidstaten worden gecreëerd en niet die entiteiten die opgericht worden door de netbeheerders zelf. Ook kan aangegeven worden op basis van het werkdokument van de Europese Commissie ([http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/swd\\_2013\\_0177\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/swd_2013_0177_en.pdf)) dat certificering bedoeld is om “controle” van producenten en/of leverancierszijde op de netbeheerders uit te sluiten, m.a.w. om elk “conflict of interest” tegen te gaan die ook maar enig vermoeden van controle kan teweeg brengen door producenten en leveranciers op het functioneren van de netbeheerder. Hiertoe wordt binnen het certificeringsproces niet enkel het rechtstreekse aandeelhouderschap bekeken, maar de hele economische entiteit van de groep waartoe de netbeheerder behoort (zowel naar boven in de boomstructuur als naar onder). Zo een onderzoek rond de gemeenschappelijke onderneming, waar het aandeelhouderschap zich beperkt tot zelf erkende netbeheerders, brengt totaal geen toegevoegde waarde.

Bovendien dient ook rekening gehouden te worden met de nationale keuzes die op basis van het proportionaliteitsprincipe door de lidstaten zijn gemaakt binnen het kader van de Europese regelgeving. Specifiek met betrekking tot de certificeringsprocedure, heeft België dan wel gekozen voor het *Ownership Unbundling model*, hiertegenover staat dat de netbeheerder in het Groot-Hertogdom-Luxemburg volledig ontheven is van certificering op basis van artikel 49 van de Richtlijn 2009/73/EG.

Tenslotte bestaan er precedentes op Europees niveau van entiteiten die gecreëerd zijn door meerdere netbeheerders en waarbij geen enkele van deze entiteiten onderworpen werd aan certificering. De voorbeelden zijn zowel in aardgas als in elektriciteit terug te vinden. Bijvoorbeeld: NCG (<https://www>.

[net-connect-germany.de/en-gb/](http://net-connect-germany.de/en-gb/)) en Gaspool ([https://www.gaspool.de/index.php?id=home&no\\_cache=1&L=1](https://www.gaspool.de/index.php?id=home&no_cache=1&L=1)) voor gas in Duitsland en Casc (<http://www.casc.eu/en>) als Europees samenwerkingsverband binnen elektriciteit.

Voor het overige is de certificeringsprocedure bedoeld in artikel 10 van Richtlijn 2009/73/EC van toepassing, volgens de richtsnoeren van de Europese Commissie, als volgt:

“Een TSB kan enkel goedgekeurd en aangewezen worden als TSB op basis van de certificeringsprocedure vastgesteld in artikel 10 van Richtlijnen elektriciteit en gas, gelezen in combinatie met de bepalingen in artikel 3 van de elektriciteits- en gasverordeningen. Deze regels moeten toegepast worden op alle TSB's (...).”<sup>5</sup>

In de zin van Richtlijn 2009/73/EC, wordt een TNB gedefinieerd als volgt:

““Transmissiesysteembeheerder”: natuurlijke persoon of rechtspersoon die de transmissiefunctie verricht en in een bepaald gebied verantwoordelijk is voor de exploitatie, het onderhoud en zo nodig de ontwikkeling van het transmissie systeem alsook, indien van toepassing, de interconnecties ervan met andere systemen, en die ervoor moet zorgen dat het systeem op lange termijn kan voldoen aan een redelijke vraag naar transmissie van gas;”.

Uit deze definitie vloeit voort dat de gemeenschappelijke onderneming bedoeld door het onderhavige voorontwerp van wet de definitie van een TNB niet tegemoet komt en, in die zin, niet gecertificeerd dient te worden.

Bovendien, zelfs al zou artikel 1, laatste lid, van verordening (EC) nr. 715/2009 een certificering impliceren bij de creatie van een entiteit of organisme om één of meerdere functies uit te oefenen die normaliter toevertrouwd worden aan TNB, dan dient nog opgemerkt te worden dat de bepaalde activiteit van beheer van het behoud van het evenwicht strikt commercieel gezien geen taak van de TNB is in de zin van artikel 13, (1), van Richtlijn 2009/73/EC. Helemaal anders zou het fysieke beheer van het evenwicht van het net door een gemeenschappelijke onderneming geweest zijn.

Gelet op deze elementen blijkt dus dat de gemeenschappelijke onderneming opgericht door twee of meerdere TSB — die gecertificeerd zijn of waar de certificering niet op geldt (artikel 49, (6), van Richtlijn 2009/73/EC) — niet onderworpen is aan een certificering, omdat deze strikt gericht is op de delegatie aan deze gemeenschappelijke onderneming van het beheer van het behoud van het commercieel evenwicht in een bepaalde zone.”

<sup>5</sup> Vrije vertaling van: “A TSO can only be approved and designated as a TSO following the certification procedure laid down in Article 10 Electricity and Gas Directives in combination with the provisions of Article 3 of Electricity and Gas Regulations. These rules must be applied to all TSOs (...)” (zie “Commission staff working paper. Interpretative Note on Directive 2009/72/EC concerning common rules for the internal market in electricity and Directive 2009/73/EC concerning common rules for the internal market in natural gas. The Unbundling Regime, 22nd January 2010”, beschikbaar op [http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2010\\_01\\_21\\_the\\_unbundling\\_regime.pdf](http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2010_01_21_the_unbundling_regime.pdf)).

[net-connect-germany.de/en-gb/](http://net-connect-germany.de/en-gb/)) en Gaspool ([https://www.gaspool.de/index.php?id=home&no\\_cache=1&L=1](https://www.gaspool.de/index.php?id=home&no_cache=1&L=1)) voor gas in Duitsland en Casc (<http://www.casc.eu/en>) als Europees samenwerkingsverband binnen elektriciteit.

Voor het overige is de certificeringsprocedure bedoeld in artikel 10 van Richtlijn 2009/73/EC van toepassing, volgens de richtsnoeren van de Europese Commissie, als volgt:

“Een TSB kan enkel goedgekeurd en aangewezen worden als TSB op basis van de certificeringsprocedure vastgesteld in artikel 10 van Richtlijnen elektriciteit en gas, gelezen in combinatie met de bepalingen in artikel 3 van de elektriciteits- en gasverordeningen. Deze regels moeten toegepast worden op alle TSB's (...).”<sup>5</sup>

In de zin van Richtlijn 2009/73/EC, wordt een TNB gedefinieerd als volgt:

““Transmissiesysteembeheerder”: natuurlijke persoon of rechtspersoon die de transmissiefunctie verricht en in een bepaald gebied verantwoordelijk is voor de exploitatie, het onderhoud en zo nodig de ontwikkeling van het transmissie systeem alsook, indien van toepassing, de interconnecties ervan met andere systemen, en die ervoor moet zorgen dat het systeem op lange termijn kan voldoen aan een redelijke vraag naar transmissie van gas;”.

Uit deze definitie vloeit voort dat de gemeenschappelijke onderneming bedoeld door het onderhavige voorontwerp van wet de definitie van een TNB niet tegemoet komt en, in die zin, niet gecertificeerd dient te worden.

Bovendien, zelfs al zou artikel 1, laatste lid, van verordening (EC) nr. 715/2009 een certificering impliceren bij de creatie van een entiteit of organisme om één of meerdere functies uit te oefenen die normaliter toevertrouwd worden aan TNB, dan dient nog opgemerkt te worden dat de bepaalde activiteit van beheer van het behoud van het evenwicht strikt commercieel gezien geen taak van de TNB is in de zin van artikel 13, (1), van Richtlijn 2009/73/EC. Helemaal anders zou het fysieke beheer van het evenwicht van het net door een gemeenschappelijke onderneming geweest zijn.

Gelet op deze elementen blijkt dus dat de gemeenschappelijke onderneming opgericht door twee of meerdere TSB — die gecertificeerd zijn of waar de certificering niet op geldt (artikel 49, (6), van Richtlijn 2009/73/EC) — niet onderworpen is aan een certificering, omdat deze strikt gericht is op de delegatie aan deze gemeenschappelijke onderneming van het beheer van het behoud van het commercieel evenwicht in een bepaalde zone.”

<sup>5</sup> Vrije vertaling van: “A TSO can only be approved and designated as a TSO following the certification procedure laid down in Article 10 Electricity and Gas Directives in combination with the provisions of Article 3 of Electricity and Gas Regulations. These rules must be applied to all TSOs (...)” (zie “Commission staff working paper. Interpretative Note on Directive 2009/72/EC concerning common rules for the internal market in electricity and Directive 2009/73/EC concerning common rules for the internal market in natural gas. The Unbundling Regime, 22nd January 2010”, disponible sur [http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2010\\_01\\_21\\_the\\_unbundling\\_regime.pdf](http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2010_01_21_the_unbundling_regime.pdf)).

In het licht van die toelichting, die moet worden opgenomen in de memorie van toelichting, kan worden aangenomen dat de certificeringsvereiste bepaald in artikel 10, lid 1, van richtlijn 2009/73/EG niet geldt ten aanzien van de gemeenschappelijke ondernemingen bedoeld in artikel 7, lid 4, van de voormelde richtlijn. Het laatste woord op dit punt komt evenwel aan het Hof van Justitie van de Europese Unie toe.

6. Het voormelde artikel 7, lid 4, van richtlijn 2009/73/EG bepaalt:

“Ingeval verticaal geïntegreerde transmissiesysteembeheerders deelnemen aan een gemeenschappelijke onderneming die is opgericht ter uitvoering van zulke samenwerking, ontwerpt en implementeert de gemeenschappelijke onderneming een nalevingsprogramma met de maatregelen die moeten worden genomen om discriminerend en concurrentieverstorend gedrag uit te sluiten. Dit programma bevat de specifieke verplichtingen van de werknemers ter verwezenlijking van de doelstelling van uitsluiting van discriminerend en concurrentieverstorend gedrag. Het wordt door het Agentschap goedgekeurd. De naleving van het programma wordt op onafhankelijke wijze gemonitord door de nalevingsfunctionarissen van de verticaal geïntegreerde transmissiesysteembeheerders.”

Die bepaling wordt hernomen in het ontworpen artikel 15/2bis, § 3, van de wet van 12 april 1965. Die bepaling voorziet in een goedkeuring van het nalevingsprogramma door ACER op advies van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (hierna: CREG). Dienaangaande dient evenwel te worden opgemerkt dat geen enkele bepaling voorziet in een procedure om dat nalevingsprogramma te wijzigen en om die wijziging ter goedkeuring aan ACER voor te leggen, voorafgaandelijk aan een transactie die een nieuwe evaluatie verantwoordt van de in het nalevingsprogramma opgesomde maatregelen. In de ontworpen artikelen 15/2quater, § 2, en 15/2quinquies, § 2, derde lid, wordt enkel voorzien in de kennisgeving van “elke wijziging of uitbreiding van de balanceringszone aan de Federale Instantie voor de bevoorrading inzake aardgas” en in de goedkeuring door de CREG van “de eventuele wijzigingen” van het balanceringscontract, van het balanceringsprogramma en van de balanceringscode.

Artikel 8, §§ 4bis en 4ter, van de wet van 12 april 1965 daarentegen voorziet wel in een nieuwe certificeringsprocedure “voorafgaand aan elke transactie die een nieuwe evaluatie van de manier waarop [de beheerder van het aardgasvervoersnet] zich schikt naar de vereisten voorzien bij artikelen 8/3 tot 8/6 en 15/1, § 2, [van die wet], kan verantwoorden”.

Ondervraagd over het ontbreken van een gelijkaardige regeling met betrekking tot het nalevingsprogramma, verklaarde de gemachtigde:

“Indien dat de gemeenschappelijke onderneming zou onderworpen worden aan belangrijke wijzigingen, bijvoorbeeld de toetreding van een nieuwe netbeheerder of heropname van de activiteiten door Fluxys Belgium, dan wordt het gereguleerd kader gewijzigd, en wordt dit onderworpen aan de controle van de CREG op basis van haar algemene taak van toezicht op de sector, zoals deze ook door het wetsontwerp van toepassing

Compte tenu de ces précisions, qu'il convient d'intégrer dans l'exposé des motifs, on peut admettre que l'exigence de certification prévue à l'article 10, paragraphe 1, de la directive 2009/73/CE ne s'applique pas aux entreprises communes visées à l'article 7, paragraphe 4, de la directive précitée. Il reviendra toutefois à la Cour de Justice de l'Union européenne de trancher ce point en dernier ressort.

6. L'article 7, paragraphe 4, de la directive 2009/73/CE dispose:

“Si des gestionnaires de réseau de transport verticalement intégré participent à une entreprise commune établie pour mettre en œuvre cette coopération, l'entreprise commune établit et met en œuvre un programme d'engagements qui contient les mesures à prendre pour garantir que les pratiques discriminatoires et anticoncurrentielles sont exclues. Ce programme d'engagements énumère les obligations spécifiques imposées aux employés pour que l'objectif d'exclusion des pratiques discriminatoires et anticoncurrentielles soit atteint. Il est soumis à l'approbation de l'agence. Le respect du programme fait l'objet d'une surveillance indépendante par un cadre chargé du respect des engagements des gestionnaires de réseau de transport verticalement intégrés”.

Cette disposition est reproduite à l'article 15/2bis, § 3, en projet de la loi du 12 avril 1965. Celui-ci prévoit l'approbation du programme d'engagements par l'ACER sur avis de la Commission de régulation de l'électricité et du gaz (ci-après: la CREG). On notera cependant à cet égard qu'aucune disposition ne prévoit de procédure pour modifier ce programme d'engagements et pour soumettre cette modification à l'approbation de l'ACER préalablement à une transaction justifiant une réévaluation des mesures énumérées dans le programme d'engagements. Les articles 15/2quater, § 2, et 15/2quinquies, § 2, alinéa 3, en projet prévoient uniquement la notification de “toute modification ou extension de la zone d'équilibrage [...] à l'Autorité fédérale pour la sécurité de l'approvisionnement en gaz” et l'approbation par la CREG des “éventuelles modifications” du contrat d'équilibrage, du programme d'équilibrage et du code d'équilibrage.

En revanche, l'article 8, §§ 4bis et 4ter, de la loi du 12 avril 1965 prévoit bien une nouvelle procédure de certification “[p]réalablement à toute transaction pouvant justifier une réévaluation de la manière dont [le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel] se conforme aux exigences prévues aux articles 8/3 à 8/6 et 15/1, § 2 [de cette loi]”.

Interrogé quant à l'absence d'un dispositif similaire concernant le programme d'engagements, le délégué a répondu en ces termes:

“Indien dat de gemeenschappelijke onderneming zou onderworpen worden aan belangrijke wijzigingen, bijvoorbeeld de toetreding van een nieuwe netbeheerder of heropname van de activiteiten door Fluxys Belgium, dan wordt het gereguleerd kader gewijzigd, en wordt dit onderworpen aan de controle van de CREG op basis van haar algemene taak van toezicht op de sector, zoals deze ook door het wetsontwerp

wordt gemaakt op de gemeenschappelijke onderneming (zie artikel 15/2*quinqüies*, § 2, van het wetsontwerp met betrekking tot de algemene controle- en goedkeuringsbevoegdheden van de CREG. Zie ook in paragraaf 1, alinea 2, in datzelfde artikel). Deze taak staat expliciet vermeld in artikel 15/14, § 2, 5°, van de gaswet:

“Te dien einde zal de Commissie:

(...)

5° toezicht houden op de naleving door de beheerders van het aardgasvervoersnet, de LNG-installatie en de aardgasondernemingen van de verplichtingen die hen krachtens deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan zijn opgelegd, evenals van de andere voor de aardgasmarkt toepasselijke wettelijke reglementaire bepalingen, onder meer inzake de grensoverschrijdende kwesties en de materies die beoogd worden door Verordening (EG) nr. 715/2009;”.

Samenwerking met ACER en/of de regulatoire instanties in de andere lidstaat van de Europese Unie is reeds voorzien in artikel 15/2*quinqüies*, § 3, van het wetsontwerp. Bijgevolg is de controle door ACER en de CREG voldoende verzekerd in het ontwerp.”

De controle- en goedkeuringsbevoegdheid van de CREG bedoeld in het ontworpen artikel 15/2*quinqüies*, § 2, heeft evenwel geen betrekking op de in het nalevingsprogramma bepaalde maatregelen. Hetzelfde geldt voor de samenwerking bedoeld in het ontworpen artikel 15/2*quinqüies*, § 3. Bijgevolg dient het ontworpen artikel 15/2, § 2, te worden aangevuld met een bepaling die de procedure regelt om het nalevingsprogramma te wijzigen voorafgaandelijk aan een transactie die een nieuwe evaluatie verantwoordt van de in het nalevingsprogramma opgesomde maatregelen.

7. In het ontwerp worden de termen “beheerder van het aardgasvervoersnet”, “netbeheerder” en “vervoersnetbeheerder” door elkaar gebruikt. De terminologie dient te worden geüniformeerd.

## ONDERZOEK VAN DE TEKST

### Artikel 3

#### *Ontworpen artikel 15/2bis, § 1*

8. In de inleidende zin van paragraaf 1 van het ontworpen artikel 15/2*bis* van de wet van 12 april 1965 wordt ten onrechte verwezen naar “paragraaf 6” van hetzelfde artikel. Die bepaling telt immers slechts drie, en geen zes paragrafen. Hieromtrent ondervraagd, erkent de gemachtigde dat het om een vergissing gaat en stelt de volgende oplossing voor:

“De verwijzing in artikel 15/2*bis*, § 1, naar paragraaf 6, moet in feite zijn:

“Onverminderd artikel 15/2*quater* kan de beheerder ...”.

Hiermee kan worden ingestemd.

van toepassing wordt gemaakt op de gemeenschappelijke onderneming (zie artikel 15/2 *quinqüies*, § 2, van het wetsontwerp met betrekking tot de algemene controle- en goedkeuringsbevoegdheden van de CREG. Zie ook in paragraaf 1, alinea 2, in datzelfde artikel). Deze taak staat expliciet vermeld in artikel 15/14, § 2, 5°, van de gaswet:

“Te dien einde zal de Commissie:

(...)

5° toezicht houden op de naleving door de beheerders van het aardgasvervoersnet, de LNG-installatie en de aardgasondernemingen van de verplichtingen die hen krachtens deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan zijn opgelegd, evenals van de andere voor de aardgasmarkt toepasselijke wettelijke reglementaire bepalingen, onder meer inzake de grensoverschrijdende kwesties en de materies die beoogd worden door Verordening (EG) nr. 715/2009;”.

Samenwerking met ACER en/of de regulatoire instanties in de andere lidstaat van de Europese Unie is reeds voorzien in artikel 15/2*quinqüies*, § 3, van het wetsontwerp. Bijgevolg is de controle door ACER en de CREG voldoende verzekerd in het ontwerp”.

La compétence de contrôle et d'approbation de la CREG visée à l'article 15/2*quinqüies*, § 2, en projet ne concerne toutefois pas les mesures définies dans le programme d'engagements. Il en va de même de la coopération visée à l'article 15/2*quinqüies*, § 3, en projet. Dès lors, on complètera l'article 15/2, § 2, en projet par une disposition réglant la procédure de modification du programme d'engagements préalablement à une transaction justifiant une réévaluation des mesures énumérées dans ce programme.

7. Le projet emploie indifféremment les termes “gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel”, “gestionnaire de réseau” et “gestionnaire du réseau de transport”. Il s'impose d'uniformiser la terminologie.

## EXAMEN DU TEXTE

### Article 3

#### *Article 15/2bis, § 1<sup>er</sup>, en projet*

8. La phrase introductive du paragraphe 1<sup>er</sup> de l'article 15/2*bis*, en projet, de la loi du 12 avril 1965, fait injustement référence au “paragraphe 6” de ce même article. En effet, cette disposition ne comporte que trois et non six paragraphes. Interrogé à ce sujet, le délégué reconnaît qu'il s'agit d'une erreur et propose la solution suivante:

“De verwijzing in artikel 15/2*bis*, § 1, naar paragraaf 6, moet in feite zijn:

“Onverminderd artikel 15/2*quater* kan de beheerder ...”.

Cette proposition peut être accueillie.

*Ontworpen artikel 15/2bis, § 2*

9. Volgens het ontworpen artikel 15/2bis, § 2, eerste lid, wordt de gemeenschappelijke onderneming opgericht onder de vorm van een handelsvennootschap met maatschappelijke zetel gevestigd in een lidstaat van de Europese Unie. Die voorwaarden stemmen niet overeen met de voorwaarden die volgens artikel 8/2 van de wet van 12 april 1965 van toepassing zijn op de beheerder van het aardgasvervoersnet. De wetgever moet het verschil in behandeling dat hieruit voortvloeit, redelijk kunnen verantwoorden. Bij gebrek aan een dergelijke verantwoording moet de tekst van het ontworpen artikel 15/2bis, § 2, eerste lid, worden afgestemd op die van het voormelde artikel 8/2.

In zoverre het toepassingsgebied van richtlijn 2009/73/EG zich uitstrekt tot de lidstaten van de Europese Economische Ruimte, moet in elk geval ook een vestiging in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte mogelijk zijn.

*Ontworpen artikel 15/2ter, § 1*

10. Het verbod waarin het ontworpen artikel 15/2ter, § 1, derde lid, voorziet, geldt “indien een aandeelhouder van de gemeenschappelijke onderneming een beheerder van een aardgasvervoersnet in een andere lidstaat is, die deel uitmaakt van een verticaal geïntegreerd bedrijf”. Het verschil in behandeling dat hieruit voortvloeit, lijkt te zijn verantwoord door de doelstelling om de onafhankelijkheid van de gemeenschappelijke onderneming te verzekeren.

In de Nederlandse tekst van die bepaling dient na de woorden “direct noch indirect”, het woord “geen” te worden vervangen door het woord “een”.

Dezelfde opmerking geldt ten aanzien van het ontworpen artikel 15/2ter, § 1, vijfde lid.

*Ontworpen artikel 15/2quater, § 2*

11. In zoverre in het ontworpen artikel 15quater, § 2, wordt verwezen naar “de balanceringszone als bedoeld in artikel 15/2bis, eerste lid (lees: eerste paragraaf)”, dient te worden vastgesteld dat die laatste bepaling die term niet bevat. Wellicht wordt het gebied bedoeld waarin de gemengde onderneming actief is. In het ontworpen artikel 15/2bis, § 3, tweede lid, wordt die term immers in die betekenis gebruikt. De gemachtigde bevestigt dit:

“De referentie naar de term “balanceringszone” in artikel 15/2quater, § 2, viseert inderdaad de geïntegreerde zone waarin de gemeenschappelijke onderneming actief is/ het commercieel netevenwicht beheert.”

Bijgevolg dient het ontworpen artikel 15/2quater, § 2, als volgt te worden gesteld:

“Elke wijziging of uitbreiding van de balanceringszone waarvan het beheer voor het behoud van het evenwicht van

*Article 15/2bis, § 2, en projet*

9. Selon l'article 15/2bis, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, en projet, l'entreprise commune est constituée sous la forme d'une société commerciale ayant son siège social dans un État membre de l'Union européenne. Ces conditions ne concordent pas avec celles qui, selon l'article 8/2 de la loi du 12 avril 1965, sont applicables au gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel. Le législateur doit pouvoir justifier raisonnablement la différence de traitement qui en résulte. En l'absence d'une telle justification, le texte de l'article 15/2bis, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, en projet devra être aligné sur celui de l'article 8/2 précité.

Dans la mesure où le champ d'application de la directive 2009/73/CE s'étend aux États membres de l'Espace économique européen, il faut en tout cas prévoir également une possibilité d'établissement dans un de ces États membres.

*Article 15/2ter, § 1<sup>er</sup>, en projet*

10. L'interdiction prévue à l'article 15/2ter, § 1<sup>er</sup>, alinéa 3, en projet est applicable “[s]i un actionnaire de l'entreprise commune est un gestionnaire d'un réseau de transport de gaz naturel dans un autre État membre qui fait partie d'une entreprise verticalement intégrée”. La différence de traitement qui en découle, paraît se justifier par l'objectif consistant à garantir l'indépendance de l'entreprise commune.

Dans le texte néerlandais de cette disposition, on remplacera le mot “geen” par le mot “een” à la suite des mots “direct noch indirect”.

La même observation peut être formulée à l'égard de l'article 15/2ter, § 1<sup>er</sup>, alinéa 5, en projet.

*Article 15/2quater, § 2, en projet*

11. Dans la mesure où l'article 15quater, § 2 en projet fait référence à “la zone d'équilibrage visée à l'article 15/2bis, alinéa 1<sup>er</sup> (lire: paragraphe 1<sup>er</sup>)”, force est de constater que cette dernière disposition ne mentionne pas ces termes. Sans doute s'agit-il de la zone où l'entreprise mixte exerce ses activités. C'est effectivement dans ce sens que cette notion est utilisée à l'article 15/2bis, § 3, alinéa 2, en projet. Le délégué en apporte la confirmation:

“De referentie naar de term “balanceringszone” in artikel 15/2quater, § 2, viseert inderdaad de geïntegreerde zone waarin de gemeenschappelijke onderneming actief is/ het commercieel netevenwicht beheert”.

Il s'impose dès lors de rédiger l'article 15/2quater, § 2, en projet comme suit:

“Toute modification ou extension de la zone d'équilibrage dont la gestion du maintien de l'équilibre du réseau

het aardgasvervoersnet aan een gemeenschappelijke onderneming wordt overgedragen overeenkomstig artikel 15/2*bis*, eerste lid, (...)."

*Ontworpen artikel 15/2quinquies, § 1, tweede lid*

12. De opsomming van artikelen van de wet van 12 april 1965 die op de gemeenschappelijke onderneming van toepassing zijn, bevat niet artikel 20/1*bis* van die wet, luidens welke bepaling elke overtreding op de door deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan uitgevaardigde vertrouwelijkheidsregels wordt bestraft met de straffen bepaald bij artikel 458 van het Strafwetboek. In de memorie van toelichting bij het ontwerp wordt nochtans benadrukt dat "de vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige gegevens van de bevrachters en de traders en waarvan de gemeenschappelijke onderneming kennis zal krijgen" beschermd moet worden. Bijgevolg lijkt het wenselijk dat het voormelde artikel 20/1*bis* eveneens van toepassing wordt gemaakt op de gemeenschappelijke onderneming.

*De griffier*

*De voorzitter*

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT

de transport de gaz naturel est déléguée à une entreprise commune conformément à l'article 15/2*bis*, alinéa 1<sup>er</sup>, (...)."

*Article 15/2quinquies, § 1<sup>er</sup>, alinéa 2, en projet*

12. L'énumération d'articles de la loi du 12 avril 1965 applicables à l'entreprise commune ne comporte pas l'article 20/1*bis* de cette loi, en vertu duquel toute infraction aux règles de confidentialité énoncées par cette loi et ses arrêtés d'exécution est punie des peines prévues par l'article 458 du Code pénal. L'exposé des motifs accompagnant le projet souligne toutefois que "la confidentialité des données commercialement sensibles des affréteurs et des traders portées à la connaissance de l'entreprise commune" devra être protégée. Il semble dès lors opportun de soumettre également l'entreprise commune à l'application de l'article 20/1*bis* précité.

*Le greffier*

*Le président*

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT

**WETSONTWERP**

FILIP,

KONING DER BELGEN,

*Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,*  
ONZE GROET.

op de voordracht van Onze Minister van Energie,  
Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De Minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame  
Ontwikkeling is belast met de indiening in onze naam  
van het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt:

**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in  
artikel 74 van de Grondwet.

**Art. 2**

In artikel 1 van de wet van 12 april 1965 betreffende  
het vervoer van gasachtige producten en andere door  
middel van leidingen, laatst gewijzigd bij de wet van  
8 mei 2014 wordt een 25<sup>o</sup>sexies ingevoegd, luidende  
als volgt:

“25<sup>o</sup>sexies: “Verordening (EU) nr.312/2014”: de  
Verordening (EU)nr. 312/2014 van de Commissie van  
26 maart 2014 tot vaststelling van een netcode inzake  
gasbalancerings van transmissienetten;”.

**Art. 3**

In hoofdstuk IV van dezelfde wet, laatst gewijzigd door  
de wet van 8 mei 2014, wordt een afdeling 3, bevattende  
een artikel 15/2bis, 15/2ter, 15/2quater en 15/2quinquies  
ingevoegd, luidende als volgt:

“Afdeling 3: Gemeenschappelijke  
balanceringsonderneming

Art. 15/2bis. § 1. Onverminderd artikel 15/2quater kan  
de beheerder van het aardgasvervoersnet het beheer  
voor het in evenwicht houden van het aardgasver-  
voersnet aan een gemeenschappelijke onderneming,  
opgericht met één of meerdere beheerders van aard-  
gasvervoersnetten van andere lidstaten, overdragen.

**PROJET DE LOI**

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

*À tous, présents et à venir,*  
SALUT.

sur la proposition de Notre Ministre de l'Energie, de  
l'Environnement et du Développement durable,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le Ministre de l'Energie, de l'Environnement et du  
Développement durable est chargé de présenter en  
notre nom le projet de loi dont la teneur suit:

**Article 1<sup>er</sup>**

La présente loi règle une matière visée à l'article  
74 de la Constitution.

**Art. 2**

A l'article 1<sup>er</sup> de la loi du 12 avril 1965 relative au  
transport de produits gazeux et autres par canalisations,  
modifiée en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, il est  
inséré un 25<sup>o</sup>sexies, rédigé comme suit:

“25<sup>o</sup>sexies: “Règlement (UE) n° 312/2014”: le  
Règlement (UE) n° 312/2014 de la Commission du  
26 mars 2014 relatif à l'établissement d'un code de ré-  
seau sur l'équilibrage des réseaux de transport de gaz;”.

**Art. 3**

Dans le chapitre IV de la même loi, modifié en dernier  
lieu par la loi du 8 mai 2014, il est inséré une section  
3, comportant un article 15/2bis, 15/2ter, 15/2quater et  
15/2quinquies, rédigée comme suit:

“Section 3: Entreprise commune d'équilibrage

Art. 15/2bis. § 1<sup>er</sup>. Sans préjudice de l'article 15/2qua-  
ter, le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel  
peut déléguer la gestion du maintien de l'équilibre du  
réseau de transport de gaz naturel à une entreprise  
commune, établie avec un ou plusieurs gestionnaires  
de réseaux de transport de gaz naturel d'autres États

Enkel de beheerder van het aardgasvervoersnet en de beheerders van de aardgasvervoersnetten van één of meerdere lidstaten, die gecertificeerd zijn overeenkomstig de artikelen 9 en 10, van de Richtlijn 2009/73/EG of die ontheven zijn van certificering overeenkomstig artikel 49, (6), van de Richtlijn 2009/73/EG, kunnen deelnemen aan de bedoelde gemeenschappelijke onderneming.

§ 2. De gemeenschappelijke onderneming wordt opgericht onder de vorm van een naamloze vennootschap met maatschappelijke zetel gevestigd in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

De artikelen 8/3, § 1/1, leden 3 tot 5, 8/4 en 8/5 zijn van toepassing op de gemeenschappelijke onderneming.

§ 3. De gemeenschappelijke onderneming ontwerpt en implementeert een nalevingsprogramma met de maatregelen die moeten worden genomen om discriminerend en concurrentieverstorend gedrag uit te sluiten. Dit programma noemt de specifieke verplichtingen op, die opgelegd zijn aan de werknemers, opdat de doelstelling van uitsluiting van discriminerend en concurrentieverstorend gedrag behaald wordt.

Het nalevingsprogramma bepaalt eveneens de te nemen voorzorgen door de gemeenschappelijke onderneming teneinde de vertrouwelijkheid te bewaren van de commerciële gegevens betreffende de netgebruikers actief in de balanceringszone waarvoor de gemeenschappelijke onderneming de verantwoordelijkheid draagt.

Het nalevingsprogramma wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het ACER na advies van de Commissie.

Elke wijziging van het nalevingsprogramma wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het ACER na advies van de Commissie.

Art. 15/2ter. § 1. De gemeenschappelijke onderneming als bedoeld in artikel 15/2bis benoemt, na goedkeuring van de Commissie, een natuurlijke of rechtspersoon, "nalevingsfunctionaris" genoemd.

De Commissie kan de goedkeuring, als bedoeld in het eerste lid, weigeren vanwege een gebrek aan onafhankelijkheid of aan beroepsbekwaamheid.

Indien een aandeelhouder van de gemeenschappelijke onderneming een beheerder van een aardgasvervoersnet in een andere lidstaat is, die deel uitmaakt van een verticaal geïntegreerd bedrijf, mag de nalevingsfunctionaris in het jaar voor zijn benoeming door de gemeenschappelijke onderneming, direct noch indirect, een professionele activiteit of verantwoordelijkheid uitgeoefend hebben, geen belang of zakelijke

membres. Seuls le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel et les gestionnaires des réseaux de transport de gaz naturel d'un ou de plusieurs États membres, qui sont certifiés conformément aux articles 9 et 10 de la Directive 2009/73/CE, ou qui sont exemptés de certification par l'article 49, (6), de la Directive 2009/73/CE, peuvent participer à ladite entreprise commune.

§ 2. L'entreprise commune est constituée sous la forme d'une société anonyme, ayant son siège social dans un État membre de l'Espace économique européen.

Les articles 8/3, § 1<sup>er</sup>/1, alinéas 3 à 5, 8/4 et 8/5 s'appliquent à l'entreprise commune.

§ 3. L'entreprise commune établit et met en œuvre un programme d'engagements qui contient les mesures à prendre pour garantir que les pratiques discriminatoires et anticoncurrentielles sont exclues. Ce programme d'engagements énumère les obligations spécifiques imposées aux employés pour que l'objectif d'exclusion des pratiques discriminatoires et anticoncurrentielles soit atteint.

Le programme d'engagements détermine aussi les précautions à prendre par l'entreprise commune en vue de préserver la confidentialité des données commerciales relatives aux utilisateurs du réseau actifs dans la zone d'équilibrage dont l'entreprise commune assume la responsabilité.

Le programme d'engagements est soumis pour approbation à l'ACER, après avis de la Commission.

Toute modification du programme d'engagements est soumis pour approbation à l'ACER, après avis de la Commission.

Art. 15/2ter. § 1<sup>er</sup>. L'entreprise commune visée à l'article 15/2bis nomme, après approbation de la Commission, une personne physique ou morale, dénommée "cadre chargé du respect des engagements".

La Commission peut refuser l'approbation visée à l'alinéa 1<sup>er</sup> au motif d'un manque d'indépendance ou de capacités professionnelles.

Si un actionnaire de l'entreprise commune est un gestionnaire d'un réseau de transport de gaz naturel dans un autre État membre qui fait partie d'une entreprise verticalement intégrée, le cadre chargé du respect des engagements ne peut pas, directement ou indirectement, dans l'année précédant sa désignation par l'entreprise commune, avoir exercé une activité ou une responsabilité professionnelle, avoir détenu un intérêt ou

betrekkingen gehad hebben met een vestiging van het verticaal geïntegreerd bedrijf dat functies van productie of levering verricht of een onderdeel daarvan en/of met de aandeelhouders die er zeggenschap over uitoefenen, andere dan de beheerder van een aardgasvervoersnet. Dit verbod geldt ook na beëindiging van de benoeming gedurende ten minste achttien maanden.

Betreffende het mandaat of de arbeidsvoorwaarden, met inbegrip van de duur van zijn mandaat, van de nalevingsfunctionaris worden de voorwaarden voor goedkeuring voorgelegd aan de Commissie. Deze voorwaarden waarborgen de onafhankelijkheid van de nalevingsfunctionaris, onder meer door hem te voorzien van alle middelen die nodig zijn om zijn taken te vervullen. Het mandaat van de nalevingsfunctionaris kan drie jaar niet overschrijden en mag hernieuwd worden.

Tijdens de volledige duur van zijn mandaat mag de nalevingsfunctionaris — direct noch indirect — een professionele positie, verantwoordelijkheid of belang hebben in de aandeelhouders van de gemeenschappelijke onderneming of met de aandeelhouders die er zeggenschap over uitoefenen.

De Commissie geeft instructie aan de gemeenschappelijke onderneming om de nalevingsfunctionaris in geval van gebrek aan onafhankelijkheid of beroepsbekwaamheid te ontheffen van zijn functie.

§ 2. De nalevingsfunctionaris woont alle relevante vergaderingen van de gemeenschappelijke onderneming bij, in het bijzonder wanneer het balanceringsmodel wordt behandeld, specifiek betreffende de tarieven, het balanceringscontract, de transparantie, de balanceringsaankoop en verkoop van energie die nodig is voor het netevenwicht van de balanceringszone waarvoor de gemeenschappelijke onderneming verantwoordelijk is.

De nalevingsfunctionaris heeft zonder voorafgaande aankondiging toegang tot alle relevante gegevens, de kantoren van de gemeenschappelijke onderneming en tot alle informatie die voor de uitvoering van zijn taken noodzakelijk is.

§ 3. De nalevingsfunctionaris wordt belast met de volgende taken:

1° toezien op de tenuitvoerlegging van het nalevingsprogramma door de gemeenschappelijke onderneming;

2° opstellen van een verslag over de commerciële en financiële betrekkingen tussen de gemeenschappelijke onderneming en het verticaal geïntegreerde bedrijf of een onderdeel ervan en/of met de aandeelhouders

avoir entretenu une relation commerciale auprès de ou avec l'entreprise verticalement intégrée, une partie de celle-ci et/ou ses actionnaires qui la contrôlent, autres que le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel. Cette interdiction vaut aussi après la cessation des fonctions, durant au moins dix-huit mois.

Les conditions régissant le mandat ou les conditions d'emploi, y compris la durée de son mandat, du cadre chargé du respect des engagements sont soumises à l'approbation de la Commission. Ces conditions garantissent l'indépendance du cadre chargé du respect des engagements, notamment en lui fournissant toutes les ressources nécessaires à l'exercice de ses fonctions. Le mandat du cadre chargé du respect des engagements n'excède pas une durée de trois ans et peut être renouvelé.

Pendant toute la durée de son mandat, le cadre chargé du respect des engagements ne peut — directement ou indirectement — exercer d'emploi ou de responsabilité professionnelle ou avoir un intérêt dans les actionnaires de l'entreprise commune ou dans les actionnaires qui les contrôlent.

La Commission donne instruction à l'entreprise commune de démettre le cadre chargé du respect des engagements en cas de manquement en matière d'indépendance ou de capacités professionnelles.

§ 2. Le cadre chargé du respect des engagements assiste à toutes les réunions pertinentes de l'entreprise commune, en particulier lorsqu'il est question du modèle d'équilibrage, spécialement pour ce qui concerne les tarifs, le contrat d'équilibrage, la transparence, l'équilibrage, l'achat et la vente d'énergie qui est nécessaire pour l'équilibre du réseau de la zone d'équilibrage pour laquelle l'entreprise commune est responsable.

Le cadre chargé du respect des engagements a accès à toutes les données pertinentes, aux locaux de l'entreprise commune et à toutes les informations qui sont nécessaires pour l'exécution de ses tâches, sans annonce préalable.

§ 3. Le cadre chargé du respect des engagements s'acquitte des tâches suivantes:

1° surveiller la mise en œuvre du programme d'engagements par l'entreprise commune;

2° établir un rapport sur les relations commerciales et financières entre l'entreprise commune et l'entreprise verticalement intégrée ou une partie de celle-ci et/ou avec les actionnaires qui exercent un contrôle,

die er zeggenschap over uitoefenen, anders dan de vervoersnetbeheerder. Zo nodig formuleert de nalevingsfunctionaris aanbevelingen over het nalevingsprogramma en somt de maatregelen op die zijn genomen in uitvoering van het nalevingsprogramma. Dit verslag wordt uiterlijk op één maart van elk jaar aan de commissie meegedeeld;

3° onverwijld in kennis stellen van de commissie van elke inbreuk bij de uitvoering van het nalevingsprogramma.

Art. 15/2*quater*. § 1. In het geval dat de beheerder van het aardgasvervoersnet het beheer voor het in evenwicht houden van het aardgasvervoersnet aan een gemeenschappelijke onderneming overdraagt, overeenkomstig artikel 15/2*bis*, blijft de beheerder van het aardgasvervoersnet verantwoordelijk voor de systeemintegriteit en het operationeel beheer van zijn net inbegrepen de incidenten en de noodsituaties, waarvoor hij specifieke maatregelen ten uitvoer legt die voorzien zijn in de wet, de Verordening (EU) nr. 994/2010 en de uitvoeringsbesluiten.

§ 2. Elke wijziging of uitbreiding van de balanceringszone waarvan het beheer voor het behoud van het evenwicht van het aardgasvervoersnet aan een gemeenschappelijke onderneming wordt overgedragen overeenkomstig artikel 15/2*bis*, eerste lid, is slechts effectief als ze door de beheerder van het aardgasvervoersnet genotificeerd is bij de Federale instantie voor de bevoorrading inzake aardgas bepaald in artikel 15/13, § 6, uiterlijk binnen een periode van zes maanden voor haar inwerkingtreding.

Deze kennisgeving omvat ten minste de volgende elementen:

1° een volledige beschrijving van de wijziging of uitbreiding van de voorgestelde balanceringszone;

2° het detail van de impact van deze wijziging op de rol, de taken en verantwoordelijkheden van de beheerder van het aardgasvervoersnet; en

3° een volledige beoordeling van de gevolgen van deze wijziging voor de bevoorradingsszekerheid van het land en het werk van monitoring hiervan dat continu moet kunnen worden uitgevoerd door de bevoegde autoriteit.

De tenuitvoerlegging door de gemeenschappelijke onderneming van een balanceringszone die de grenzen van België overschrijdt, alsook elke wijziging of uitbreiding van een dergelijke grensoverschrijdende balanceringszone, mag de bevoorradingsszekerheid

andere dan de beheerder van het netwerk van vervoer van aardgas. Le cas échéant, le cadre chargé du respect des engagements formule des recommandations concernant le programme d'engagements et énonce les mesures qui ont été prises en exécution du programme d'engagements. Ce rapport est communiqué au plus tard le 1<sup>er</sup> mars de chaque année à la Commission;

3° porter à la connaissance de la Commission sans délai tout manquement dans la mise en œuvre du programme d'engagements.

Art. 15/2*quater*. § 1<sup>er</sup>. Dans l'hypothèse où le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel délègue la gestion du maintien de l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel à une entreprise commune conformément à l'article 15/2*bis*, le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel garde la responsabilité de l'intégrité du système et de la gestion opérationnelle de son réseau en ce compris les incidents et les situations d'urgence, pour lesquels il exécute les mesures spécifiques prévues par la loi, le Règlement (UE) n° 994/2010 et les arrêtés d'exécution.

§ 2. Toute modification ou extension de la zone d'équilibrage dont la gestion du maintien de l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel est déléguée à une entreprise commune conformément à l'article 15/2*bis*, alinéa 1<sup>er</sup>, est effective que pour autant qu'elle ait été notifiée par le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel à l'Autorité fédérale pour la sécurité de l'approvisionnement en gaz visée à l'article 15/13, § 6, au plus tard dans un délai de six mois avant son entrée en vigueur.

Cette notification comprend au moins les éléments suivants:

1° une description complète de la modification ou de l'extension de la zone d'équilibrage envisagée;

2° le détail de l'impact de cette modification sur le rôle, les tâches et les responsabilités du gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel; et

3° une évaluation complète des conséquences de cette modification sur la sécurité d'approvisionnement du pays et le travail de monitoring de celle-ci devant pouvoir être réalisé en continu par l'autorité compétente.

La mise en œuvre par l'entreprise commune d'une zone d'équilibrage dépassant les frontières de la Belgique, de même que toute modification ou extension d'une telle zone d'équilibrage transfrontalière, ne peut d'aucune manière affecter négativement la sécurité

van België op geen enkele wijze negatief beïnvloeden, geen afbreuk doen aan de ter beschikking stelling door de beheerder van het aardgasvervoersnet van real-time data, die het de bevoegde overheid mogelijk maken om om een constante monitoring van de bevoorradingszekerheid te garanderen, noch de soevereine uitoefening door de Federale instantie voor de bevoorrading inzake aardgas bepaald in artikel 15/13, § 6, van zijn bevoegdheden beperken in de domeinen als bedoeld in de wet en de Verordening (EU) nr. 994/2010.

Art. 15/2quinquies. § 1. Op de gemeenschappelijke onderneming zijn van toepassing de Verordening (EU) nr. 312/2014, evenals alle bepalingen van de wet en haar uitvoeringsbesluiten die verband houden met balanceringsactiviteiten van de gemeenschappelijke onderneming als bedoeld in artikel 15/2bis, voor zover deze niet strijdig zijn met de Verordening (EU) nr. 312/2014.

Op de gemeenschappelijk onderneming zijn in het bijzonder van toepassing de artikelen 15/16, 15/18, 15/18bis, 15/20, 15/20bis, 15/21, 15/22, 18, 19, 19bis, 20, 20/1, 20/1bis, 20/2 en 23.

§ 2. De Commissie is, ten aanzien van de gemeenschappelijk onderneming, als bedoeld in artikel 15/2bis, bevoegd voor de uitvoering van de taken opgenoemd in artikel 15/14, § 2, tweede lid, met uitzondering van punten 26°, 30°, 31°, 32° en 33°, voor zover zij verband houden met balanceringsactiviteiten uit te voeren door de gemeenschappelijke onderneming.

De Commissie bekrachtigt, op voorstel van de gemeenschappelijke onderneming:

1° het balanceringscontract en, in voorkomend geval, de balanceringscode dat de rechten en verplichtingen van de gemeenschappelijke onderneming en de netgebruikers in het kader van de balanceringsactiviteit beheerst.

Het balanceringscontract en, in voorkomend geval, de balanceringscode bevatten in elk geval op gedetailleerde wijze:

- a) de definities van de in het balanceringscontract gebruikte terminologie;
- b) het voorwerp van het balanceringscontract;
- c) de voorwaarden waaraan de balanceringsactiviteit door de gemeenschappelijke onderneming geleverd wordt;
- d) de rechten en plichten verbonden aan de geleverde balanceringsactiviteit;

d'approvisionnement de la Belgique, porter préjudice à la mise à disposition par le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel de données en temps réels permettant à l'autorité de compétence d'assurer le monitoring constant de la sécurité d'approvisionnement, ni restreindre l'exercice souverain par l'Autorité fédérale pour la sécurité de l'approvisionnement en gaz visée à l'article 15/13, § 6, de ses compétences dans les domaines visés par la loi et le Règlement (UE) n° 994/2010.

Art. 15/2quinquies. § 1<sup>er</sup>. Le Règlement (UE) n° 312/2014, ainsi que toutes les dispositions de la loi et de ses arrêtés d'exécution, qui concernent les activités d'équilibrage de l'entreprise commune visée à l'article 15/2bis, dans la mesure où elles ne sont pas en contradiction avec le Règlement (UE) n° 312/2014, s'appliquent à l'entreprise commune.

Plus spécialement, les articles 15/16, 15/18, 15/18bis, 15/20, 15/20bis, 15/21, 15/22, 18, 19, 19bis, 20, 20/1, 20/1bis, 20/2 et 23 s'appliquent à l'entreprise commune.

§ 2. La Commission est compétente pour exercer, à l'égard de l'entreprise commune visée à l'article 15/2bis, les tâches énoncées à l'article 15/14, § 2, alinéa 2, à l'exception des points 26°, 30°, 31°, 32° et 33°, dans la mesure où elles sont en rapport avec les activités d'équilibrage à exercer par l'entreprise commune.

La Commission approuve, sur la proposition de l'entreprise commune:

1° le contrat d'équilibrage et, le cas échéant, le code d'équilibrage qui régit les droits et obligations de l'entreprise commune et des utilisateurs du réseau dans le cadre de l'activité d'équilibrage.

Le contrat d'équilibrage et, le cas échéant, le code d'équilibrage contiennent en tout cas d'une manière détaillée:

- a) les définitions de la terminologie utilisée dans le contrat d'équilibrage;
- b) l'objet du contrat d'équilibrage;
- c) les conditions auxquelles l'activité d'équilibrage est fournie par l'entreprise commune;
- d) les droits et obligations liés à l'activité d'équilibrage fournie;

- e) de facturatie en betalingsmodaliteiten;
  - f) de financiële garanties en andere waarborgen;
  - g) de bepalingen inzake de aansprakelijkheid van de gemeenschappelijke onderneming en de netgebruikers;
  - h) de impact van situaties van overmacht op de rechten en plichten van de partijen;
  - i) de bepalingen in verband met de verhandelbaarheid en overdracht van het balanceringscontract;
  - j) de duur van het balanceringscontract;
  - k) de bepalingen inzake opschorting en opzeg van het balanceringscontract, met uitzondering van uitdrukkelijk ontbindende bedingen in hoofde van de gemeenschappelijke onderneming;
  - l) overeengekomen vormen inzake kennisgevingen tussen partijen;
  - m) de bepalingen die van toepassing zijn wanneer de netgebruiker foutieve en onvolledige informatie geeft;
  - n) het stelsel van geschillenregeling;
  - o) het toepasselijke recht;
  - p) de regels en procedures die van toepassing zijn op de geïntegreerde balanceringszone en het balanceringsmodel.
- 2° het balanceringsprogramma, dat het balanceringsmodel beschrijft;
- 3° de balanceringsstarieven.

Het voorstel van het balanceringscontract, van het balanceringsprogramma en van de balanceringscode, evenals de eventuele wijzigingen ervan, worden door de gemeenschappelijke onderneming opgesteld na raadpleging door deze laatste van de netgebruikers. Daartoe richt de gemeenschappelijke onderneming een overlegstructuur op binnen dewelke zij de netgebruikers kan ontmoeten. De gemeenschappelijke onderneming stelt een verslag op over de raadpleging dat zij toevoegt aan de documenten die ter goedkeuring worden voorgelegd. Voor zover dat de gemeenschappelijke onderneming nog niet zou zijn opgericht ten tijde van de eerste raadpleging van de netgebruikers inzake het balanceringscontract, het balanceringsprogramma en de balanceringscode, zal deze raadpleging worden uitgevoerd door de beheerder van het aardgasvervoersnet.

- e) la facturation et les modalités de paiement;
  - f) les garanties financières et autres garanties;
  - g) les dispositions relatives à la responsabilité de l'entreprise commune et des utilisateurs du réseau;
  - h) l'impact des cas de force majeure sur les droits et obligations des parties;
  - i) les dispositions relatives à la négociabilité et à la cession du contrat d'équilibrage;
  - j) la durée du contrat d'équilibrage;
  - k) les dispositions relatives à la suspension et à la résiliation du contrat d'équilibrage, à l'exception des clauses résolutoires expresse dans le chef de l'entreprise commune;
  - l) les modes de notification convenus entre les parties;
  - m) les dispositions applicables lorsque l'utilisateur du réseau fournit des informations erronées ou incomplètes;
  - n) le régime de résolution de conflits;
  - o) le droit applicable;
  - p) les règles et procédures qui s'appliquent à la zone d'équilibrage intégrée et au modèle d'équilibrage.
- 2° le programme d'équilibrage, qui décrit le modèle d'équilibrage;
- 3° les tarifs d'équilibrage.

La proposition du contrat d'équilibrage, du programme d'équilibrage et du code d'équilibrage, de même que leurs éventuelles modifications, sont établis par l'entreprise commune après consultation par celle-ci des utilisateurs du réseau. A cet effet, l'entreprise commune crée une structure de concertation au sein de laquelle elle peut rencontrer les utilisateurs du réseau. L'entreprise commune rédige un rapport sur cette consultation qu'elle joint aux documents soumis à approbation. Dans la mesure où l'entreprise commune ne serait pas encore constituée au moment de la consultation initiale des utilisateurs du réseau sur le contrat d'équilibrage, le programme d'équilibrage et le code d'équilibrage, cette consultation sera effectuée par le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel. La Commission peut, compte tenu des modifications

De Commissie kan, rekening houdend met gewijzigde marktomstandigheden, met inbegrip van nieuwe of gewijzigde wet- of regelgeving, en/of met haar evaluatie van de marktwerking, de gemeenschappelijke onderneming de opdracht geven het goedgekeurde balanceringscontract, het balanceringsprogramma en de balanceringscode aan te passen en daartoe een voorstel tot wijziging ter goedkeuring voor te leggen aan haar.

Artikel 15/5bis, §§ 1, 7 en 8, 10 en 11, 13 en 14, is *mutatis mutandis* van toepassing op het tariefvoorstel ingediend door de gemeenschappelijke onderneming, op de balanceringsstarieven en op hun goedkeuring door de Commissie.

§ 3. Wanneer een balanceringszone de grenzen van België overschrijdt, werkt de Commissie onderling samen met ACER en met de regulerende instanties van de betrokken lidstaten om toezicht te houden op het in evenwicht houden van deze balanceringszone.

De Commissie en de bevoegde regulerende instanties van de andere betrokken lidstaten kunnen een akkoord afsluiten in toepassing van artikel 15/14quater, § 1, lid 4 met het oog op de regulering van de voornoemde gemeenschappelijke onderneming.”

Gegeven te Brussel, 1 juni 2015

**FILIP**

VAN KONINGSWEGE :

*De minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling,*

Marie Christine MARGHEM

des circonstances du marché, en ce compris une législation ou réglementation nouvelle ou modifiée, et/ou compte tenu de son évaluation du fonctionnement du marché, charger l'entreprise commune d'adapter le contrat d'équilibrage, le programme d'équilibrage et le code d'équilibrage approuvés et de lui soumettre pour approbation une proposition de modification.

L'article 15/5bis, §§ 1<sup>er</sup>, 7 et 8, 10 et 11, 13 et 14, est applicable *mutatis mutandis* à la proposition tarifaire introduite par l'entreprise commune, aux tarifs d'équilibrage et à leur approbation par la Commission.

§ 3. Lorsque la zone d'équilibrage dépasse les frontières de la Belgique, la Commission coopère avec l'ACER et avec les autorités de régulation des États membres concernés pour contrôler le maintien à l'équilibre de cette zone d'équilibrage.

La Commission et les autorités de régulation compétentes des autres États membres concernés peuvent convenir d'un accord en application de l'article 15/14quater, § 1<sup>er</sup>, alinéa 4, pour la régulation de ladite entreprise commune.”

Donné à Bruxelles, le 1<sup>er</sup> juin 2015

**PHILIPPE**

PAR LE ROI :

*La ministre de l'Énergie, de l'Environnement et du Développement durable,*

Marie Christine MARGHEM



**BIJLAGE**

---

**ANNEXE**

---

## GECOÖRDINEERDE VERSIE VAN DE WET VAN 12 APRIL 1965 BETREFFENDE HET VERVOER VAN GASACHTIGE PRODUCTEN EN ANDERE DOOR MIDDEL VAN LEIDINGEN

Artikel 1. Voor de toepassing van deze wet moet worden verstaan onder :

1° " gas " : elke brandstof die gasvormig is bij een temperatuur van 15 graden Celsius en onder een absolute druk van 1,01325 bar;

2° " aardgas " : elke gasvormige brandstof van ondergrondse oorsprong en die hoofdzakelijk uit methaan bestaat, met inbegrip van vloeibaar aardgas, afgekort " LNG ", en met uitzondering van mijn gas;

3° " m3 " : genormaliseerde kubieke meter, zijnde de hoeveelheid droog rijk gas die, tegen een temperatuur van nul graden Celsius en onder absolute druk van 1,01325 bar, een volume van één kubieke meter inneemt;

4° (...)

5° " gasonderneming " : elke natuurlijke of rechtspersoon die gas produceert, vervoert, verdeelt, levert, aankoopt of opslaat of meerdere van deze werkzaamheden uitoefent, behalve eindafnemers;

5°bis. " aardgasonderneming " : natuurlijke persoon of rechtspersoon die ten minste een van de volgende functies vervult : productie, transmissie, distributie, telling, levering, aankoop of opslag van aardgas, met inbegrip van LNG, en die verantwoordelijk is voor de met deze functies verband houdende commerciële, technische en/of onderhoudswerkzaamheden, maar die geen eindafnemer is;

6° " upstream-installaties " : alle leidingen en andere installaties gebouwd of geëxploiteerd als onderdeel van een olie- of aardgasproductieproject, of gebruikt om aardgas afkomstig van één of meer olie- of aardgasproductieplaatsen te vervoeren naar een verwerkingsinstallatie of - terminal of aanlandingsterminal;

7° " vervoer " : vervoer van aardgas alsook van biogas en gas voortkomend uit biomassa en andere types van gas in de zin van de bepalingen van artikel 2, § 4, door een net dat vooral bestaat uit hogedrukpijpleidingen, anders dan een upstreampijpleidingnet en dan het gedeelte van hogedrukpijpleidingen dat in de eerste plaats voor lokale aardgasdistributie wordt gebruikt, met het oog op de beleving van afnemers, de levering zelf niet inbegrepen;

7°bis (...);

8° " vervoerinstallaties " : alle leidingen, met inbegrip van de directe leidingen en de upstream-installaties, en alle opslagmiddelen, LNG- installaties, gebouwen, machines en accessoire inrichtingen die bestemd zijn of gebruikt worden voor een van de in artikel 2, § 1, vermelde doeleinden;

9° " vervoeronderneming " : elke natuurlijke of rechtspersoon die gasvervoer verricht;

10° " vervoersnet " : elk geheel van vervoersinstallaties dat geëxploiteerd wordt door één van de beheerders of door eenzelfde vervoersonderneming, met uitsluiting van de upstreaminstallaties en directe leidingen;

10°bis " aardgasvervoersnet " : eenvervoersinstallatie uitsluitend voor het vervoer van aardgas alsook van biogas en gas voortkomend uit biomassa of andere types van gas in de zin van de bepalingen van artikel 2, § 4, en die geëxploiteerd wordt door de met het vervoer van aardgas belaste beheerder, met uitsluiting van de upstream-installaties;

11° " vervoervergunning " : de vergunning bedoeld in artikel 3;

12° " gasdistributie " : de werkzaamheid die erin bestaat gas via plaatselijke pijpleidingnetten te leveren aan afnemers gevestigd op het grondgebied van één of meer bepaalde gemeenten , de levering zelf niet inbegrepen;

12°bis " gasdistributie-installaties " : de leidingen, de distributienetten, de opslagmiddelen, de gebouwen, de machines en, in het algemeen, alle toestellen die nodig zijn voor de aardgasdistributie.

- 13° distributienetbeheerder " : een natuurlijke of rechtspersoon die, overeenkomstig de gewestelijke wetgevingen, de distributie verricht van en verantwoordelijk is voor de exploitatie, het onderhoud en, indien nodig, de ontwikkeling van een distributienet in een gegeven zone en, desgevallend, van de interconnecties met andere netten, en die belast is met het waarborgen van het netvermogen op lange termijn om aan een redelijke vraag naar gasdistributie te voldoen;
- 14° " aardgaslevering " : de verkoop, wederverkoop daaronder inbegrepen, aan klanten van aardgas, met inbegrip van LNG;
- 15° " leveringsonderneming " : elke natuurlijke of rechtspersoon die de aardgaslevering verricht;
- 16° " leveringsvergunning " : de vergunning bedoeld in artikel 15/3;
- 17° " geïnterconnecteerd net " : elk samenstel van met elkaar verbonden vervoersnetten;
- 18° " directe leiding " : elke leiding voor gasvervoer die fysisch geen deel uitmaakt van het geïnterconnecteerd net;
- 19° " verwante onderneming " : een verbonden of geassocieerde onderneming in de zin van het Wetboek van vennootschappen <sup>[2]</sup> en/of een bedrijf dat aan dezelfde aandeelhouders toebehoort;
- 20° " verbruikslocatie " : verbruiksinstallaties op een topografisch geïdentificeerde plaats, waarvan het aardgas dat dient voor hun bevoorrading wordt afgenomen van een aardgasvervoersnet, en/of van een distributienet en/of van een directe leiding door eenzelfde netgebruiker;
- 21° " netgebruiker " : elke natuurlijke of rechtspersoon die levert aan of afneemt van het betrokken net;
- 22° " afnemer " : elke eindafnemer, elke distributienetbeheerder en elke leveringsonderneming;
- 23° " eindafnemer " : elke natuurlijke of rechtspersoon die gas koopt voor eigen gebruik. Elke eindafnemer is een in aanmerking komende afnemer;
- 24° " Verordening (EU) nr. 1227/2011 " : de Verordening (EU) nr. 1227/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de integriteit en transparantie van de groothandelsmarkt voor energie, alsmede de gedelegeerde en uitvoeringshandelingen die de Europese Commissie op grond van deze verordening vaststelt;
- 25° Richtlijn 2009/73/EG " : de Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG;
- 25°bis " Verordening (EG) nr. 715/2009 " : Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005;
- 25°ter " Verordening (EU) nr. 994/2010 " : Verordening (EU) nr. 994/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gaslevering en houdende intrekking van Richtlijn 2004/67/EG;
- 25° bis " Verordening (EG) nr. 715/2009 " : Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005;
- 25° ter " Verordening (EG) nr. 713/2009 " : Verordening (EG) nr. 713/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot oprichting van een Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators;
- " 25° quater " ACER " : Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators, ingesteld door Verordening (EG) nr. 713/2009;
- 25° quinquies " Verordening (EU) nr. 994/2010 " : de Verordening (EU) nr. 994/2010 van 20 oktober 2010 van het Europees Parlement en van de Raad betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gaslevering en houdende intrekking van Richtlijn 2004/67/EG van de Raad;
- 25° sexies: "Verordening (EU) nr.312/2014": de Verordening (EU)nr. 312/2014 van de Commissie van 26 maart 2014 tot vaststelling van een netcode inzake gasbalanceren van transmissienetten;**

- 26° " wet van 29 april 1999 " : de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;
- 26bis " wet van 18 juli 1975 " : de wet van 18 juli 1975 betreffende het opsporen en exploiteren van ondergrondse berguimten in situ bestemd voor het opslaan van gas; ";
- 27° " minister " : de federale minister bevoegd voor Energie;
- 27°bis " Bestuur Energie " : de Algemene Directie Energie van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie;
- 28° " Commissie " : de Commissie voor de regulering van de elektriciteit en het gas, bedoeld in artikel 15/14;
- 29° " FSMA " : Autoriteit voor financiële diensten en markten opgericht door de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten;
- 29° bis " Administratie Kwaliteit en Veiligheid " : de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid van de Federale Overheidsdienst - Economie, K.M.O., Middenstand en Energie;
- 30° " gedragscode " : de code vastgesteld in uitvoering van (artikel 15/5undecies);
- 30° bis " Technische Codes voor vervoerinstallaties " : de codes bedoeld in artikel 17, § 2, van deze wet;
- 31° beheerder van het aardgasvervoersnet " : de beheerder van het aardgasvervoersnet die werd aangewezen conform artikel 8 of artikel 8/1;
- 32° " opslaginstallatie voor aardgas " : de installaties eigendom van en/of geëxploiteerd door een beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas, gebruikt voor de opslag van aardgas, met inbegrip van de LNG-installaties specifiek gebruikt voor de opslag van aardgas; met uitsluiting van de opslaginstallaties gebruikt voor de productieactiviteiten, alsook de opslaginstallaties die uitsluitend voorbehouden zijn voor de beheerder van het aardgasvervoersnet voor de voltooiing van zijn taken;
- 33° beheerder van de opslag " : een natuurlijke of rechtspersoon die de opslag verzorgt en verantwoordelijk is voor de exploitatie van de opslaginstallatie;
- 34° " LNG-installatie " : een terminal, eigendom van en/of geëxploiteerd door een beheerder van LNG-installatie, die voor het vloeibaar maken van aardgas, de invoer of de verlading, en de hervergassing van LNG gebruikt wordt, met inbegrip van ondersteunende diensten en de tijdelijke opslag van aardgas die nodig zijn voor het hervergassingsproces van LNG en de daaropvolgende doorlevering aan het aardgasvervoersnet met uitsluiting van de LNG-installaties specifiek gebruikt voor de opslag van aardgas;
- 35° " beheerder van de LNG-installatie " : iedere natuurlijke of rechtspersoon die aardgas vloeibaar maakt of de invoer, verlading of hervergassing van LNG verricht en die verantwoordelijk is voor het beheer van een LNG-installatie;
- 36° " ondersteunende diensten " : alle diensten die nodig zijn voor de toegang tot de aardgasvervoers- en/of distributienetten en/of LNG-installaties en/of opslaginstallaties en voor de exploitatie ervan, met inbegrip van het opvangen van fluctuaties in systeembelasting en menging, maar uitgezonderd installaties die uitsluitend ten dienste staan van de beheerder van het aardgasvervoersnet bij de uitoefening van zijn functies;
- 37° " opslag van aardgas in leidingen " : de aardgasopslag door samendrukking in de aardgasvervoersnetten en in de distributienetten voor aardgas, maar met uitsluiting van de installaties die voorbehouden zijn voor de beheerder van het aardgasvervoersnet bij de uitoefening van zijn functies;
- 38° " verticaal geïntegreerde onderneming " : aardgasbedrijf of groep van aardgasondernemingen waarin dezelfde persoon of dezelfde personen, direct of indirect, het recht hebben zeggenschap uit te oefenen en waarbij het bedrijf of de groep van bedrijven ten minste één van de functies van vervoer, distributie, LNG of opslag en ten minste één van de functies van productie of levering van

aardgas verricht;

39° " horizontaal geïntegreerde onderneming " : een onderneming die ten minste één van de volgende functies verzekert : productie, vervoer, distributie, levering of opslag van aardgas en daarnaast ook een niet op het gebied van aardgas liggende activiteit verricht;

40° " veiligheid " : de technische veiligheid;

41° " nieuwe installatie " : een aardgasinstallatie die ten laatste op 4 augustus 2003 niet afgewerkt is;

42° " de beheerders " : de volgende drie operatoren : de beheerder van het aardgasvervoersnet, de beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas en de beheerder van de LNG-installatie;

43° " gecombineerde netbeheerder " : beheerder belast met het beheer van minstens twee van de volgende installaties of netten :

a) het aardgasvervoersnet;

b) de opslaginstallatie voor aardgas;

c) de LNG-installatie;

44° " niet-uitvoerende bestuurder " : elke bestuurder die geen directiefunctie vervult bij de beheerders of bij een van hun dochterondernemingen;

45° " onafhankelijke bestuurder " : elke niet-uitvoerende bestuurder die :

a) beantwoordt aan de voorwaarden van het artikel 524, § 4, van het wetboek van Vennootschappen en

b) tijdens de vierentwintig maanden die zijn aanstelling voorafgegaan zijn geen functie of activiteit heeft uitgeoefend, al dan niet bezoldigd, ten dienste van één van de netwerkeigenaars, van één van de beheerders, van een tussenpersoon, van een leverancier, van een producent of van een dominerende aandeelhouder;

c) tijdens de negen maanden, die zijn aanstelling voorafgegaan zijn, geen functie of activiteit heeft uitgeoefend, al dan niet bezoldigd, ten dienste van een distributeur;

46° "Vergoedingsfonds" : het Vergoedingsfonds voor vervangende tussenkomst bedoeld in artikel 13/1 van deze wet;

47° "kosten voor maatregelen betreffende het behoud van de vervoerinstallatie" : de kosten voor maatregelen betreffende de vervoerinstallatie, die noodzakelijk zijn om het behoud of de bescherming ervan te verzekeren, zonder dat de ligging of het tracé van die vervoerinstallatie wordt gewijzigd;

48° "kosten voor de wijziging van de ligging of het tracé van de vervoerinstallatie" : de voorbereidende kosten, de materiaalkost van de vervoerinstallatie en de kosten die verband houden met de uitvoering;

49° 49° "voorbereidende kosten" : de kosten die noodzakelijk zijn alvorens de wijziging van de ligging of het tracé van een vervoerinstallatie kan worden aangevat, in het bijzonder de kosten voor de studie en het ontwerp van een nieuwe ligging of van een nieuw tracé van de vervoerinstallatie alsook die van een nieuwe infrastructuur, de kosten die verband houden met de procedure voor de wijziging van de vervoervergunning, alsook de eventuele kosten voor de verwerving van rechten op de terreinen waarop de nieuwe ligging of het nieuwe tracé betrekking heeft;]<sup>4</sup>;

49° bis "de materiaalkost van de vervoerinstallatie" : de kost van de onderdelen van de vervoerleiding en het directe toebehoren (onder meer pompen en afsluiters) die moeten vervangen of toegevoegd worden naar aanleiding van de wijziging van de ligging of het tracé van een vervoerinstallatie die buiten werking is gesteld alsook van de reactivatie van de vervoerinstallatie, de ontmantelingskosten alsook de test- en controlekosten van de installatie;

49° ter "kosten die verband houden met de uitvoering" : de kost voor het uitvoeren van de werken tot wijziging van de ligging of het tracé van een vervoerinstallatie, de kost van de aanvullende werken (onder meer de tijdelijke maatregelen m.b.t. de omlegging van de vervoerinstallatie), de

materiaalkost andere dan de kost van de vervoerinstallatie, de kosten voor de buitengebruikstelling en het opnieuw in gebruik stellen van de vervoerinstallatie, de kosten voor de ontmanteling, alsook de kosten met betrekking tot de testen en het toezicht van de vervoerinstallatie;

50° hub : elke plaats waar netgebruikers aardgas op het vervoersnet fysisch ter beschikking kunnen stellen met het oog op doorverkoop en waarbij deze operaties vanuit technisch en commercieel oogpunt logistiek ondersteund worden door een dienstenleverancier die onder andere de opvolging van de eigendomsoverdrachten verzekert;

51° belangrijkste voorwaarden : het standaardcontract voor de toegang tot het vervoersnet en de daarmee verbonden operationele regels.

52° " huishoudelijke afnemer " : een afnemer die aardgas aankoopt voor zijn eigen huishoudelijk gebruik, met uitsluiting van handels- of beroepsactiviteiten;

53° " niet-huishoudelijke afnemer " : een natuurlijke of rechtspersoon die aardgas aankoopt dat niet voor zijn huishoudelijk gebruik is bestemd;

54° " beschermde huishoudelijke afnemer " : een eindafnemer met een laag inkomen of in een onzekere situatie, zoals bepaald door de artikel en 3 en 4 van de programmawet van 27 april 2007 en die de bescherming geniet van artikel 15/10, § 2;

55° " kwetsbare afnemer " : elke beschermde huishoudelijke afnemer in de zin van het punt 54° evenals elke eindafnemer die door de Gewesten als kwetsbaar wordt beschouwd;

56° " gesloten industrieel net " : een net binnen een geografisch afgebakende industriële of commerciële locatie of een locatie met gedeelde diensten dat in de eerste plaats bestemd is om de eindafnemers die op deze locatie gevestigd zijn te bedienen, dat geen huishoudelijke afnemers bevoorraadt en waarin :

a) de exploitatie of het productieproces van de gebruikers van dat net om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is; of

b) het aardgas wordt gedistribueerd aan de eigenaar of beheerder van het gesloten distributienet of de daarmee verwante bedrijven;

57° " beheerder van gesloten industrieel net " : natuurlijke of rechtspersoon, eigenaar van een gesloten industrieel net, of die beschikt over een gebruiksrecht op een dergelijk net. De natuurlijke of rechtspersoon die een eindafnemer via zijn aansluitingspunt aan het aardgasvervoersnet zonder financiële prestatie of compensatie laat afnemen, is geen beheerder van een gesloten industrieel net;

58° " gebruiker van een gesloten industrieel net " : een eindafnemer aangesloten op een gesloten industrieel net;

59° " transactie " : alle verrichtingen die leiden tot een controlewijziging van de beheerder van het aardgasvervoersnet en die van aard zijn om de naleving van de eisen van onafhankelijkheid van de artikel en 8/3 tot 8/6 en 15/1, § 2 in het gedrang te brengen en die met toepassing van artikel 8, § 4bis aan de Commissie moeten worden meegedeeld,

60° " interconnector " : een vervoersleiding die de grens tussen twee lidstaten overschrijdt of overspant met uitsluitend als bedoeling de vervoersnetten van deze lidstaten onderling te koppelen;

61° " aardgasderivaat " : een financieel instrument, bedoeld in de bepalingen die de punten 5, 6 en 7 van deel C van bijlage I bij Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten omzetten, wanneer het genoemde instrument betrekking heeft op aardgas;

62° " variabele energieprijz " : de prijs van de energiecomponent binnen een variabel contract die de leverancier aanrekent aan huishoudelijke eindafnemers en K.M.O.'s en die met regelmatige tussenpozen geïndexeerd wordt op basis van een contractueel overeengekomen indexeringsformule (exclusief nettarieven, taksen en heffingen);

63° " K.M.O.'s " : de eindafnemers met een jaarlijks verbruik van minder dan 50 MWh elektriciteit

en minder dan 100 MWh gas voor het geheel, per eindafnemer, van hun toegangspunten op het transmissie-/vervoersnet en/of distributienet;

64° "voorwetenschap" : elke voorwetenschap in de betekenis van artikel 2, (1), van de Verordening (EU) nr. 1227/2011;

65° "marktmanipulatie" : elke marktmanipulatie in de betekenis van artikel 2, (2), van de Verordening (EU) nr. 1227/2011;

66° "poging tot marktmanipulatie" : elke poging tot marktmanipulatie in de betekenis van artikel 2, (3), van de Verordening (EU) nr. 1227/2011;

67° "Voor groothandel bestemde energieproducten" : elk voor de groothandel bestemd energieproduct in de betekenis van artikel 2, (4), van de Verordening (EU) nr. 1227/2011;

68° "verbruikscapaciteit" : de verbruikscapaciteit in de betekenis van artikel 2, (5), van de Verordening (EU) nr. 1227/2011;

69° "groothandelsmarkt voor energie" : de groothandelsmarkt voor energie in de betekenis van artikel 2, (6), van de Verordening (EU) nr. 1227/2011;

70° "bebouwde grond" : de grond waarop zich een gebouw bevindt dat hoofdzakelijk of uitsluitend als functie heeft om personen op duurzame wijze in onder te brengen;

71° "niet bebouwde grond" : elke andere grond dan deze bedoeld in 70° ;

72° "ondoordringbare muur" : de muur die bestemd is om de toegang tot een private grond te verhinderen;

73° "ondoordringbare omheining" : de omheining gelijkwaardig aan een muur bestemd om de toegang tot een private grond te verhinderen. De omheiningen van weilanden, velden of bossen worden, ongeacht het gebruikte materiaal, niet beschouwd als ondoordringbare omheiningen.

[...]

### **Afdeling 3 : Gemeenschappelijke balanceringsonderneming**

**Art. 15/2 bis. § 1.** Onverminderd artikel 15/2 quater kan de beheerder van het aardgasvervoersnet het beheer voor het in evenwicht houden van het aardgasvervoersnet aan een gemeenschappelijke onderneming, opgericht met één of meerdere beheerders van aardgasvervoersnetten van andere Lidstaten, overdragen. Enkel de beheerder van het aardgasvervoersnet en de beheerders van de aardgasvervoersnetten van één of meerdere Lidstaten, die gecertificeerd zijn overeenkomstig de artikelen 9 en 10, van de Richtlijn 2009/73/EG of die ontheven zijn van certificering overeenkomstig artikel 49, (6), van de Richtlijn 2009/73/EG, kunnen deelnemen aan de bedoelde gemeenschappelijke onderneming.

**§ 2.** De gemeenschappelijke onderneming wordt opgericht onder de vorm van een naamloze vennootschap met maatschappelijke zetel gevestigd in een Lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

De artikelen 8/3, § 1/1, leden 3 tot 5, 8/4 en 8/5 zijn van toepassing op de gemeenschappelijke onderneming.

**§ 3.** De gemeenschappelijke onderneming ontwerpt en implementeert een nalevingsprogramma met de maatregelen die moeten worden genomen om discriminerend en concurrentieverstoerend gedrag uit te sluiten. Dit programma noemt de specifieke verplichtingen op, die opgelegd zijn aan

de werknemers, opdat de doelstelling van uitsluiting van discriminerend en concurrentieverstorend gedrag behaald wordt.

Het nalevingsprogramma bepaalt eveneens de te nemen voorzorgen door de gemeenschappelijke onderneming teneinde de vertrouwelijkheid te bewaren van de commerciële gegevens betreffende de netgebruikers actief in de balanceringszone waarvoor de gemeenschappelijke onderneming de verantwoordelijkheid draagt.

Het nalevingsprogramma wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het ACER na advies van de Commissie.

Elke wijziging van het nalevingsprogramma wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het ACER na advies van de Commissie.

Art. 15/2 ter. § 1. De gemeenschappelijke onderneming als bedoeld in artikel 15/2 bis benoemt, na goedkeuring van de Commissie, een natuurlijke of rechtspersoon, "nalevingsfunctionaris" genoemd.

De Commissie kan de goedkeuring, als bedoeld in het eerste lid, weigeren vanwege een gebrek aan onafhankelijkheid of aan beroepsbekwaamheid.

Indien een aandeelhouder van de gemeenschappelijke onderneming een beheerder van een aardgasvervoersnet in een andere Lidstaat is, die deel uitmaakt van een verticaal geïntegreerd bedrijf, mag de nalevingsfunctionaris in het jaar voor zijn benoeming door de gemeenschappelijke onderneming, direct noch indirect, een professionele activiteit of verantwoordelijkheid uitgeoefend hebben, geen belang of zakelijke betrekkingen gehad hebben met een vestiging van het verticaal geïntegreerd bedrijf dat functies van productie of levering verricht of een onderdeel daarvan en/of met de aandeelhouders die er zeggenschap over uitoefenen, andere dan de beheerder van een aardgasvervoersnet. Dit verbod geldt ook na beëindiging van de benoeming gedurende ten minste achttien maanden.

Betreffende het mandaat of de arbeidsvoorwaarden, met inbegrip van de duur van zijn mandaat, van de nalevingsfunctionaris worden de voorwaarden voor goedkeuring voorgelegd aan de Commissie. Deze voorwaarden waarborgen de onafhankelijkheid van de nalevingsfunctionaris, onder meer door hem te voorzien van alle middelen die nodig zijn om zijn taken te vervullen. Het mandaat van de nalevingsfunctionaris kan drie jaar niet overschrijden en mag hernieuwd worden.

Tijdens de volledige duur van zijn mandaat mag de nalevingsfunctionaris — direct noch indirect — een professionele positie, verantwoordelijkheid of belang hebben in de aandeelhouders van de gemeenschappelijke onderneming of met de aandeelhouders die er zeggenschap over uitoefenen.

De Commissie geeft instructie aan de gemeenschappelijke onderneming om de nalevingsfunctionaris in geval van gebrek aan onafhankelijkheid of beroepsbekwaamheid te ontheffen van zijn functie.

§ 2. De nalevingsfunctionaris woont alle relevante vergaderingen van de gemeenschappelijke onderneming bij, in het bijzonder wanneer het balanceringsmodel wordt behandeld, specifiek betreffende de tarieven, het balanceringscontract, de transparantie, de balancerings, aankoop en verkoop van energie die nodig is voor het netevenwicht van de balanceringszone waarvoor de gemeenschappelijke onderneming verantwoordelijk is.

De nalevingsfunctionaris heeft zonder voorafgaande aankondiging toegang tot alle relevante gegevens, de kantoren van de gemeenschappelijke onderneming en tot alle informatie die voor de uitvoering van zijn taken noodzakelijk is.

§ 3. De nalevingsfunctionaris wordt belast met de volgende taken :

- 1° toezien op de tenuitvoerlegging van het nalevingsprogramma door de gemeenschappelijke onderneming;
- 2° opstellen van een verslag over de commerciële en financiële betrekkingen tussen de gemeenschappelijke onderneming en het verticaal geïntegreerde bedrijf of een onderdeel ervan en/of met de aandeelhouders die er zeggenschap over uitoefenen, anders dan de vervoersnetbeheerder. Zo nodig formuleert de nalevingsfunctionaris aanbevelingen over het nalevingsprogramma en somt de maatregelen op die zijn genomen in uitvoering van het nalevingsprogramma. Dit verslag wordt uiterlijk op één maart van elk jaar aan de commissie meegedeeld;
- 3° onverwijld in kennis stellen van de commissie van elke inbreuk bij de uitvoering van het nalevingsprogramma.

Art. 15/2 quater. § 1er. In het geval dat de beheerder van het aardgasvervoersnet het beheer voor het in evenwicht houden van het aardgasvervoersnet aan een gemeenschappelijke onderneming overdraagt, overeenkomstig artikel 15/2 bis, blijft de beheerder van het aardgasvervoersnet verantwoordelijk voor de systeemintegriteit en het operationeel beheer van zijn net inbegrepen de incidenten en de noodsituaties, waarvoor hij specifieke maatregelen ten uitvoer legt die voorzien zijn in de wet, de Verordening (EU) nr. 994/2010 en de uitvoeringsbesluiten.

§ 2. Elke wijziging of uitbreiding van de balanceringszone waarvan het beheer voor het behoud van het evenwicht van het aardgasvervoersnet aan een gemeenschappelijke onderneming wordt overgedragen overeenkomstig artikel 15/2 bis, eerste lid, is slechts effectief als ze door de beheerder van het aardgasvervoersnet genotificeerd is bij de Federale instantie voor de bevoorrading inzake aardgas bepaald in artikel 15/13, § 6, uiterlijk binnen een periode van zes maanden voor haar inwerkingtreding.

Deze kennisgeving omvat ten minste de volgende elementen:

- 1° een volledige beschrijving van de wijziging of uitbreiding van de voorgestelde balanceringszone ;
- 2° het detail van de impact van deze wijziging op de rol, de taken en verantwoordelijkheden van de beheerder van het aardgasvervoersnet ; en
- 3° een volledige beoordeling van de gevolgen van deze wijziging voor de bevoorradingszekerheid van het land en het werk van monitoring hiervan dat continu moet kunnen worden uitgevoerd door de bevoegde autoriteit.

De tenuitvoerlegging door de gemeenschappelijke onderneming van een balanceringszone die de grenzen van België overschrijdt, alsook elke wijziging of uitbreiding van een dergelijke grensoverschrijdende balanceringszone, mag de bevoorradingszekerheid van België op geen enkele wijze negatief beïnvloeden, geen afbreuk doen aan de ter beschikking stelling door de beheerder van het aardgasvervoersnet van real-time data, die het de bevoegde overheid mogelijk maken om om een constante monitoring van de bevoorradingszekerheid te garanderen, noch de soevereine uitoefening door de Federale instantie voor de bevoorrading inzake aardgas bepaald in

artikel 15/13, § 6, van zijn bevoegdheden beperken in de domeinen als bedoeld in de wet en de Verordening (EU) nr. 994/2010.

Art. 15/2 quinquies. § 1er. Op de gemeenschappelijke onderneming zijn van toepassing de Verordening (EU) nr. 312/2014, evenals alle bepalingen van de wet en haar uitvoeringsbesluiten die verband houden met balanceringsactiviteiten van de gemeenschappelijke onderneming als bedoeld in artikel 15/2 bis, voor zover deze niet strijdig zijn met de Verordening (EU) nr. 312/2014.

Op de gemeenschappelijk onderneming zijn in het bijzonder van toepassing de artikelen 15/16, 15/18, 15/18 bis, 15/20, 15/20 bis, 15/21, 15/22, 18, 19, 19 bis, 20, 20/1, 20/1 bis, 20/2 en 23.

§ 2. De Commissie is, ten aanzien van de gemeenschappelijk onderneming, als bedoeld in artikel 15/2 bis, bevoegd voor de uitvoering van de taken opgenoemd in artikel 15/14, § 2, tweede lid, met uitzondering van punten 26°, 30°, 31°, 32° en 33°, voor zover zij verband houden met balanceringsactiviteiten uit te voeren door de gemeenschappelijke onderneming.

De Commissie bekrachtigt, op voorstel van de gemeenschappelijke onderneming :

1° het balanceringscontract en, in voorkomend geval, de balanceringscode dat de rechten en verplichtingen van de gemeenschappelijke onderneming en de netgebruikers in het kader van de balanceringsactiviteit beheerst.

Het balanceringscontract en, in voorkomend geval, de balanceringscode bevatten in elk geval op gedetailleerde wijze :

- a) de definities van de in het balanceringscontract gebruikte terminologie;
- b) het voorwerp van het balanceringscontract;
- c) de voorwaarden waaraan de balanceringsactiviteit door de gemeenschappelijke onderneming geleverd wordt;
- d) de rechten en plichten verbonden aan de geleverde balanceringsactiviteit;
- e) de facturatie en betalingsmodaliteiten;
- f) de financiële garanties en andere waarborgen;
- g) de bepalingen inzake de aansprakelijkheid van de gemeenschappelijke onderneming en de netgebruikers;
- h) de impact van situaties van overmacht op de rechten en plichten van de partijen;
- i) de bepalingen in verband met de verhandelbaarheid en overdracht van het balanceringscontract;
- j) de duur van het balanceringscontract;
- k) de bepalingen inzake opschorting en opzeg van het balanceringscontract, met uitzondering van uitdrukkelijk ontbindende bedingen in hoofde van de gemeenschappelijke onderneming;
- l) overeengekomen vormen inzake kennisgevingen tussen partijen;
- m) de bepalingen die van toepassing zijn wanneer de netgebruiker foutieve en onvolledige informatie geeft;
- n) het stelsel van geschillenregeling;
- o) het toepasselijke recht;
- p) de regels en procedures die van toepassing zijn op de geïntegreerde balanceringszone en het balanceringsmodel.

2° het balanceringsprogramma, dat het balanceringsmodel beschrijft;

3° de balanceringsstarieven.

Het voorstel van het balanceringscontract, van het balanceringsprogramma en van de balanceringscode, evenals de eventuele wijzigingen ervan, worden door de gemeenschappelijke onderneming opgesteld na raadpleging door deze laatste van de netgebruikers. Daartoe richt de gemeenschappelijke onderneming een overlegstructuur op binnen dewelke zij de netgebruikers

kan ontmoeten. De gemeenschappelijke onderneming stelt een verslag op over de raadpleging dat zij toevoegt aan de documenten die ter goedkeuring worden voorgelegd. Voor zover dat de gemeenschappelijke onderneming nog niet zou zijn opgericht ten tijde van de eerste raadpleging van de netgebruikers inzake het balanceringscontract, het balanceringsprogramma en de balanceringscode, zal deze raadpleging worden uitgevoerd door de beheerder van het aardgasvervoersnet. De Commissie kan, rekening houdend met gewijzigde marktomstandigheden, met inbegrip van nieuwe of gewijzigde wet- of regelgeving, en/of met haar evaluatie van de marktwerking, de gemeenschappelijke onderneming de opdracht geven het goedgekeurde balanceringscontract, het balanceringsprogramma en de balanceringscode aan te passen en daartoe een voorstel tot wijziging ter goedkeuring voor te leggen aan haar.

Artikel 15/5 bis, §§ 1, 7 en 8, 10 en 11, 13 en 14, is mutatis mutandis van toepassing op het tariefvoorstel ingediend door de gemeenschappelijke onderneming, op de balanceringsstarieven en op hun goedkeuring door de Commissie.

§ 3. Wanneer een balanceringszone de grenzen van België overschrijdt, werkt de Commissie onderling samen met ACER en met de regulerende instanties van de betrokken Lidstaten om toezicht te houden op het in evenwicht houden van deze balanceringszone.

De Commissie en de bevoegde regulerende instanties van de andere betrokken Lidstaten kunnen een akkoord afsluiten in toepassing van artikel 15/14 *quater*, § 1, lid 4 met het oog op de regulering van de voornoemde gemeenschappelijke onderneming.

**VERSION COORDONNÉE DE LA LOI DU 12 AVRIL 1965 RELATIVE AU TRANSPORT DE  
PRODUITS GAZEUX ET AUTRES PAR CANALISATIONS**

Article 1. Pour l'application de la présente loi, il y a lieu d'entendre par :

1° " gaz " : tout produit combustible qui est à l'état gazeux à la température de 15 degrés centigrades Celsius et à la pression absolue de 1,01325 bar;

2° " gaz naturel " : tout produit combustible gazeux d'origine souterraine constitué essentiellement de méthane, y compris le gaz naturel liquéfié, en abrégé " GNL ", et à l'exception du grisou;

3° " m3 " : mètre cube normalisé, soit la quantité de gaz riche sec qui, à une température de zéro degré Celsius et sous une pression absolue de 1,01325 bar, occupe un volume d'un mètre cube;

4° (...)

5° " entreprise de gaz " : toute personne physique ou morale qui effectue la production, le transport, la distribution, la fourniture, l'achat ou le stockage de gaz ou plusieurs de ces activités, à l'exclusion des clients finals;

5°bis. entreprise de gaz naturel " : toute personne physique ou morale qui remplit au moins une des fonctions suivantes : la production, le transport, la distribution, le comptage, la fourniture, l'achat ou le stockage de gaz naturel, y compris le GNL, et qui assure les missions commerciales, techniques et/ou d'entretien liées à ces fonctions, mais qui n'est pas client final;

6° " installations en amont " : toutes canalisations et autres installations construites ou exploitées dans le cadre d'un projet de production de pétrole ou de gaz naturel, ou utilisées pour transporter du gaz naturel d'un ou plusieurs sites de production de pétrole ou de gaz naturel vers une usine ou un terminal de traitement ou d'atterrissage final;

7° transport " : le transport de gaz naturel ainsi que de biogaz et de gaz issu de la biomasse ou autres types de gaz dans le respect des dispositions de l'article 2, § 4, via un réseau principalement constitué de gazoducs à haute pression, autre qu'un réseau de gazoducs en amont et autre que la partie des gazoducs à haute pression utilisée principalement pour la distribution du gaz naturel à des fins de fourniture à des clients, mais ne comprenant pas la fourniture;

7°bis [...];

8° " installations de transport " : toutes canalisations, y compris les conduites directes et les installations en amont, et tous les moyens de stockage, installations de GNL, bâtiments, machines et appareils accessoires destinés ou utilisés à l'une des fins énumérées à l'article 2, § 1er;

9° " entreprise de transport " : toute personne physique ou morale qui effectue le transport de gaz;

10° " réseau de transport " : tout ensemble d'installations de transport exploité par un des gestionnaires ou par une même entreprise de transport, à l'exclusion des installations en amont et des conduites directes;

10°bis " réseau de transport de gaz naturel " : une installation de transport visant uniquement à l'acheminement du gaz naturel ainsi que de biogaz et de gaz issu de la biomasse ou autres types de gaz dans le respect des dispositions de l'article 2, § 4, et exploitée par le gestionnaire chargé de l'acheminement du gaz naturel à l'exclusion des installations en amont;

11° " autorisation de transport " : l'autorisation visée à l'article 3;

12° " distribution de gaz " : l'activité ayant pour objet de fournir du gaz, par la voie de réseaux locaux de canalisations, à des clients établis sur le territoire d'une ou plusieurs communes déterminées (, mais ne comprenant pas la fourniture ;

12°bis " installations de distribution de gaz " : les canalisations, réseaux de distributions, moyens de stockage, bâtiments, machines et, d'une manière générale, tous appareils nécessaires à la distribution de gaz naturel.

13° gestionnaire de réseau de distribution " : une personne physique ou morale qui, conformément aux législations régionales, effectue la distribution et est responsable de l'exploitation, de la maintenance et, si nécessaire, du développement du réseau de distribution dans une zone donnée et, le cas échéant, de ses interconnexions avec d'autres réseaux, et chargée de garantir la capacité à long terme du réseau à satisfaire une demande raisonnable de distribution de gaz;

- 14° " fourniture de gaz naturel " : la vente, y compris la revente, à des clients de gaz naturel, y compris de GNL;
- 15° " entreprise de fourniture " : toute personne physique ou morale qui effectue la fourniture du gaz naturel;
- 16° " autorisation de fourniture " : l'autorisation visée à l'article 15/3;
- 17° " réseau interconnecté " : tout ensemble de réseaux de transport reliés entre eux;
- 18° " conduite directe " : toute canalisation pour le transport de gaz qui ne fait pas partie physiquement du réseau interconnecté;
- 19° " entreprise liée " : une entreprise liée ou associée dans le sens du Code des Sociétés et/ou une entreprise appartenant aux mêmes actionnaires ;
- 20° " site de consommation " : installations de consommation situées dans un lieu topographiquement identifié, dont le gaz naturel servant à leur alimentation est prélevé d'un réseau de transport de gaz naturel, et/ou d'un réseau de distribution et/ou d'une conduite directe par un même utilisateur de réseau;
- 21° " utilisateur du réseau " : toute personne physique ou morale qui alimente le réseau en question ou est desservie par ce réseau;
- 22° " client " : tout client final, tout gestionnaire de réseau de distribution et toute entreprise de fourniture;
- 23° " client final " : toute personne physique ou morale qui achète du gaz pour son propre usage. Tout client final est éligible;
- 24° " Règlement (UE) n° 1227/2011 " : le Règlement (UE) n° 1227/2011 du Parlement Européen et du Conseil du 25 octobre 2011 concernant l'intégrité et la transparence du marché de gros de l'énergie, ainsi que les actes délégués et d'exécution établis par la Commission européenne sur la base de ce Règlement;
- 25° Directive 2009/73/CE " : la Directive 2009/73/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 concernant des règles communes pour le marché intérieur du gaz naturel et abrogeant la Directive 2003/55/CE;
- 25°bis " Règlement (CE) n° 715/2009 " : le Règlement (CE) n° 715/2009 du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 concernant les conditions d'accès aux réseaux de transport de gaz naturel et abrogeant le Règlement (CE) n° 1775/2005;
- 25°ter " Règlement (UE) n° 994/2010 " : le Règlement (UE) n° 994/2010 du Parlement européen et du Conseil du 20 octobre 2010 concernant des mesures visant à garantir la sécurité de l'approvisionnement en gaz naturel et abrogeant la Directive 2004/67/CE;
- 25° bis " Règlement (CE) n° 715/2009 " : le Règlement (CE) n° 715/2009 du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 concernant les conditions d'accès aux réseaux de transport de gaz naturel et abrogeant le Règlement (CE) n° 1775/2005;
- 25° ter " Règlement (CE) n° 713/2009 " : le Règlement (CE) n° 713/2009 du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 instituant une agence de coopération des régulateurs de l'énergie;
- 25° quater " ACER " : l'agence de coopération des régulateurs de l'énergie instituée par le Règlement (CE) n° 713/2009;
- 25° quinquies " Règlement (UE) n° 994/2010 " : le Règlement (UE) n° 994/2010 du 20 octobre 2010 du Parlement européen et du Conseil concernant des mesures visant à garantir la sécurité de l'approvisionnement en gaz naturel et abrogeant la Directive 2004/67/CE du Conseil;
- 25° sexies : « Règlement (UE) n° 312/2014 » : le Règlement (UE) n° 312/2014 de la Commission du 26 mars 2014 relatif à l'établissement d'un code de réseau sur l'équilibrage des réseaux de transport de gaz ;**
- 26° " loi du 29 avril 1999, " : la loi du 29 avril 1999, relative à l'organisation du marché de l'électricité;

- 26°bis " loi du 18 juillet 1975 " : la loi du 18 juillet 1975 relative à la recherche et à l'exploitation des sites-réservoirs souterrains destinés au stockage de gaz;
- 27° " ministre " : le ministre fédéral qui a l'Energie dans ses attributions;
- 27°bis " Administration de l'Energie " : la Direction générale de l'Energie du Service public fédéral Economie, P.M.E., Classes moyennes et Energie;
- 28° (...)
- 29° "FSMA" : Autorité des services et marchés financiers instituée par la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers;
- 29° bis "Administration de la Qualité et Sécurité" : la Direction générale de la Qualité et Sécurité du Service Public Fédéral - Economie, P.M.E., Classes Moyennes et Energie;
- 30° " code de bonne conduite " : le code établi en application de l'article 15/5undecies;
- 30° bis "Codes techniques des installations de transport" : les codes visés à l'article 17, § 2, de la présente loi;
- 31° gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel " : le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel désigné conformément à l'article 8 ou à l'article 8/1;
- 32° " installation de stockage de gaz naturel " : installations, propriétés de et/ou exploitées par un gestionnaire d'installation de stockage de gaz naturel, utilisée pour le stockage de gaz naturel, y compris les installations de GNL utilisées spécifiquement pour le stockage de gaz naturel; à l'exclusion des installations de stockage utilisées pour des activités de production, ainsi que les installations de stockage exclusivement réservées au gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel dans l'accomplissement de ses tâches;
- 33° gestionnaire de stockage " : une personne physique ou morale qui effectue le stockage et est responsable de l'exploitation d'une installation de stockage;
- 34° " installation de GNL " : un terminal propriété de et/ou exploité par un gestionnaire d'installation de GNL, utilisé pour la liquéfaction du gaz naturel ou l'importation, le déchargement et la regazéification du GNL, comprenant les services auxiliaires et le stockage temporaire de gaz naturel nécessaires pour le processus de regazéification du GNL et sa fourniture ultérieure au réseau de transport de gaz naturel, mais ne comprenant pas les installations de GNL utilisées spécifiquement pour le stockage de gaz naturel;
- 35° " gestionnaire d'installation de GNL " : toute personne physique ou morale qui effectue la liquéfaction du gaz naturel ou l'importation, le déchargement et regazéification du GNL, et qui est responsable de l'exploitation d'une installation de GNL;
- 36° " services auxiliaires " : tous les services nécessaires à l'accès à des réseaux de transport de gaz naturel et/ou de distribution et/ou d'installations de GNL et/ou de stockage, et à leur exploitation, y compris les dispositifs d'équilibrage des charges et de mélanges, mais à l'exclusion des installations réservées exclusivement au gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel dans l'accomplissement de ses tâches;
- 37° " stockage de gaz naturel en canalisations " : le stockage du gaz naturel par compression dans les réseaux de transport de gaz naturel et de distribution de gaz naturel, mais à l'exclusion des installations réservées au gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel dans l'accomplissement de ses tâches;
- 38° entreprise verticalement intégrée " : une entreprise de gaz naturel ou un groupe d'entreprises de gaz naturel qui confie directement ou indirectement à la même personne ou aux mêmes personnes l'exercice du contrôle et qui exerce au moins une des fonctions suivantes : transport, distribution, GNL ou stockage, et au moins une des fonctions suivantes : production ou fourniture de gaz naturel;
- 39° " entreprise intégrée horizontalement " : une entreprise assurant au moins une des fonctions suivantes : production, transport, distribution, fourniture ou stockage de gaz naturel, ainsi qu'une

activité en dehors du secteur du gaz naturel;

40° " sécurité " : la sécurité technique;

41° " nouvelle installation " : une installation de gaz naturel qui n'est pas achevée au plus tard le 4 août 2003;

42° " les gestionnaires " : les trois opérateurs suivants : le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel, le gestionnaire d'installation de stockage de gaz naturel et le gestionnaire d'installation de GNL;

43° " gestionnaire de réseau combiné " : gestionnaire chargé de la gestion d'au moins de deux installations ou réseaux suivants :

a) le réseau de transport de gaz naturel;

b) l'installation de stockage de gaz naturel;

c) l'installation de GNL;

44° " administrateur non exécutif " : tout administrateur qui n'assume pas de fonction de direction au sein des gestionnaires ou de l'une de leurs filiales;

45° " administrateur indépendant " : tout administrateur non exécutif qui :

a) répond aux conditions de l'article 524, § 4, du Code des Sociétés et

b) n'a pas exercé pendant les vingt-quatre mois précédant sa désignation une fonction ou activité, rémunérée ou non, au service de l'un des propriétaires du réseau, d'une des gestionnaires, d'un intermédiaire, d'un fournisseur, d'un producteur ou d'un actionnaire dominant;

c) n'a pas exercé pendant les neuf mois précédant sa désignation une fonction ou activité, rémunérée ou non, au service d'un distributeur;

46° "Fonds d'indemnisation" : le Fonds d'indemnisation d'intervention subsidiaire visé par l'article 13/1er de la présente loi;

47° "coût des mesures pour le maintien de l'installation de transport" : le coût des mesures liées à l'installation de transport qui sont nécessaires pour en assurer le maintien ou la protection, sans modification de son implantation ou de son tracé;

48° "coût de la modification de l'implantation ou du tracé de l'installation de transport" : les coûts préparatoires, le coût des matériaux de l'installation de transport et les coûts d'exécution;

49° "coûts préparatoires" : les coûts nécessaires avant de pouvoir mettre en oeuvre une modification de l'implantation ou du tracé d'une installation de transport, en particulier les frais d'étude et de conception d'une nouvelle implantation ou d'un nouveau tracé ainsi que d'une nouvelle infrastructure, les coûts liés à la procédure de modification de l'autorisation de transport, ainsi que les éventuels frais d'acquisition de droits sur les terrains concernés par la nouvelle implantation ou le nouveau tracé;

49° bis "coût des matériaux de l'installation de transport" : le coût des éléments de la canalisation et des accessoires directs du transport (notamment les pompes et vannes), qui doivent être remplacés ou ajoutés lors de la modification de l'implantation ou du tracé d'une installation de transport mise hors service ainsi que de remise en service de l'installation de transport, les coûts de démantèlement ainsi que les frais d'épreuve de l'installation et de surveillance de l'installation;

49° ter "coûts d'exécution" : le coût de la mise en oeuvre des travaux de modification de l'implantation ou du tracé d'une installation de transport, le coût des travaux accessoires (notamment les mesures temporaires liées à la déviation de l'installation), le coût des matériaux autres que ceux de l'installation de transport, les coûts de mise hors service ainsi que de remise en service de l'installation de transport, les coûts de démantèlement ainsi que les frais d'épreuve de l'installation et de surveillance de l'installation;

50° hub : tout endroit permettant aux utilisateurs du réseau de transport de mettre physiquement du gaz naturel à disposition dans l'optique d'une revente, étant entendu que ces opérations y sont, d'un point de vue technique et commercial, soutenues au niveau logistique par un fournisseur de

services assurant, entre autres, le suivi des transferts de propriété;

51° conditions principales : le contrat standard d'accès au réseau de transport et les règles opérationnelles y afférentes.

52° " client résidentiel " : un client achetant du gaz naturel pour sa propre consommation domestique, ce qui exclut les activités commerciales ou professionnelles;

53° " client non résidentiel " : une personne physique ou morale achetant du gaz naturel non destiné à son usage domestique;

54° " client protégé résidentiel " : un client final à revenus modestes ou à situation précaire, tel que défini par les articles 3 et 4 de la loi-programme du 27 avril 2007 et bénéficiant de la protection prévue par l'article 15/10, § 2;

55° " client vulnérable " : tout client protégé résidentiel au sens du point 54° ainsi que tout client final considéré comme vulnérable par les Régions;

56° " réseau fermé industriel " : un réseau à l'intérieur d'un site industriel, commercial ou de partage de services géographiquement délimité destiné en premier lieu à desservir les clients finals établis sur ce site, n'approvisionnant pas de clients résidentiels et dans lequel :

a) pour des raisons spécifiques ayant trait à la technique ou à la sécurité, les opérations ou le processus de production des utilisateurs de ce réseau sont intégrés; ou

b) le gaz naturel est fourni essentiellement au propriétaire ou au gestionnaire du réseau fermé industriel ou aux entreprises qui leur sont liées;

57° " gestionnaire de réseau fermé industriel " : personne physique ou morale propriétaire d'un réseau fermé industriel ou disposant d'un droit d'usage sur un tel réseau. La personne physique ou morale qui laisse passer sans prestation ni contrepartie financière quelconque un client final situé en aval de son point de raccordement au réseau de transport de gaz naturel n'est pas un gestionnaire de réseau fermé industriel;

58° " utilisateur de réseau fermé industriel " : un client final raccordé à un réseau fermé industriel;

59° " transaction " : toute opération conduisant à un changement de contrôle du gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel susceptible de compromettre le respect des exigences d'indépendance prévues aux articles 8/3 à 8/6 et 15/1, § 2 et qui doit être notifiée à la commission en application de l'article 8, § 4bis ;

60° " interconnexion " : une ligne de transport qui traverse ou franchit la frontière entre deux Etats membres, à la seule fin de relier les réseaux de transport de ces Etats membres;

61° " instrument dérivé sur le gaz " : un instrument financier visé par les dispositions qui mettent en œuvre l'annexe Ire, section C, points 5, 6 ou 7, de la Directive 2004/39/CE du Parlement européen et du Conseil du 21 avril 2004 concernant les marchés d'instruments financiers, lorsque ledit instrument porte sur le gaz naturel;

62° " prix variable de l'énergie " : le prix de la composante énergétique dans un contrat variable que le fournisseur facture aux clients finals résidentiels et P.M.E. et qui est indexé à intervalles réguliers sur la base d'une formule d'indexation convenue contractuellement (hors tarifs de réseau, taxes et redevances);

63° " P.M.E. " : les clients finals présentant une consommation annuelle de moins de 50 MWh d'électricité et de moins de 100 MWh de gaz pour l'ensemble, par client final, de leurs points de raccordement au réseau de transport et/ou de distribution ;

64° "information privilégiée" : toute information privilégiée au sens de l'article 2, (1), du Règlement (UE) n° 1227/2011;

65° "manipulations de marché" : toutes manipulations de marché au sens de l'article 2, (2), du Règlement (UE) n° 1227/2011;

66° "tentative de manipulations de marché" : toute tentative de manipulations de marché au sens de l'article 2, (3), du Règlement (UE) n° 1227/2011;

67° "produits énergétiques de gros" : tout produit énergétique de gros au sens de l'article 2, (4), du Règlement (UE) n° 1227/2011;

68° "capacité de consommation" : la capacité de consommation au sens de l'article 2, (5), du Règlement (UE) n° 1227/2011;

69° "marché de gros de l'énergie" : le marché de gros de l'énergie au sens de l'article 2, (6), du Règlement (UE) n° 1227/2011;

70° "terrain bâti" : le terrain sur lequel se trouve un bâtiment dont la fonction principale ou exclusive implique d'abriter de manière durable des personnes;

71° "terrain non bâti" : tout terrain autre que celui visé au 70° ;

72° "mur infranchissable" : le mur destiné à empêcher l'accès à un terrain privé;

73° "clôture infranchissable" : la clôture équivalente à un mur destinée à empêcher l'accès à un terrain privé. Les clôtures de prairies, de champs, ou de bois, quel que soit le matériau utilisé, ne sont pas considérées comme des clôtures infranchissables.

[...]

### **Section 3 : Entreprise commune d'équilibrage**

**Art. 15/2 bis. § 1er.** Sans préjudice de l'article 15/2 quater, le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel peut déléguer la gestion du maintien de l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel à une entreprise commune, établie avec un ou plusieurs gestionnaires de réseaux de transport de gaz naturel d'autres Etats membres. Seuls le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel et les gestionnaires des réseaux de transport de gaz naturel d'un ou de plusieurs Etats membres, qui sont certifiés conformément aux articles 9 et 10 de la Directive 2009/73/CE, ou qui sont exemptés de certification par l'article 49, (6), de la Directive 2009/73/CE, peuvent participer à ladite entreprise commune.

**§ 2.** L'entreprise commune est constituée sous la forme d'une société anonyme, ayant son siège social dans un Etat membre de l'Espace économique européen.

Les articles 8/3, § 1er/1, alinéas 3 à 5, 8/4 et 8/5 s'appliquent à l'entreprise commune.

**§ 3.** L'entreprise commune établit et met en œuvre un programme d'engagements qui contient les mesures à prendre pour garantir que les pratiques discriminatoires et anticoncurrentielles sont exclues. Ce programme d'engagements énumère les obligations spécifiques imposées aux employés pour que l'objectif d'exclusion des pratiques discriminatoires et anticoncurrentielles soit atteint.

Le programme d'engagements détermine aussi les précautions à prendre par l'entreprise commune en vue de préserver la confidentialité des données commerciales relatives aux utilisateurs du réseau actifs dans la zone d'équilibrage dont l'entreprise commune assume la responsabilité.

Le programme d'engagements est soumis pour approbation à l'ACER, après avis de la Commission.

Toute modification du programme d'engagements est soumis pour approbation à l'ACER, après avis de la Commission.

Art. 15/2 ter. § 1er. L'entreprise commune visée à l'article 15/2 bis nomme, après approbation de la Commission, une personne physique ou morale, dénommée « cadre chargé du respect des engagements ».

La Commission peut refuser l'approbation visée à l'alinéa 1er au motif d'un manque d'indépendance ou de capacités professionnelles.

Si un actionnaire de l'entreprise commune est un gestionnaire d'un réseau de transport de gaz naturel dans un autre Etat membre qui fait partie d'une entreprise verticalement intégrée, le cadre chargé du respect des engagements ne peut pas, directement ou indirectement, dans l'année précédant sa désignation par l'entreprise commune, avoir exercé une activité ou une responsabilité professionnelle, avoir détenu un intérêt ou avoir entretenu une relation commerciale auprès de ou avec l'entreprise verticalement intégrée, une partie de celle-ci et/ou ses actionnaires qui la contrôlent, autres que le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel. Cette interdiction vaut aussi après la cessation des fonctions, durant au moins dix-huit mois.

Les conditions régissant le mandat ou les conditions d'emploi, y compris la durée de son mandat, du cadre chargé du respect des engagements sont soumises à l'approbation de la Commission. Ces conditions garantissent l'indépendance du cadre chargé du respect des engagements, notamment en lui fournissant toutes les ressources nécessaires à l'exercice de ses fonctions. Le mandat du cadre chargé du respect des engagements n'excède pas une durée de trois ans et peut être renouvelé.

Pendant toute la durée de son mandat, le cadre chargé du respect des engagements ne peut – directement ou indirectement – exercer d'emploi ou de responsabilité professionnelle ou avoir un intérêt dans les actionnaires de l'entreprise commune ou dans les actionnaires qui les contrôlent.

La Commission donne instruction à l'entreprise commune de démettre le cadre chargé du respect des engagements en cas de manquement en matière d'indépendance ou de capacités professionnelles.

§ 2. Le cadre chargé du respect des engagements assiste à toutes les réunions pertinentes de l'entreprise commune, en particulier lorsqu'il est question du modèle d'équilibrage, spécialement pour ce qui concerne les tarifs, le contrat d'équilibrage, la transparence, l'équilibrage, l'achat et la vente d'énergie qui est nécessaire pour l'équilibre du réseau de la zone d'équilibrage pour laquelle l'entreprise commune est responsable.

Le cadre chargé du respect des engagements a accès à toutes les données pertinentes, aux locaux de l'entreprise commune et à toutes les informations qui sont nécessaires pour l'exécution de ses tâches, sans annonce préalable.

§ 3. Le cadre chargé du respect des engagements s'acquitte des tâches suivantes:

- 1° surveiller la mise en œuvre du programme d'engagements par l'entreprise commune;
- 2° établir un rapport sur les relations commerciales et financières entre l'entreprise commune et l'entreprise verticalement intégrée ou une partie de celle-ci et/ou avec les actionnaires qui exercent un contrôle, autres que le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel. Le cas échéant, le cadre chargé du respect des engagements formule des recommandations concernant le programme d'engagements et énonce les mesures qui ont été prises en exécution du programme d'engagements. Ce rapport est communiqué au plus tard le 1er mars de chaque année à la Commission ;

3° porter à la connaissance de la Commission sans délai tout manquement dans la mise en œuvre du programme d'engagements.

Art. 15/2 quater. § 1er. Dans l'hypothèse où le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel délègue la gestion du maintien de l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel à une entreprise commune conformément à l'article 15/2 bis, le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel garde la responsabilité de l'intégrité du système et de la gestion opérationnelle de son réseau en ce compris les incidents et les situations d'urgence, pour lesquels il exécute les mesures spécifiques prévues par la loi, le Règlement (UE) n° 994/2010 et les arrêtés d'exécution.

§ 2. Toute modification ou extension de la zone d'équilibrage dont la gestion du maintien de l'équilibre du réseau de transport de gaz naturel est déléguée à une entreprise commune conformément à l'article 15/2 bis, alinéa 1er, est effective que pour autant qu'elle ait été notifiée par le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel à l'Autorité fédérale pour la sécurité de l'approvisionnement en gaz visée à l'article 15/13, § 6, au plus tard dans un délai de six mois avant son entrée en vigueur.

Cette notification comprend au moins les éléments suivants :

1° une description complète de la modification ou de l'extension de la zone d'équilibrage envisagée ;

2° le détail de l'impact de cette modification sur le rôle, les tâches et les responsabilités du gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel ; et

3° une évaluation complète des conséquences de cette modification sur la sécurité d'approvisionnement du pays et le travail de monitoring de celle-ci devant pouvoir être réalisé en continu par l'autorité compétente.

La mise en œuvre par l'entreprise commune d'une zone d'équilibrage dépassant les frontières de la Belgique, de même que toute modification ou extension d'une telle zone d'équilibrage transfrontalière, ne peut d'aucune manière affecter négativement la sécurité d'approvisionnement de la Belgique, porter préjudice à la mise à disposition par le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel de données en temps réels permettant à l'autorité de compétence d'assurer le monitoring constant de la sécurité d'approvisionnement, ni restreindre l'exercice souverain par l'Autorité fédérale pour la sécurité de l'approvisionnement en gaz visée à l'article 15/13, § 6, de ses compétences dans les domaines visés par la loi et le Règlement (UE) n° 994/2010.

Art. 15/2 quinquies. § 1er. Le Règlement (UE) n° 312/2014, ainsi que toutes les dispositions de la loi et de ses arrêtés d'exécution, qui concernent les activités d'équilibrage de l'entreprise commune visée à l'article 15/2 bis, dans la mesure où elles ne sont pas en contradiction avec le Règlement (UE) n° 312/2014, s'appliquent à l'entreprise commune.

Plus spécialement, les articles 15/16, 15/18, 15/18 bis, 15/20, 15/20 bis, 15/21, 15/22, 18, 19, 19 bis, 20, 20/1, 20/1 bis, 20/2 et 23 s'appliquent à l'entreprise commune.

§ 2. La Commission est compétente pour exercer, à l'égard de l'entreprise commune visée à l'article 15/2 bis, les tâches énoncées à l'article 15/14, § 2, alinéa 2, à l'exception des points 26°, 30°, 31°, 32° et 33°, dans la mesure où elles sont en rapport avec les activités d'équilibrage à exercer par l'entreprise commune.

La Commission approuve, sur la proposition de l'entreprise commune :

1° le contrat d'équilibrage et, le cas échéant, le code d'équilibrage qui régit les droits et obligations de l'entreprise commune et des utilisateurs du réseau dans le cadre de l'activité d'équilibrage.

Le contrat d'équilibrage et, le cas échéant, le code d'équilibrage contiennent en tout cas d'une manière détaillée :

- a) les définitions de la terminologie utilisée dans le contrat d'équilibrage ;
  - b) l'objet du contrat d'équilibrage ;
  - c) les conditions auxquelles l'activité d'équilibrage est fournie par l'entreprise commune ;
  - d) les droits et obligations liés à l'activité d'équilibrage fournie ;
  - e) la facturation et les modalités de paiement ;
  - f) les garanties financières et autres garanties ;
  - g) les dispositions relatives à la responsabilité de l'entreprise commune et des utilisateurs du réseau;
  - h) l'impact des cas de force majeure sur les droits et obligations des parties ;
  - i) les dispositions relatives à la négociabilité et à la cession du contrat d'équilibrage ;
  - j) la durée du contrat d'équilibrage ;
  - k) les dispositions relatives à la suspension et à la résiliation du contrat d'équilibrage, à l'exception des clauses résolutoires expresses dans le chef de l'entreprise commune ;
  - l) les modes de notification convenus entre les parties ;
  - m) les dispositions applicables lorsque l'utilisateur du réseau fournit des informations erronées ou incomplètes ;
  - n) le régime de résolution de conflits ;
  - o) le droit applicable ;
  - p) les règles et procédures qui s'appliquent à la zone d'équilibrage intégrée et au modèle d'équilibrage.
- 2° le programme d'équilibrage, qui décrit le modèle d'équilibrage ;
- 3° les tarifs d'équilibrage.

La proposition du contrat d'équilibrage, du programme d'équilibrage et du code d'équilibrage, de même que leurs éventuelles modifications, sont établis par l'entreprise commune après consultation par celle-ci des utilisateurs du réseau. A cet effet, l'entreprise commune crée une structure de concertation au sein de laquelle elle peut rencontrer les utilisateurs du réseau. L'entreprise commune rédige un rapport sur cette consultation qu'elle joint aux documents soumis à approbation. Dans la mesure où l'entreprise commune ne serait pas encore constituée au moment de la consultation initiale des utilisateurs du réseau sur le contrat d'équilibrage, le programme d'équilibrage et le code d'équilibrage, cette consultation sera effectuée par le gestionnaire du réseau de transport de gaz naturel. La Commission peut, compte tenu des modifications des circonstances du marché, en ce compris une législation ou réglementation nouvelle ou modifiée, et/ou compte tenu de son évaluation du fonctionnement du marché, charger l'entreprise commune d'adapter le contrat d'équilibrage, le programme d'équilibrage et le code d'équilibrage approuvés et de lui soumettre pour approbation une proposition de modification.

L'article 15/5 bis, §§ 1er, 7 et 8, 10 et 11, 13 et 14, est applicable mutatis mutandis à la proposition tarifaire introduite par l'entreprise commune, aux tarifs d'équilibrage et à leur approbation par la Commission.

§ 3. Lorsque la zone d'équilibrage dépasse les frontières de la Belgique, la Commission coopère avec l'ACER et avec les autorités de régulation des Etats membres concernés pour contrôler le maintien à l'équilibre de cette zone d'équilibrage.

La Commission et les autorités de régulation compétentes des autres Etats membres concernés peuvent convenir d'un accord en application de l'article 15/14 *quater*, § 1<sup>er</sup>, alinéa 4, pour la régulation de ladite entreprise commune.